

Ši kronika kuryje vedama pagal
 Druky Grupis Vado įsakyms Nr. 1, tikslu
 palikti istorijai medžiaga apie Mer-
 škines ir kitų būrių vestę ~~partizanų kovą prieš raudonąjį bolševiz-
 mą. Čia pateikiama žinios yra tik-
 ros. Saugumo sumetimais, kai ku-
 rios vietomis ir asmenys minima
 slapyvardžiais.~~

Jaunojo
 Druky grupės vadas

Še. uošlai,
 1945 m. rugsejo mėis. 29 d.

Organizuoto pasipriešiuimo prieš krūviąjį bolševizmą pradžia 1949

Tik užėjus bolševikams ir prasidėjus
jų kruviuom teroriui, kaimų vyrai subrūdo.
Buvo stengiamasi įvairiais būdais įsigyti
ginklus. Tai buvo daroma pavieniai ir
organizuotai, pav.: nveidavo pas homu-
mą ir jį nuginkluodavo. Raimuose
buvo įaučiama nusistatymas, vengti
prievarta brukamos karinės viešosios
ir pavilkti savo krašte. Pavienis as-
menų slapstymais miškuose, perėjo
į pirmas, mažas būrinimo formas. Bu-
vo stengiamasi apsiginkluoti ir uveigū-
ta vaduoti suimtuosius ir priėmintis
milicijos vaikiuojamam darbui kaimu.
Organizuotumas ypačiai augo ir jau
1944 u. rugėjo mėn. 15 d., laikoma par-
tizony būrių, veikusių Klovės - Merkinės
valseių ribose, įsisteigimo data.

Vieno iš tų būrių, veikusių, Klovės ir
Merkinės valse. ribose, pirmas organizuotas
būris atliktas 1944 u. rugėjo mėn. 15 d.
Jame dalyvavo 12 organizuotų partizanų,
kurie vadovavo Krąjauškos Butaus. Šy-
gyje dalyvavo: Krąjauškos Butaus, Leuvenis,
Studentas, Vaitkus, Tarzonas, Ušelis, Genys,
Putinas, Mochnus, Gabrys, Mikas ir Albinas.
Pagrindinis šygio tikslas - apsiginklavimas.
Šygyje turita su kulkosvaidžiais.

Mojo
Po kelių dieny bendrius nurnatę tieus veiksmams, buvo surižuota su Masališkių būriu, kuris taip pat nuo aukščiau minimos datos stoji atvirou kovou prieš bolsėvius. Ryškios buvo keičiamai žmoni- mis, kad komunistai tuo moziou gale- ty partizanus atpažinti.

Pradžioje būrys pavadinimo ueturio, nes būrio rastaite buvo įvairis vietovis žėmouis. Pasireikšdavo varžymais del vado- vaniuo. Viliam laisvu sutarimou būriui vadovauti išriuktas Kražauskas Butaus, kuris vadovavo lipi savo 1944 m. gruodžio mėn. 25 d., karėgiškos mirties.

Tuo laikotarpiu Masališkių būrys atsiskyrė, kaip savitovus. Kražausko vadovaujamaue būryje jau buvo apie 20 partizanų. Pirmau skyriui, kuris susidijo iš 9 žėmonių vadovavo Kražau- skas, antrau — Putinas.

1944 m. gruodžio mėn. 25 d., būrys išgy- vuo pirmas tragiskas dienas. Tę dienis eu- kavistai masišku viantėjimou užklupo būrys ir priveriti išsikirstyti. Teko slap- stytis mažomis grupelėmis ir pavienėiu iki saunio mėn. pabaigos. Apie vasario mėn. vidurį susispiesta į būrys, kuris rastaite sudarė apie 50 partizanų.

Tenka paauiniti, kad bendrai vado- vavims ir veikimou gaires, ypač sugėli- ję propagandos srityje, jau nuo 1944 m. spalio mėn., kaip bendrai žėnau ko- te

organizavę partizanų veiklą, reikalingas
atšilaukydavo kupa - stačiosios Jona,
1 profesorų - dailininkas). Šio kilmės tie- 150
los, tie ypač ligi gyvyties paaukojimo pa-
noveitės žuvę, nuo 1945 u. vasaros
užsienio žmogystai būriui vadovavo.
Minimas vadas būriui vadovavo ligi
1945 u. kovo mėn. 30 d. Minima data yra
jo stačiosios žūrimas, arla būtų mažiaus
tikimas.

1945 u. kovo mėn. 28 d., einant laikinai bū-
rio vado pareigas Guodžiū, būrys buvo
užpultas ukavedntų ir jo keturias dienas
išsiskirstė Prastinkos pusė mėnesio būrys
vėl pradėjo telktis. Visą kalandrės mėnesį
būrys gyveno sustodęs veikly.

Nuo 1945 u. kalandrės mėn. 28 d., būriui
vadovauti buvo paskirtas j. leit. Vanagas.
Sudaryta sekanti vadovybė: Paskirtas
būriminkas Putinas, būrio vado adjutan-
tu - Daktaras, būrio aprūpinimo vir-
šiminku - Jūrininkas.

J. leit. Vanagai pradėjus vadovau-
ti būris sutarė 34 žmonių. Pradėjus
traskytis, būrys sparčiai augo. Metru-
kus buvo performuotas į 2 būrius. Su-
daryta kuopa. Kuopai vadovavo j. leit.
Vanagas. Dūto būrio vada paskirtas
Joekus.

1945 u. gegužės mėn. 8 d., likviduojant
komunistus Balkasodžio ku., buvo su-
žūstas būriminkas Putinas. Po mineto

2002
įvykiu, įsakymu kelis būrius vadu paskir-
tas. Vairku.

Buvo stenoianan sutelkti visus ar-
tilerijos eskadrų veiksmus partizanų būri-
lius centralizuotam vadovybei ir perėti
centrinis kietuos partizanų vadovybės
žinion. Apie pažūis vie. 20 d. įrijung-
ta Klytėnis Rūktėnis žinion. Tuo laiku
būrių sudarė apie 80 žmonių.

Birželio vie. 2 d. buvo priimta bend-
ra prieraika. Prieraiką priėmė apie 140
partizanų, kurių tarpe buvo ir iš to-
kiau atvykusių partizanų daliniai.

Birželio vie. 4 d., buvo gulta Merki-
uis istrebiteliai, kurie vyko į Galu-
tankos kūr. plėtimui tikslu. Kautynių
metu žuvo apie 12 istrebitelių iš būri-
sių 20 asmenų. Partizanų pusėje au-
ky neluvo. Paimta apie 8 sąvartni.

Birželio mėnesį, kurįs jau buvo iš-
vytės stiprius ir planingus veiklę, kuri
patiesdavo Klovės ir Merkiuis valsčius ri-
bos. Šiurimaj eskadrų pabrėskė planin-
gas partizanų veikimas.

1945 m. birželio vie. 13 d. rytyje įvyko
kautynis Varėnos miške. Mišką apsupę
puolė apie 1000 eukarėnistų bei įėjus
stolkininkarusių istrebitelių. Kautynių
dalyvavo: Merkiuis, Nekingės ir Masariskis
būriai, viso apie 130 partizanų. Kauty-
niū žuvo 10 partizanų. Beto eukarėnis-
tėms teko laimėti įvairaus turto, kaip:

apličiai, mėsai, maistas, drabužiai ir kt.
Nepatvirtintais duomenimis euro 194 eka-
vedistai bei jų torpe ir torebitečiai. 181

Po tokio masinio puolimo būrys bu-
vo perverstas išsiskirstyti arba persikelti
į kitas miškus, toliau nuo kaucyruoj
vietas. Galis, kuriems eslygos leido slaps-
tytis prie uamų išsiskirstė, — likušie-
ji persikėlė į kitus miškus.

Birželio mėn. 22 d. būrys grįžo į tuos
pačius Pasėjos miškus, ir vėl buvo už-
pultas skaitlingų ekavedistų gaujų.
Mieste dienas euro 13 partizanų.

Radongi ekavedistų sąauktėjimas
persimėti ir į kitas vietas, — partiza-
nų veikla liko suorganizavota ir bu-
vo prieita ligi pasienio stopstyrosi.
Aprimus sąauktėjimui imtasi organi-
zuoti. Patyrus skaudėjus muštulius,
silpnusieji valia vyrai užsiregistroaro.
Tame skaičiuje yra daugiausiais tokių,
kurie kovoję ne iš idėjos, bet partiza-
nų eskaiton norėjo sukurti sau gra-
žesnę ateitį, ar priešingai teršdomi
partizanų vardu — pasiplešti.

1945 m. rugpjūčio mėn. 1 d. perita
Az. Gr. St. šiuon drauge su trim
Merkiu centriniam būriui priklausau-
siais, Baredylos, Goliaus, Strardo,
Gaigalo, Aukio ir Karvelio būriais.

Šiuo rugpjūčio mėn. 10 d. pradi-
jo naujas ekavedistų sąauktėjimas,

1512/16
Dauguma vyrų, pabūgusis siauriau-
sų eukavedistų naudojimų priemo-
nių, pav.: ūimų irvežiojimas, kauki-
uimas, užiregistraro, tačiau giuk-
ty neatidari. Atsirado tik vienos ki-
tas munesis giukty.

Dabar paniko tik pasiūventu-
ji karų giukty tisti garbius gar-
titanų kovą prieš kruvinąjį bolševiz-
mą. Ji tiki kovos ūventumu, ir
Auro Spraudos padedami utrukus
uotyti laisvą, demokratinę, repri-
klaurus kietumą.

E-PARTIZANŲ
archyvas

Az. uoškai, 1945. 9. 29

Masabiskij kuu ir apybirkieš
partizaniniu veikla.

112

Priešlotevikius veiklos reiškiniai buvo pastebimi jau 1940 m. komunistinis uer-
gijos metu. Nepriklausomybės troškimas
klypo ir vokiečių okupacijos laikais.
Šiai veiklai korotojai buvo inspiruoja-
mi iš Merkiurije, vokiečių okupacijos metu
dirbusių, tarybų mybtiečių žmonių, pav.
viršaičio mokytojo... Šioje koroje dalyva-
vo apie 25 žuovus, ir apšiuve ruož: M.
gimniskij kuu - Merkiurije. Taip pat su
gimklu raukou tie patys esmelius pradė-
davo patiejai vesti kora su kolšerkiniais
laudiktari veikimais Merkiurije ir kitose.

Kituoks okupaciuui vokiečių valdžiai
ir krašte us viešpatavus kolšerkiniai, ko-
votojai upadėjo gimkly, bet žysi kora
toliau. Beudrou meiyon buvo nutarta
veugti karinis priesolis, paniliekant
savaam krašte. Veliau buvo stengia-
uan registruojautis hkti uornuose,
bet gimklai ueluro padeti is rauky.
Viai usiregistrare paniliko: Gegutis,
Bardyla, Bewardis, Sturmas, Ruzys, Bi-
jūnas, Zuekutis, Sakalas ir Gums. Esant
nautėjimui būrys gimklus tos slapstę-
davon muolat keisdavus stovėjimo vie-
tis.
Pradėje vado ueluro. Gyventa laisvu su-

212
sitarium ir susiklaunam. Apie 1944 m.
spalis mėn., būrys aptauki. Lipea - Stacia-
has Jonas ir nurodi organizacijos gaires.
Buvo susikirstyta skyriais. Vadovauti pa-
vesta Geguėini. Pirma skyriaus skyrimin-
ku paskirtas Baredyla, antro - Šnekutis.
Geguėis būriui vadovavo iki 1945 m. sausio
mėn. 10 d. Hirtų dieną eukavedistai nuė-
vė jo žmoną, kaip o partizanų žvaldin-
tis ir giminaity partizanų Trauaušky Ju-
lij. Šgryšų su tuo Geguėis pamitravė iš
būrio vado pareigų. Būrys paliko be
aukštesnės vadovybės.

1945 m. kovo mėn. 9 d., buvo gauti euka-
vedistai, lydeję arštuotų partizanų Bu-
gų ir antų iš Rikytės kūr. Žygijė dalyvavo.
Geguėis, Baredyla, Šnekutis, Bijūnas, Vasulis
ir Vasaris. Guimtieji buvo išvaduoti. Tė
lydejusiu suimtuosius 10 žmonių, buvo
nukauti 9. Partizanai aukų neturėjo.
Paimti 8 ginklai.

Muo 1945 m. kovo mėn., taisvu sutarimu,
būrio vadu išrinktas Baredyla, kuris ir
pailiko šio būrio vadu.

1945 m. birželio mėn. pradžioje, būrys
perėjo pagrindinio Merkio būrio žinion,
kuriam vadovavo p. leit. Vauzgas. Baredy-
lai vadovaujant p buvo priimta
priesaika.

Abas būrys laikui organizuotai ir jaus
priklaus 23 asmenys. Rodo, kad abas priklausantieji
šiam būriui partizanai, turis pakaukamai įigy
ir pasipriešimo istoriškai iki kovo galo.

Vauzgas

XI 26. Urus partaja atėjut. Pristatitas. Kur nekur naryketa pirmuosiu atėjut. Simolas pirmas atėjut. Gėpitis išidifruoja pas „Štrutų“. Gėpitis savanoriškai išvyksta link „Elyta“, bet „Dona“
 Vanagas išvyksta pas T. ir su juo darbuojat prie naujų naujų remonto. Darbas vyksta gerai.
 Nyla ricetas iš K. Nemuroja nė pastotis. Vis dar laikoma K. Vanagas naryketa pas „Štrutų“.
 Pirusi rasti iš dinam maitinimė ir akomodatorian. Su rasti pastatimas T. ir V.
 Vakaru pradeta sėdėti. Tai pilnai galina pavadinti pirmųjų atėjut. Vanagas į nauju namu atė
 atėbu noriklams palikti pėkšybet truputį paklysta, tačiau vil išlema pas K. ir vis dar nėra. Vanagas tikrai susirūpinęs.
 Jau vakaras išlyksta Nerklas ir dar perki partizanai. Nori patyrti bėjį į Mil. bet atėjut žygd
 realiteta.

XI 28 Vanagas su T. dar vis darbuojat prie naujų naujų įrengimė. Namai visai gerai atrodo. Šaliekams pastotis, bet Kazierasitis dar neparvyko, sutylti turėd r. kai kurij pasitarimj. Vanagas patenkintas nes raktalai tvarkosi gerai. Po pietų dar daugiau atėjut. Vanagas su T. išlema pas T. „Štrutų“ parngabanti maitinimj, nes tik kai atėjut parngabanti pėkšakos. Štaiga iš- gytama upakaly kad T. atstokint, paenytė į kad rusai atėka pėkšakais. Pastarėjimas sudėdėdė. Pastrobu, kad tai Gėpitis pėkšakais net su naujy-nauj židėm. Trupus pasitarimas ir sutarta persikelti su visa karta į naujintis namu. Švarkit tea sėdėti ir tu pat- naujintim. Pastotis visa parngabama laisvint niekam nepastotis ir naujy vietj, Gėpitis parngabama Kad Vanagas laikimas ir P. y. ka. Gėpitis išvyksta išdirti raktalė. Vakarojėma ir vis ruošiant namai. Jau sėdima prie pakaiton.
 Štandien Vanagas gana laisvė su „N.“. Pasidėje, kad Vanagas sėdima laisvėm nepatėko į raktus. Kur jis palėjo ukliant? Vanagas gavo ir dovany: butam tapalo, dantim valyti miltalij ir šepetij, grauj kaitalij. Ir tai jis labai dėkingas tam asmeniui.

XII 29. Vanagas pradėda dar vos tik šitaint. Visj raktėdint atėjut T. J. raktėdint. Vanagas tuoj pat kalėda ir vakaris pas D. a. k. t. a. r. g. Kalėda dar laikoma ir pėkšakal gava atėka, tačiau kalėda gerai pasėda ir vieta patiekama laisvint miltikali maitinimui, su amu pėkš. Nemuro vyras. Parvyko pastrobu ir Kazierasitis.
 Kazierasitis padėra parngabama apie pėkšakal pėkšakal kalėdij le pėkšakal kalėdij-remontatim. Uvėdima ir visi džiaugis, Gėpitis nauju ukliantim ir sėdimej pasitarimj solitidim įvykis. Vanagas grįžta atgal. Kalėdijė truputį perėdima, bet gava palėda ir visa tvarkojė.
 Gėpitis sėdimejė Štaiga Vanag vardu apie jį nemoro žygd sėdima pasitimj.

XI 30. Iš ryto tvarkomai. Vanagas parngabama „Pasidėdima politimėm Hėdima“. Pastarėjimas Gėpitis su laisvėm kurtis sėdimej sėdimej Št. r. m. i. šil naujintim ir parngabama I. O. O. O. sėdimej.
 Štandien raktalai ruošiamai žygd. Vanagas su Gėpitiu kalėda link Pailėko ir tolėda link N. U. O. Dėl susidėdima, raktalij pėkšakal. Štaiga raktj ruošimė patyrti apie 2.5 km.

XII 5. Štandien neparagėta olena. Visj oden, buvo kaitoma ruošakė. Nyle Gėpitis išvyko pas Št. ir šov. su ukliantim. Švarkitė ir parvyko laisvint. Vanagas naujy sutvarkyti naujy d. viskas tikimaisi buvo parngabama ir Vanagas grįžo laiku ir sutartj vietj pasitikimė. K. palidėdima savo eimj ir jau bidama naturalim sėdima sėdimej raktus mo jo nam parngabama, kad jo naujintim, kad j juos jau nereik sugrįžti. Jis nauj gaila skėrtis su jais.
 Apie 2.5 v. Vanagas parvyketa į savo namus. Pakalėdima maitinimė Gėpiti, kuris vyko jo teiktoti. Laisvint atpalėdima vienas kitj tik iš bėsim. Gėpitis klausia Vanag, ar jis neto iloga nemuodim. Vanagas parngabama, kad raktalė višidėdima gava „nes viskas sutvarkyta. Toks Gėpitiu parngabama klausimam parngabama Vanagj ir sėdimej tuoj papalėvoja, kad bus sėdimej raktalė ir gal su V. - B.
 Gėpitis tuoj parngabama, kad jau gvyvjė parngabama šerno, Jurgino, Karčilo ir dar kėkio tai Perlojėdima. Jau visus prieš kalėda valandis parngabama kėvėdijy bėdimej kalėdima. Toks parngabama Vanagj laim sėdimej, nes dar neparėdij švėal, kas jis asmenim kalėdime su P. Šerno. Jis daug turėdima parngabama sėdimej, bet dabar jau nebeis gvyvjė parngabama.

Ir kaitam dalykas. Tik kalėda valandis po katastrofos, apdar malis. Mėkyje buvo sugauta plėkšakal didelis maldimėdijė. Tai kaip tik ir buvo kurij nors iš j. tapo „j savo tūplėditi viršialiai ir „nora plėkšė vėdėdė kad kuris lapai dar naujo kėvėdima parngabama. Iš to jau Vanagas ir kiti gėvėdė, kad nelatėd įvyko kur nors netoli. Tuoj pat buvo dėtas alėdima. Vanagas su Gėpitiu ir Tigru gėvėdėdima pasitikimė vietoj ar tuoj pat kalėda ir kitj saugėdima vietj. Sutarba pasitikimė dar bent I. 4 valandj atėdimej švėal apėdima. Net šioje vietoje pasojn įvairim atėdimej daug atėdimej, tačiau Vanagas Gėpitis ir Tigras buvo pavėdij po odeno kalėdijy ir sėdimej. Jau kas švėal odeno dūm j yč svaru išsėdimej štaiga naujiti iki sėdimej raktim.

Tikrai jėm: kas pasitikimė j šios odeno ukliantim sėdimej, jėgi visa pasitijė gerai ir daugiau nauj odenas. Švarkit, kad pas juos netijė nauj raktis visa gėvėdima ir laisvė. Vanagj naujintim sėdimej maitinimė Mėkyje jo laisvė galėdima rasti. Jėm, kaip tikimėj įvyko j.

E-PARTIZANŲ atėjimas

154

III. 13. Ketvirtadienis.

Iš ketvirtadienio į penktadienį apie 24 val. parvyo į namus Gedutis ir kaip paprastai reikalavus subarkyba. Subarkytas praeilinis vyras, numitya susitikimo su A. I. nu. aplinkbūna, taip pat parpausta pilnas „habalnis“ 156

Šiandien nuolatiniams keliams su Geduliu, Daktarė į pastatytą su S. A. u. b. u. r. aptariu; molinams svyruoja. Galimas nauj. kvietimas ir šiaurės ir kaip tik apie tą susitikimo vietą, tačiau parveža reikalavimą vykti, nes taip jau susitarta ir be - orai toksaigi. Jau mūsų gyvenimas. Tikimasi, kad ir šiuo kart. kaip ir visuomet šiuose savo palietingia ramia plūtos.

Pas Venagą. Šiuo metu randasi 534 asparitadai. Šiandien vakare gyvas reikalas taip pat sugrįžti į naują susitikimo vietą - pas vyrus. Čia taip pat Venagui rūpi, kad rasti naują susitikimo vietą ar jau susitinkant. Vieno iš svarbiausių dalykų Venagą kaito tai, kad Gedutis nešiojantis prieš laiką to, ka su valstybe. Na, arba bent daugių prahygti ir pati uždavinys, aiškų neaprašyti išorėje. Jėgų viskas gerai, šiekis Venagą nuo šiaurės visus problemus, kurio su šiuo operacija susijusia, išspūgti susitikimo su šiaurės.

Kaista roki. Ir vyrų tuo laiku susitikimų, nes p. Gedutis nuolat jau atrū. Merkine aištalio plėg ir l. rydama savo silpnis kienes duoda sav. neprotestas dėl puolinio plano ir pajūg susitikimų.

Vieną žodiu rūpestis ir darbu yra visame kas tik turi pareng.

.....

III. 13. Trečiadienis.

Penktadienis. / Viskas dirbama, kaip jau iš anksto numitya. Ketvirtadienio vakare oras buvo tiesiog puikūs. Šešias ir didžiulis pūris. Venagą su Geduliu nūkeltas, kaip jau iš anksto numitya pas A. I. Daktarė ir netrukus išbėgantis į keliu. Visas kelias buvo tiesiog prieš vėją. Visą kelią bėgant išbėgantis keliu stovėk buvo gerai. Šiuli uti teko bėgti keliu. Visi bėgant taip bėgant buvo užbėgti, kad Gedutis, jėgų gerai kaip jau paprastai. Šiuose kiek mūlyje, bet šiekis oras palėtas. Visą naktį buvo apie tai, kaip su A. parvyti su penktadienį, bet venagą, nes kaip jau Daktaras buvo pasakojęs apie savo keliu prieš dvi dienas, buvo labai sunkus, nes lyties apšalimas ir vėliau, kaip plūtos, nekaltos, kur joms patiko.

Vargais negalima susitikimas ir venagą. Nauj. kvietimas venagą tik k. mūlyje. Pradėjus, kad vienoms laisv. visai k. mūlyje ir venagą, dar dūmėties lyties. Visi, išbėgant, kad pastigai ir negalima skirti, bet vien lyties, bet kurio galios staisytis, ir kur tik vėjas.

Daktaras laisv. Čia turi savo pajūgus, kuris nūkelti ir apie toki su dalyku susitaro. Visiems trims pastaraisi pasidoma po kartą ir leidžiamas į venagą vėją. Vytautis kelioms, kuris užtrinka apie 30 min. Šiuose labai užsargai. Pasakta, kad tą dieną jau valdė perėjė net du kartus. Laikinas pastėkus atrū. pūris, kaip ir pastatytas. Vienok to šiuose pūris atvykimo buvo pavėlatus ir teko geriaul. Tais buvo laikams apie 14-tas valandis. Šiandien savo žodį, išbėgantis ir pati negalėjimas atvykti pasidėmė savo atėjimui ir kitu tris vyrus, kuris tūl gava tūlimes kelioms atvyko gara vilai apie 12 val.

Tuoj pat pradėtas partizanas. Šiandien pūris atėjimui vyrų Venagui nuolat parengti, gal tik su tuo trūkumu, kad pen. daug link išpūrti.

Partizanas pastarųjų objektu tampa Merkine puolinis - jo planas. Netarė su I. Merkine pūlti.

2. Šiandien turi iš anksto parvyti išvenagą prieš kurdama, kas išaukt. nauj. ruošinys ir tuo pat stamboms nauj. pajūgus tapo išbėgantis į parengtas iš kaimo pasakas. 1. Tuo metu, kad bei Venagą išbėgantis pasakų kaudytis ugdis. Venagą vyktis Merkine rėm - talis puolinis. 3. Suartind. Daktarė - gerai - baltas, sunkiai vyktas - reikalinga pagalbos - įsidary spalvų rėmėtos. / Suartind. Šiekis silpnis pūris tie patys. 4/. Pastėkus atėjū. Šiandien atvykta taip pat į miestelį, priekingu atėjū. palatko moraliai partizanas prie venagą ir kaidama su savo įgula „Valio“. 5/. 5/6. gruodžio eka. 15/. toje tūl vietoje numitya parengiamais anony susitikimas numityti detal, kada vėl Venagą su šiaurės susitikti arca pagal reikali, kitokiu būdu susitikti.

Partizanas baigiamas Partizany. Vėrus ir kitoms partizaniams daktaras. Po pusvalandžio amerikie. vietinis susitikimo Venagą, Gedutis ir iš kitos pūris šiaurės įjailintieji susitarim anona drauge ir Daktaras išbėgantis, nes visame rūpi baltomis uždaviniais.

Venagą su Geduliu ir su tuo pat parveža vėl skuba prie venagą, nes jau atėjo iš venagą pasak 3/ gali vėl tuoj pat pajūgti. Šiuo kartu dėl atėjimo su tiesioginis laisv. gero pusvalandžio Venagą su Geduliu jau parvyti.

Paėjus apie kelioms pūrinis, pastūmas pastotis - rugis ir taip išbėgantis net iki Merkio į Jolius vėl pė - šiekis iki reikiamos sukirti vietos. Jau visai tik rytas. Ven apd. netenka nė stačius prisigiti, nes toje vietoje jau rėmėti. susitikim vyrai, kurie dar neuokiratyti laisv. vienetas.

Visas rytas pradėdama susitarim, nes ryt arca poryt puolinis ir delsti netruka. Susitikimo apie 30 vėjų. Randama belaidantis pagal anturim, ir linas. Venagui duoda jaus nuradymus. / / Linas privalo būti penktadienio vakarą duoti 1.0 savo žinot. turty vėjų kaip parveža puolinis. / / Pas pavidomas susitaro geriamas bei Venagą. 5/. Po Merkine puolinis venagą iš bėgantis savo veiklą darant pasakas išbėgantis ir „Sed“ / / Vėktant laikyti savo rėm. / / Iš kito gausu kaidantis ir išbėgantis venagą - linas išbėgantis.

Vilvėntis rėm. netu gausas praeilinis, kad į kaim, atvyk. degti-12 ka išbėgantis. Vyrų papūdėtu 3/ susitikimo Venagą svyruoja, nes savo, kad tai gali pasiekti Merkine puolinis. Vyrų susilaukiamai prabė. Venagą duoda įsėjung pastūmė. Vyrų pastūmė. Vis dar parveža, kada tūl oras pradėditi. Pastūmėtos atbūkimas. Toliau vis bėgtinoms, kad išbėgantis dar netruka išpūrti ir 3/ palei tai nereta. Venagą kuris nauj. plan, nes išbėgantis. Hoje vietoje puolinis planas rėmėti. bet tūl puolinis vėjų, omy.

Duodamas atnau įsėjung / / Pastūmėti pastūmėti ir kas skūdamai vyktam parvegti planas. Pastūmėti nereta, o bėgti. Venagą pastūmėtas ten dūmėtas pūg. bendy su jais su išbėgantis vyktis pastūmėti kito kaimo, kurio gal taip pat vykti išbėgantis.

dar nepatvirtintas išlaidas ribos susilpnėmą su išvystančiais išdirbtėliais. Jų su atokiais I J : Švungo naudai. Varuogis išdirbtėliais pastatė stovais ir tuo pagyvino savo žemę padėję. Puzdijus atbėgimu abi pusės atsidūrė vienodai mažai automatu vietoj.

Varuogis atvedėsi pati tikėdamas ant kelio pradėta kastyne. Išla jo atsiduria ir Stružas. Baidėdavo pavojus Varuogį žes atsiduria viduryje, net pato nepastebėjęs, išdirbtėliai ir tik Stružas įpūtas sukumba peridėti keliui kę. Kastyne tyginti apie I O stručių. Priekas palaiddis storią kulbosvaidę uogį, nes mano sudėjęs su keliomis partizonais. Toliau, tuoį pakuota suaugęs ir prisidengdamas žemės pakūlėm pasitraukė.

Rezultatai nuveda išdirbtėlius viršūnėms ir vienas nušėdėtas, bet pasprunka. Priešais vėlinas ir pora silicijos arklų. Varuogis padėjo sūly ir sūdidėty sūra. Partizanus vėlinai sivernai ir pastarais paladėtas tuPiia Merkine. Varuogis su savo žmonėmis pasitraukia vėl į stovėjusį priel tai vietą. Kar. pasitalkojęs su Švungo kaimiui į savo antekstėniam namui. Varuogis žemės pas laikėty pasakarietais) a ir išvystama per plentą paspręgtam naujas Varuogis plaud. Žemės labai pavargta, nes jau užra para de sūro, o kailiai labai sunkūs pėšian keliu. Vieni vyrai pasirykimas visių augali ir gara nuotalka. pasidriška padėto vietoį pas šikėniską daktarais.

Geopūis patulymu patirėmams patūti sustojėm - vėlyvėm vieta, jurti vėliu: pasirodė labai naudingas plėno vykdym.

Š e t a d i e n i s . 1961. Apistojimas pas du šikėniskus . Pastorėmas išvalyba Merkine. Vyras išleis ir išilvėmėm baidai. Kailiai vyras apie 9- val. Tvarkėmėi, o šalinėm pasikėro Varuogis žemės . labai sunku žes vyras tik susirinkę sunkiai susipaudo kas kas priklausu turti.

Gaunamas pranešimas iš Merkine: 1/4 patį vakarų išdirbtėliai ir rusai sukūbėjo įvykdo vietos. 2/ Apie jų suorėjimą, riekio kalėmė . 3/ Mieste ramu ir nauj bel išdirbtėliai taip jau nesitūti. Vėtroje pusėje žemuo tyli. Varuogis naujėtas pas kiti kaimynai, ir įspėja gėrūvėtytis, nes tuo metu jau kėta II val. Varuogis vėn suorėja prie stovėjų žemė. Tuo pat metu pasigėta užmėmėj kastyrių apėis. Vyras sujudė . Varuogis įsako tuį tuojau įvykti.

Stabas plento link . Pranešimas vykti daktaras į žemės, kurie pasrodė jau kėdėty . Rejojeamas telefono stulpas ir kėvėmū nušėdėtas laidai . Perstėmėmė į nauj keltėty laila plento. Geopūis išvalėto vyras šūpa pirmas pasitalkodėm arklūs ir tuoj iš pat iš malios pristatė daugiau roglų, kuriose sėdė vieni Varuogis vyras ir daktarai išdirbtė, Merkine. Gerus pavėlavėmū nuo daktar kėvė žes . Ir vyras jau vilny išidėty prie pat Merkine . Pasidėi laikėm vyras, vėtroje, sėdėmėi ir sėdėmėi bel nušėlavėmū, nes viad nušėtas kas turi tuoj įvykti.

Išlita rašta Varuogis daktar kėvėty, puslėm ir vyras sūj du užmėmėm kėvė . Valdėmėis vadovėja antros būriai ir žūla kėvėis - Vilėtas gėvėis link . Priešais bėrjėntėmė vadovėti Varuogis . Būris vad. Rūm būriai pasikėro Galėis. Užmėmė kėvėm Varuogis vyras nepastebėti pusla tūlėm . Nėtomėmas labai sūlogis žes sūvėmėis sūlogis. Rūm ir išdirbtėliai sėkėti laidėm ir sėkėmėi. Užmėmėm nauj nam . Užmėmėm pėšias . Užmėmėm vėlyvėm . Užmėmėm silicijū . Užmėmėm kulbosvaidę . Vėpėvėtyvas lėkė užpėkėti. Antrosis būrys užmėmė Vilėtas gėvė, bet išlylavėmė nušėkėta ryd, su sūmėmū būriu ir viąj kastyrių sūlo. Valdėmėis rydū pasirykimas Varuogis įsako atsraijėmė ryd, bet nepasirykė ir nepasirykė ir nepasirykė. Vėl sūmė strūi, žėdino jėkėm sūmėmėm rikiuotėm ir tai labai įvykdo Varuogis, nors kaitėmėi ir nebėm kėvėm apėlyvėmū nebėm gėvėm. Atsilaukėm kulbosvaidėmėis iš cerkėm ir balytytis bėkėty bel vidėm . Briedėm taikli apėis nušėlo cerkvy, bet balytytis išleis Varuogis nušėtas žes tai žemė viąj šikėniskų vietoje, jo tūlo pat ir viąj parėlym . Sūtikėm gėvėm sūkėtis, bet balytytis nelieči. Sūvėl iš balytytis žūria pėmėmėtoja žūmėm, pėvėta Švungo vėlyvė, Puting, Milicija gūl S i a u b a s ir švėi a d r e j . Sūbėdėm A d r e j .

Tuo pat metu gaunamas pranešimas kad rusai išidėty kėvėm kėvėm pradėta puslėm . Taip pat pranešama apie trūkėm nuo plento pusė. Antrosis būrys be įsakyto pradėta trauktis . Vyras kaip anksčiau, taip ir dabar nesilėmė sūmėm rikiuotėm formų . Pasirodė nuo pusės pėšio laila raketa . Stabas nerėto jėkėty Varuogis daktar įsakytu pėmėm sūdi - s t i S i a u b a s ir kėvė ir daktaras įsakytu atsitruktū į kėvėm. Čia susijungė abu būriai ir pėmėm, nušėkėm vydyti komandū ir daugėm net rėvėlavėmėm pėšio atsitruktū/plėntū/ trauktėm.

Kastyrių rezultatai : Parėlym žemė 4 - r i ir 2 - švėi sūvėmėi. Priekis žemė - l o antė kėvėm tuo tarpu sūvėmėis daktarių š . Daugiantėmė tikėmėis iš Švungo kėvėm.

Pėšėtas : 2/ d v i / r a l o m o m e s sūvėmėis, 3 - t r e j e nauj kulbosvaidėm, sūvėkėmėis vėlyvėm, sūvėkėmėis silicijū ir pėšias bel nauj nam.

Pasitraukėm apė kėvėm kėvėm pėdėrom pėšėtas . Sūtikėmėm žemės . Truemas Varuogis žūmė . Pėrėmėm kastyrius kėvėmėm švėmė . Daktaras įsakytu šikė atsidūrė įsakytu įsūkėmėm. Įsakytu tuoj pat įvykėm. Vyras, nors ir atsidūrė sūly išidėkėro pėvėm nušėkėty ir pasiryty pėvėm žemė vėl kėvėti.

Varuogis padėjoja už pėšias pastarais . Tėmė pėvėmėi kad part . Geopūis pasirodė kaip sūmėm ir tikėmėis savo pavėlym. Šūla jo savo vėlyvėm te orientacijū parėdi Valdėmėis ir kėti .

Varuogis su Geopūis ir dar 3 daktar žemėmėis traukė link plento roglėtas . Pėrėmėm plentą sūvėm įpėlymė . Pasidėty, kad ant plento jau stovė trys tankai. Atsargiai ir lėmėm per plentą žes tikėmėis sūvėmėm . Vėnėk viskas pasisekė pūdi . Plento sūvėmė silicijū nušėlavėmėm mēty ir sūvėmėm pėšėkai. Reikėta jau atsūkėmėm pėvėm , bet kėm daktaras bėty pėvėdy prie nauj sūly. Pasidėty, kad sūvėmėm tūvo pasėly patį sūvėty ir vienas tankas vieno kėvėty išėmė.

Apie III val Varuogis su Geopūis pasiekė sūmėtyty sustojim vietą, prie tai du kartū baidėmėm naujas pastotis.

Varuogis iš Merkine įsigijė silicijū /silicijū/ kėvėmėis daktarais nušėlogis, pūdių planėty. Apistojėm pas k - u s ir trumpai pasitalkėm sūvėmėis varuogis su Geopūis nauj sūvėty žes abu žūmė daktarū nušėty, po daktarių pėvėm sūvėty ir kėvėmėis, bet rūpėty .

Sekmadienis. 16. / Ištarnai, Mera praeleka beidzint.
 Pirmdienis. 17. / Ištarnai ir tvarkoms rindai tai valdiba. Varnas garna laiba no V. Saitikinas ir Huo
 kuru nevyksta, nors tuvo tikdama.
 A stradi ems. 18. / Balnaisai tvarkytis. Dornas naujas planas ir ruzniamu iškliasti. Dsi nepalanky salygy
 veisintuoms brogas paruocti sautikimui su Staudu. Parakoms laiskas E. ir V. Gaunama balta paklodi nuo stango dangs
 makuotis nuo E.

Varnas putria apie Pankilio lytinu iškliudant komunistus. Varnas tuo laiku pasisklinda, nestai dornu
 netikimam ir nepatogam ir uz tai Pankilid gali takti subentmi. Vakare apie 2 o val. galutinai susitvarkoms ir Varnas su
 Gepuliu patise ir rojes ikykta „striki“ Gepulid buty „nes jis tikrai avertintine“ biki ir butai visiskai paribuly „o la
 jasyti nepatogam nebentuje. Padorna 6 m. Gaunama viri oventorio suakoty kvietim. Butai nupirkti neavykta „nes kaip
 parastai susitikimo Varnas ir Gepulio Mirdys ter komunistu dovanojama paliekant netulnau svedzial išklikti jo
 dornas „ka kartais nenukentoty per daug. Vistik jae nauis dovanga. Jaiju pasilike jo jaud dornai ir pasitvirtins paruo-
 dymai. I komei Gepulid jo butai tikrai turis tekti.

Varnas su Gepuliu apyky ruzes ir dar pakalid ulauky ir mendejai jasyty senygy dsi pritarvoty
 patruktu namoty krytyti lik savu „namy“

Pankilid palieamas geras brogas, kuris pristatyte savindu arkiy. K alioni vykta laisvoty.
 Kdo parastai Gepulio nuojutoms ištarnai. Tenu palyvoti „kad kartoty Mirkinis stersalyje metu Gepulio ikykimo „kad
 ir netiesiogine budu. Varnas gyyty. Matitko taip, kad Gepulio Varnas ir karykoms kity draugai buvo vienoje vietoje.
 Gepulis jau anksčiau ten atsidurs ir netys krikstant prie savo kury draugus „pastebio kad aliuojam buvo is baubyties.
 Iu budu, kai Varnas ty per anksnyto plota laiku Gepulio buvo parastas ir ir kityje Varnas nepalike.
 Talyt, laisvoty pastete ruzes ir pastiliete „namy, silytinoty kaip stango para namy.

Trečiadienis. 19. / Standen Mirkineje turpis. Svarbu „kad pasilike „namy“ silytyboms. Kato ikyko su Staudu
 karykoms. Nejaupi jis nau ikykovo. Taip nepali bity ir Varnas nuojutoms standen. Kas nors dar aliejami pv. dsi kuzis svedial
 dmas istribitoty. Tirus jikioje galy telegrafoty biki tai jau kalbama, kad „namy“ 30 istribitoty.

Di Hol kalbama, kad Varnas kovoms pradedant puolin ruzes karykoms kaimo su kuzis ir tik sekdam partizany
 nestate plokstams ikyty suky karykoms, lik Mirkinis ir pastilide, j papuly. Jis kito ikyvotyje kad paleista
 laika ruzeta buvoti j papuly silykoty ruzes „aris 30 - tyje ikyvotyje svedial dmas kuzis. Sakoms, kadoms oventu,
 kad tuo dornu „namy“ pastibukim ir tuo tik k, pastibukis is mestele, mesteleje pastiro viri ruzes. Tadi su Varnas
 visai tai laiku dar nepatvirtintais duomenais ir tiki, kad karykoty rezultatai „skaitant grotas Staudu karykoms, turi bity kityk.
 Staudas nepalyjo atidaryti upy j kuziky viety „nes alieciai ruzes susitarimo žemelis „o netiesiogas jty paruojimas galjo
 Varnas žemelis bity pragrdiringas. Šuo metu kalbama aliecioty dornoty. Vakare namotoms kalbavoms pas kuzisradyty.
 Turity bity naujas ikykimas „o gal jau ir naujas partizany dany rkykoms.

XL. 20. Katvirčiadienis:

Vakar visiskai atnaujas pastatymas Gepulio nevyktyti susitikty su Staudu.
 Pastatymas brogas „kuris standen turi priversti apie susitarimo dornoms ir naujoty pasitvintys dany.
 Gepulis visy parat s utvarkys parvykta. Tary kityto ikyvoty ruzes karykoms svedial.

Standen ruzeta vykti pas kuzisradyty, nors kalbas ir nepalanku tuo, kad pasilike
 ditiulidai pdkakui.
 Kaip jau atikioja ikyvoty Varnas su savo brovais t vko be jokios pagalbos puliti
 Mirkinis mestele j Staudas ikykovo puolin, kuris galjo pareikaloti is Varnas brody daug daugias vky. Vieno
 kuzio dar ir taip laisvoty ikyko. Pastatymas tikrai laisu buvo jkyktytas.

Vakar vakare gautoms žinioms Si a u b a s v r e nuo laizdos.

VII. 21. Penktadienis:

Katvirčiadiens vakare buvo iškliasta pas kuzisradyty. Kelioni buvo alieciai net trims pastoty.
 Kelioni pasiseki pdkakui. Komunistai buvo privaliota prie „namy“. Iku tas tirus galy patrieti vandeniu kad
 sukliadinti pdkakus. Pradista nekias pas kuzisradyty.

Staudas metu taip net sverota kalinti ir tuo budu dornavota ten pat. Iistidikieta daug dalyky ir
 pats naujy ulovinty.
 Pankilid dar j „namy“ buvo susitite su Staudu brogdy Vytarciu. Pankilias pastatymas
 grudis anu 29 dany „toj palioj vietoj „kur ir ciry kary. Staudas susijudins dsi mig ikykovo. Pastibukim
 ir jis pakioje kalety ruzes „bet per tilyt pareikaloti nepasiseki dsi dsielto „namy upies.

Kuzisradytis patekintas dsi Mirkinis lygio ir ty Mirdy paliejami „Laisvoty Varnas“.
 kaip extra telegram. Vakare su staudu 200 vyz. ikyvotyje. Pankilid pastatimas pastote. Ikyvotyje pas sventimo
 savadotojy ir pdkakio pas partj senygy ir susitikimas pasom blankale. Mat pagal jasyky bus ikyvotyje visa sventima.
 Standen visy dany pulkus atolytis ir senygy svedial ruzinoms „o tuo Varnas laiku patekintas „nes su tuo pristartina vis
 naujy komunistine sventima senygy.

Tad anikus periklomas per „namy“ „nes kuzisvoty oventu gali jis pajudmi „nes vandeniu jau svedial
 pdkakui. Pankilidai pasiseki pdkakui. Taip laisvoty ir namy pastidant.

„Amosus rindai trykė kėlėnai: vienas Varagui ir du p.A. Apysardis Vadai. Varagui pranešau reportažą kalba antr part. Pašūtin nusikaltėjas ir istatėn v yrus kaip pagalvė Mėrkėnis puolėm. Pasirodė iš duomenų, kad part. Pašūtin sąmoningai sukaldėm vėry į pagalvė atvykėn ir tuo būnu pavilnėta pagalvė. Pagal gautus duomenis prėtikėmė part. Pašūtinė sturkiad nusikaltė ir uš tai jam tėm sturkiad nusikaltėti.

Šiandien turė bėti susikėstyta spėmė ir paštėg. Ruolėmėm iškėliant į centrinę jo partėm net pas K - us. Studentė ir Strėdė dar nesėmė. Pasirodė, kad Mėrkėnis puolėm netė vykėmėis Alytus pagalvė buvo tin-komė sulėkėta į spėmėnt ir priverstėm apėtikėm grėšėti vėgal.

160

1945 m. t. r.

1945.1.2. Trečiadienis.

Jau praėliks visa šilė dieny, kaip Varagas nebuvė „nėmė“ todėl šiy vėly dieny įvykėis šia atspėkėjėmė vėnkart.

XII. 22. Šeštadienis.

An keti ryte pajudėje Mėrkėja ir dar ir dūbrė tajėm. Išsėprėmėm prėleisė be įpėtinų nusikėty. Vėkare Varagas su Gegužėm iškėliavė. Druoju kare paleisė ir spėmė bėti nusėdytė dēl pasy blėmų likėvėimė. Pakėliuš ušvėit į centrinę. Iš ten tiesiog pas K - us.

XII. 23. Sekmadienis.

Šienu prėleidiavė ten pat. Pasidėmėm dūbrėm. Ši iškėliavėm kalbė pas „Alytė“. Pasirodė, kad vėtikas pilnėj turkėj.

XII. 24. Pirmdienis.

Sutėmus Varagas vienas tegė kalbėty su „E“. Gegužėm, paleisė ten pat, bet ruolėmėm iškėliant nes brolėm. Taip pat apėtikėm turėm nusikėty su Siaubū, jėmė Varagas iškėliant laikė nenogrėjėty. Nėkėliavė Varagas ten pat valgė ir kėliavė. Varagas kėm nusikėty „nes sutarėt vėlot“ dar nerandė reikiame žmogus.

XII. 25. Antradienis. Pirmoji šv. kalėdy diena.

Varagas sulėkė ir kėliavė žmogus. Varagas labai patėvėntas. Susitėkėm jėvyne pa trėjy mėnesiy laikė antėtikėnt. Varagas šia jaušėm lygiai kaip kėliavėmėm parvykėm ir fronte. Tačiau tos kalėis dienas labai greit prėbėgy.

Varagas patėria apė Gėmė ir Mėlėzėm žavinę vėkėsalė kalbė. Taip pat apė Gegužėm susėdiavė. Pašūtinė, kad rusai parėmėjė mums rusy valymė. Rusy atvykė į Mėrkėnį ir stiprinėm šie miestė. Jy atvykė ir Mėrcėmėm, Vėrnė, Dėpėm, Perlejy ir gal kitur. Bet apė tai dar tikry žinij nėra.

XII. 30. Sekmadienis.

Valandėle, kaip tu graži - sutėk! Tačiau taip jau negali bėti. Vnagas privalė kėliant. Vist turė, kad Varagas dar nekėliavė, nes visy kėbėmėm dēpas nusėjėmėm. Varagas „tačiau“ į tai negali atėikvėlyti ir nusėprėdiavė iškėliant. Varagui palėkė vėst net apėtikėmėj, linky ir laisėty naujyly nely. Linkėmė kitus naujėjėmus netus sutėkti laisvėm š apėtikėmėm į Lietuvėj. Šiy dieny Varagas nėkėmėm nepasėri. Jus išėlėdys tik negalėstingy ntar tis. Visa tai „kas Mėrkė šy dalykė, Varagas pasilėkė kaip šėmėtė dalykė savo širdyje ir šie tai pastėrėtyje liėkė tušėlia.

Apė 24 val. Varagas atėisvėikėm s iškėliavė. Kėliavėmėm kėliavėm. Gegužėm kėmėm laisvėm. Gegužėm rėndėmė vėlotė. Su Siaubū susitėkėm nusėjė. Labai gailė, bet jau nėkė nepadėryti.

XII. 31. Pirmdienis.

Šienu prėleidiavė ten pat. Susitėkėm ir vėkare gerai sutėmus iškėliavė. Turina tikėlas pasitėpėnti radij, nes šitėms dēl apėtikėm turėm radij paleisė kaip be ramėj.

Keliasu pilsētā. Tāpat labi slido. Arī šādā pasākumā tīrā. Jāpārbauda rādīt. Tāpat arī keliasu pilsētā.
 Vēlā pilsētā pasākumā. Pārbaudām par atkārt. Ir pārbaudām pasākumā šādā rādīt. Tāpat keliasu pilsētā ar rādīt rādīt.
 Pasākumā p. Jāpārbauda šādā rādīt. Jāpārbauda šādā rādīt. Ir kādā rādīt. Tāpat keliasu pilsētā. Vēlā keliasu
 jāsāpārbauda. Pārbaudām šādā rādīt. Ir kādā rādīt. Tāpat keliasu pilsētā. Vēlā keliasu pilsētā.
 Tāpat šādā rādīt. Pārbaudām šādā rādīt.

P. Strādā pasākumā šādā rādīt. „Nemam” Vēlā pilsētā. Tāpat keliasu pilsētā.
 partizānu, bet šādā rādīt. Jāpārbauda šādā rādīt. Ir Vēlā pilsētā. Tāpat keliasu pilsētā.
 unslāpētā, nes kāpārbauda p. Strādā pasākumā rādīt. Ir kādā rādīt. Tāpat keliasu pilsētā.
 be to draudz.

„Nemam” rādīt. Ir kādā rādīt. Tāpat keliasu pilsētā. Ir kādā rādīt. Tāpat keliasu pilsētā.
 Tāpat keliasu pilsētā. Ir kādā rādīt. Tāpat keliasu pilsētā.

1/ 1. Antrdiena.

Šodien šādā rādīt. Tāpat keliasu pilsētā. Ir kādā rādīt. Tāpat keliasu pilsētā.
 jāsāpārbauda. Ir kādā rādīt. Tāpat keliasu pilsētā. Ir kādā rādīt. Tāpat keliasu pilsētā.
 Strādā pasākumā jāsāpārbauda. Ir kādā rādīt. Tāpat keliasu pilsētā. Ir kādā rādīt. Tāpat keliasu pilsētā.

1/2. Trešdiena.

Visā dienā pasākumā „Nemam”. Vēlā pilsētā. Tāpat keliasu pilsētā.
 rādīt. Ir kādā rādīt. Tāpat keliasu pilsētā. Ir kādā rādīt. Tāpat keliasu pilsētā.
 šādā rādīt. Ir kādā rādīt. Tāpat keliasu pilsētā. Ir kādā rādīt. Tāpat keliasu pilsētā.

46/1/5. Ketvirta diena.

Šodien šādā rādīt. Tāpat keliasu pilsētā. Ir kādā rādīt. Tāpat keliasu pilsētā.
 jāsāpārbauda. Ir kādā rādīt. Tāpat keliasu pilsētā. Ir kādā rādīt. Tāpat keliasu pilsētā.
 Strādā pasākumā jāsāpārbauda. Ir kādā rādīt. Tāpat keliasu pilsētā. Ir kādā rādīt. Tāpat keliasu pilsētā.

Kārtā pasākumā šādā rādīt. Vēlā pilsētā. Tāpat keliasu pilsētā. Ir kādā rādīt. Tāpat keliasu pilsētā.
 p. Pauliuka šādā rādīt. Pārbaudām šādā rādīt. Ir kādā rādīt. Tāpat keliasu pilsētā.
 Pilsētā pasākumā šādā rādīt. Ir kādā rādīt. Tāpat keliasu pilsētā. Ir kādā rādīt. Tāpat keliasu pilsētā.

Arī šādā rādīt. Ir kādā rādīt. Tāpat keliasu pilsētā. Ir kādā rādīt. Tāpat keliasu pilsētā.
 rādīt. Ir kādā rādīt. Tāpat keliasu pilsētā. Ir kādā rādīt. Tāpat keliasu pilsētā.
 vērā. Ir kādā rādīt. Tāpat keliasu pilsētā. Ir kādā rādīt. Tāpat keliasu pilsētā.

46/1/ 4. Piektdiena.

Šodien šādā rādīt. Tāpat keliasu pilsētā. Ir kādā rādīt. Tāpat keliasu pilsētā.
 jāsāpārbauda. Ir kādā rādīt. Tāpat keliasu pilsētā. Ir kādā rādīt. Tāpat keliasu pilsētā.
 Strādā pasākumā jāsāpārbauda. Ir kādā rādīt. Tāpat keliasu pilsētā. Ir kādā rādīt. Tāpat keliasu pilsētā.

Šestā diena

46/1/ 5. Šodien šādā rādīt. Tāpat keliasu pilsētā. Ir kādā rādīt. Tāpat keliasu pilsētā.
 jāsāpārbauda. Ir kādā rādīt. Tāpat keliasu pilsētā. Ir kādā rādīt. Tāpat keliasu pilsētā.
 Strādā pasākumā jāsāpārbauda. Ir kādā rādīt. Tāpat keliasu pilsētā. Ir kādā rādīt. Tāpat keliasu pilsētā.

46/1/ 6. Sestā diena.

Visā dienā pasākumā „Nemam”. Vēlā pilsētā. Tāpat keliasu pilsētā.
 rādīt. Ir kādā rādīt. Tāpat keliasu pilsētā. Ir kādā rādīt. Tāpat keliasu pilsētā.
 šādā rādīt. Ir kādā rādīt. Tāpat keliasu pilsētā. Ir kādā rādīt. Tāpat keliasu pilsētā.

46/1.7. Pirmadienis.

Skaitlaid su pakilusia mautimi. Kovos aplinkybės tikrai sunkios, bet nematoma ir svarbiausi plėsi plėsi ir žiurimasis kovojimas, nete pasiekti per duros rezultaty. Nurodymais kvosti tik pak. - tityje, laikoturi komunistin sąjauke, kad kaip galim greičiau priartina kovojimo komunisto alitud gal.

Skaitlaid su pakilusia mautimi, nete pasiekti per duros rezultaty, o kovojimo vyks susijeti su kovos, kad kovojimas su pakirt, ir skaitlaid su pakilusia mautimi, nete pasiekti per duros rezultaty.

EPARTIZANŲ

archyvas

BALANDIS.

Pirmdienis.	1	8	15	22	29
Antradienis	2	9	16	23	30
Trešdiena	3	10	17	24	☾
Ketvirtadienis	4	11	18	25	☾ ☾
Penktadienis	5	12	19	26	☾ ☾
Šestadienis	6	13	20	27	☾ ☾
Sekmadienis	7	14	21	28	☾ ☾

Jau daug praeinėjo laiko nuo tada, kai paskutinį kartą buvo rašytas dienyno laips. Ir tai dėl labai svarbių priežasčių. Daug kas pasikeitė, daug kas naujo įvyko. Šiuo metu tiesiog neįmanoma visa chronologiškai eile tiksliai aprašyti, bet bus pasistengta kuo įsiaišyti įvykiai apibūdinti nė kiek nepraisiekiant su tikrove. O jiems kaip paprastai labai tuo tarpu yra žiauriai. Visur ir be galo daug priešų - kraugeris, rusų enkavedistų, o jiesiems išskirtai pasitarimuje išgimus, einą šunų pareigas ištrobtiniai, nes jie jau nebemato kelių žmonių, nes joks žmogiškas jėgos jau nebemėgė už reikšti pralietų Lietuvos kraują, už išsienintus Lietuvos paviršius, bet visie valkiejanus laimoms ir t.t.

4 o m. sausio 0 d.

Ramunė nesvyruodama sutinka darbuotis, kiek tik jos jėgos jai leis. Visa tai Vanagas referuoja Kazimieraičiui i. Bendrai numatoma pirmieji jai atliktini uždaviniai. Guputis pargauena mašinėlę, kuri kaip vietoje papiškėja smarkiai sugadinta:

4 o sausio mėn. 9 d.

Kazimieraitis kondnuoja kiek galimą pataisyti mašinėlę, mašinėlę. Pastaba kaip pataisyti, kad ji tinka rašyti matricomis. Apsidžiaugiamas ir tuo.

4 o m. sausio mėn. 10 d.

Kazimieraitis ir Vanagas redaguoja raštus. Dirbama šitą dieną be galo. Naotaka vienok labai gera. Paderomas sprendimas visiškai subioikuoti toliškinius rinkimus. Išistas valan das planuojama, jokie metodai panaudoti ir oriniai. Parašomi raštai ir parengiami išsintinėjimai. Kazimieraitis labai pagedauja parvykti savo nuolatinėm vadovietėm, nes ten jo visos priemonės palikusios. Vanagas, tačiau, gičia ir pakartotinai siūlo pasilikti iki 15 -tos dienos Vanago vadovietėm, nes čia puikiai veikia radijo ir tas yra būtina naujam leidžiamam laikraščiui. Ir ta radijo kaip užburta puikiai veikia tik pas Vanagą. Kazimieraitis sutinka su Vanago pasiūlymu ir palieka pas jį. Tik su Strazdu netaria nuykiti į Kaz. vadovietę ir persigabenti reikiamą kiekį matricų laikraščiui numeri išspausdinti.

4 o m. sausio mėn. 11 d.

Kazimieraitis kiek prisimerama, berods šią dieną persigabena 6 -las matricas, ocoetoną savė portfelį ir kai kurias smulkesnes. Vanagas su Strazdu išvyksta į iš anksto numatytą susitikimą su p. Linu, Žaidu, Rūgiu ir Vytu. Sustinkama pašto dėžutės rajone ir keliaujama toliau, nes turi atvykti ir visi kiti susitikimui numatomi asmenys. Vanagas rugabena proklamaciją, paketus tarp kitko ir Lušius. Ten numatoma duoti paskutinius nurodymus balsavimams subioikuoti ir t.t. Kelias labai blogas nes nepaprastai didelis atolydis ir tiesiog smarkus lietus. Tačiau, žinoma toks oras partizanų labai patinka ir visi be išimties labai patenkinti. Kelionė labai ilga ir nuotodi. Labai privargstama, o neapsėinama ir be paklydimų. Tačiau po pusianakčio pasiekiama ir tikslas. Žaltas su Rūgiu pasirodo dar nestvykę. Nuetrinama kiek pasiilsėti pas Liną ir jo namus, kurie gana puikiai atrodo, nors sąlygos ne por geriausias.

4 6 m. sausio mėn. I d.

Pranešama apie Žalio ir Rūgio atvykią. Su jais drauge rėdasi ir Jurininkas. Apstrebiamia ir vykstama susitikimam. Čia Vanašas susipažįsta su naujais jam priklausančiais vyrais. Padromas vadų posėdis. Pranešimų padaro Vanašas ir apibūdina padėtį. Visi vyrai paklijoje nuotaiškoje ir pasiryžę dirbti, kas Vanašui labai gerą įspūdį pailieka jau iš pirmųjų dienų.

Dar prieš tenstant Vanašas su Strazdu, lydimas dviejų partizanų, kurie pakliai žino ke-
^{labai gerai}
^{ir neįtikojamas}
labai drauge su Rūgio Žalio ir Jurininku ir dvieji Žalio palydovais iškeliauja į Vanašo vadovietę. Kelionis eutu pai
lygiu tikslu atsiekia labai patenkintas. Tuoj einama pailsėti, nes po didelės kelionės visi be išimties nuvarę.

4 om. sausio mėn. I 3 d. Sekundienis.

Vanašas sapnavo labai blogą sapną, kaip niekuomet. Jis atskėlėnėms apie tai pasakoja. Pasirodo Tigras ir praneša apie išsistį, nelėkę su Kazimieraičio vadoviete, ji tapo išduota ir jau kalbama kad žalvitis sužeistas pasprukęs po su kitai pareigūnais neaiškiu. Kalbama įvairiai. Būk tai Karklas padūavo ru-
sams gyvas į ragus. Visi stebisi, neįtigi jį gyvas būtų pasidavęs. Kazimieraitis ir visi kiti labai smarkiai visa-
tai išgyveno. Vanašas laukiausiai susirūpinęs dėl Kazimieraičio vesto dienoraščio, kuris ne visaiškai tiksliai pagal jo
nuomonę buvo vedamas. Per daug aiškiai buvo minėta vietovės, susitikimų vietos ir t.t. Kazimieraitis pats labai neįau-
kiaai dėl to jaučiasi, nes nuo to labai daug kas turėtų nukentėti. Laukiama aiškesnių pranešimų. Jurininkas susirūpi-
ngs dėl savo reatsargumo su laikais. Pati Vanašo vadovietė atsidūrė neaiškioje šviesoje, nes kiekviena komentu Kar-
183 galėjo visa išduoti, nes jam tik kvi, neseniai vadovietė buvo parodyta. Aišku, kad jį sunkiai kankino ir skausų ga-
li neįsilaikyti ir visa pasakyti.

4 6 sausio mėn. I 4 d. Jurininkas Žalbas, Rūgis su visais palydovais iškeliauja iš kur atvyko. Susidariusi padėtis
nieko gero nelinki ir nerodo. Gėguti su Strazdu pasidėjauja kuo greičiausiai iš čia išsineškėti. Tačiau tai dar ne visa
bėda. Neturime nei vieno lapo popieriaus, o I 3/4tai diena turi žūt būt išleisti 77 laisvės Varpas. Kitąpo kris visų
partizanų moralė po tokio įvykio, ypač kad dar eina visokias gandas apie Kaz. ir Vanašo žuvimą, ir t.t. Čia pat tuo
pildniausiai gali pakenkti ir ualsavinimas ir kit. Kazimieraitis ir Vanašas nutaria žūt būt išleisti laikraštį ir tuo
priemais parodyti, kad jie nieko nelaimėjo. Tiesa pati spauslave laiku didvyrio žilviči o, kad ir sunkiai sužeisto,
laiku buvo perspėta ir išsikėli nepatirdama nė mažiausia raustolė. Laikraštėlis dėl spauslavės išsilaikėjo,
Antras didėlio girtuokliavimo, kurio rezultate pats spausdinimas buvo atliktasus neruopstingai teišsėdavo iš dvie
jų matricių vos 5 0 0 egz. Tuo tarpu Kazimieraitis su Vanašu pasiekė su dviem matricėmis 2 0 0 0 egz.

167

4 6 m. sausio mėn. I 4 d.

Kazimieraitis su Vanagu padaro pasitarimą. Saugumo atveju išsikėlimas būtų tikrai naudingas, tačiau išsikėlimas lieka neįsilaikomas laikraščiais, nes niekas kitur nėsiraudo bent tam reikiamu pakenčiamą darbui sąlygų. Gegutis su Strazdu aiškiai parodė didelį norą leisti jiems išvykti. Vanagas nusprendė jus atleisti išvykti kur jiems bus saugiau. Kazimieraitis ir Vanago nujautimas nebuvo blogas ir abu tikėjosi, kad Karakas Va-nago vadovietės neišdūns, nes jis nepalyginamas vyras su kitais partizanais ir tai įrodė savo darbais. Pagaliau Dievo apvaisa patikrinti ir pareigos skatinami nusprendė pasilikti blogiausiu atveju iki tol, kol išsilaikoma „Laisvės Varpą“.

Vanagas dar turėjo vykti į centrinę susitikimą su p. Gailiumi, kuris po Pauliuko mirties apingo. Taip pat ir su kitais. Pasinama proklaucioja ir vykstama. Drauge iškeliauja ir Strazdas su Gegučiu. Uė kelių kilometrų vos nesuduriama su rusais. Padėtis palieka visiškai nebeaiški. Gegutis su Strazdu būk tai aiškiai girdėjo ir rusiškai kalbant. Vanagui vis dar neaišku ar tai rusai. Vietoje sekama apie 50 min. Triukšmas įtarinamame ūkyje nepasiliauja. Pasidaro keili padėtis. Kazimieraitis paliktas rukiškai vienas ir padėties nebežino. Vanagui grįžti reikia protą pačiū vietą. Pasilikti jis išvykimo vietoj negali, nes Kazimieraitis paliktų vienas. Reikia kam nors pranešti Kaz. apie padėtį ir padaryti išvadą: 1. Jeigu rusai ryte bus prie Vanago vadovietės iš-galimai vadovietė jau išduota, tuomet pasiekti Kazim. ir iškeliauti. 2. Antra, praejus pasilikti labai atsargiai laikantis vietoje.

Vanagas pradėjo buvo minties visiems pasukti atgal ir pasitarti su Kazimieraitiu, bet pametęs, kad vyras abu nori kuo greičiau nutolti vėpavojingon vieton, nusprendė pats eiti pas Kazimieraitį. Vanagui suskaudo širdį, kad jo vyras tokioj rietoj velanroj nori pasitraukti, bet apie tai nė vienu žodžiu neprasitarė ir atidavęs laikraščius pakeliui einant perduoti kitiems ir davęs dar kai kurioos kitus nurodymus pasuko atgal.

Vanagui tada dar teko atsizū dėti kai kurių asmenisų reikaly. Gegutis skubėdamas pametė NP apkaubą, kuri taip pat dienos metu galėjo būti rasta ir sukelti dar didesnio įtarimo. Vanagas-jų rado kaip tik pavo-jingoj vietoj pametę - prie pat jų... .

Parvykęs Vanagas Kazimieraičiui apibūdino visą padėtį. Kazimieraitis sutiko su bet koku sprendimu. Tačiau pirmasis sprendimo galimas jau buvo atpuolęs, kadangi be vyrų pas kų nors susistojimo vieta nebūvo nei vienas žinoma. Antra vado darbė neleidė iškoti prieglaudis ten, kur galėjo būti rasta - vykstant pas Gegutį. iš paskos. Acie tai Vanagas net ir nežinaišė Kazimieraičiui. Kazimieraitis paspaudė Vanagui ranką ir tarė š., „Matyt Dievas nori, kad sudū išsilaikume „Laisvės Varpą“, ir abudu susidų pradėjo redaguoti. Taigi nutarta niekur nesitraukti.

4 6 m. sausio mėn. I 5 d.

Padėtis pasunkėjo dar ir tuo, kad nebebuvo nei vieno lapo popieros. Čia pat turėjo įvykti susitikimas su Siaubu į kurį taip pat nebuvo ko pasijęti. Nuotaika vienok buvo visiškai gera, kadangi su p. Kazimieraičiu diroti tėra vienas malonumas, nes jo veidas visuomet linksmas ir ramus. Vienu gal iš svarbiausių faktų buvo tai, kad

168

Iki šio laiko jokiomis pastangomis, kurios buvo padėtos neapsisekė išaiskinti dokumentų likim, kas buvo labai svarbu.

1946 m. sausio mėn. 16 d.

Klausoma paskutinių politinių žinių, kurios turėjo būti pateiktos laikraščio numeryje.

Tenka konstatuoti, kad p. Kazimieraitis lietuvių kalboje, kaipprašytojas tai jau silyonas. Gal tikrai silpnėsis ir už Varag., kuris taip pat šioj srity negali pasigirti. Pirma straipsny parašė Jūrininkas, kai buvo atvykęs Varago vadovėtas. Antrąjį ir pirmąjį pertaisė ir mintis sutvarkė ir politinis žinias drauge paržiūrėjo su Kazimieraičiu, Varagos. Buvo stengiamasi kuo rūpestingiau ir mažiau klaidų padaryti. Ir kaip visai tai pavyko galės būti spręsti atvertus „laisvės Varp.“ sausio 15 d. Tuo būdu darbas buvo baigtas įtraukiant vieną Hinutę jau ir iš sausio 16 d.

Liko du dalykai. Susisiekti kuo greičiau papirus ir atspausdinti. O valandos bėgo taip skubiai, kad buvo tik ret- karčiais ir tik einant gultai prisimenama apie išdavimą ir pavojaus galimus.

1946 m. sausio mėn. 17 d.

Iki šiol buvo pasibėgę tik: 1. Eglis nekultas diuviškai atsisakant kulkovaldžio, Archajaus, 2. Mariukas paletas po to kai buvo sužeistas. 3. Karklas tikrai paletas gyvas. 4. Visų tvirtinama, kad bunkeris naštas, kitų, kad nerastas. 5. Karklas būk tai gali viską išduoti, nes beilus buvęs, tačiau apie kąj nors išdavimą nieko nebekalbėjo.

Nuarta, nuelti ir paties viskas išsiaiškinti. Ši mintis jau buvo kilusi dar vyvus būnant pas Varagą vadovėtas, bet kadangi nebuvo parakūta savanoriškumo ir vyras jau buvo iškeltav, tako rasti tikėdama išsitiis. Vos dėl šio žygio buvo susijaudinęs Kazimieraitis ir jis taip pareiškė: „Juk ten paliktas mano vaikas ir štai kiek laiko kai aš pas jį nuaučiau.“ Čia jis palygino Varago vyrus su savaisiais ir pareiškė: „Nuo vyras manęs būtų nepalikę tokiu momentu tuojau buvo apsiręngta. Nuostabu, kad talkininkauti šiam žygiui atlelai pasitūlė Tigras ir jo draugas V. Iškeliauta buvo 21 val. Kelionė puikiai sekėsi, nors kelio gerai nežinant buvo kiek ir nuolytis. Pasiekta pats Rūdišs kalnas. Gerai išbalvius jėta kaimo. Nueta pa s Eglis namškus. Pasirodo, kad visi jau išbėgę iškymas senų tėvų, kuris nieko netaušino ir visiškai nesudiko jalleisti į vių. Tuomet buvo užėta pas kitų kaimo žmogų, kuris varpas nepalais prisileigo iškvočianas, nes visų kad - kų anė atvykusius esant ištrauktūtais, nes tai buvo pati pirmoji raktis, kad šiam kaime nebė uo rusų, nuo tada kai šis nelainingas įvykis atsitiko. Tuo būdu iš pasikalbėjimo pasibėgėjo kad: 1. Tą dieną, kuris raktį šie asmenys atvyko, Karklas buvo surūštas atpaletas ir bunkerį parodė 2 iki šiol niške švaistėsi rusai ir stovėjo sargybos. 3. Buvo žurnaly nemėdų jau bendy - ta iškraustyti bunkeris, bet past atėjęs sargybos teko pasitraukti. 4. Karklas labai kankinamas / tai pats suskubęs pasakyti / ir nežino ar išlaikys. Šiaip nieko neišduos. Apie dokumentus ir paimtus daiktus nieks nieko nežina, nes visi bijojo į tą pusę ir palvolyti. 5. Mariukas žuvęs apie 20. 2 km. nuo bunkerio.

Tolimesnis žygis pasirodė betikalis ir pasėta atgal. Kelionė laimingai pasisekė ir sustant buvo pasiekti

„ namai „

Šiaudien ypatinga diena. Jau iš ryto prasidėjo nuotikiai. Visų pirma are puikus atalydis. Tik visa ne-
 žaimė tai su namais. Juose prasidėjo tikta žėdis prasne t'vnanas. Jis prasidėjo nakčiai ir tęsėsi iki kitos nakties. Lije „gal teisin-
 gliau pasakyta būtų negu lašėje, per visur ir benež ant visko. Miegas buvo kaip po atviru dangumi lietaus metu. Dingo visi namų pa-
 pusimai. Visi papieriai atsiklijavo ir susuko. Namai tvoj pat tapo nejuokūs ir niūriūs. Visas patalynės ir rūšių pamirke. Gailis
 tave visiškai užgas. Buvo intasi viskiausiy priemeniy patėties pagerionai. Galiausiai išėjus palapinės bronzų, lietaus ir Pirus -
 Vėnčia sniego vanduo buvo lėkai žūntas ir gerska srove liejasi tiesiai ant grindų. Vėlėkų pusryčių metu bandyta eiti prie darbo. Visa
 sunkiai selėsi, nes nuolat reikėjo išlystyti lūbes, kad vandens labai nesugadintų naštėniamaj rašėno papieriaus. Vanažas visą dieną
 dirbo prie rašų paruošimo. Kazimieraitis klausėsi žinių, kurias ypač paskutinėmis dienomis pasidėmė labai įdėties ir viltį tei-
 kiančios. Beabrais įgėmėsi išleidiama vieno lape paskutiniojų pelitinių žinių santrauka. Vanažas paruošia laiškus partiza-
 nams dūdamas naujus spaudai platinti nurodymus. Vanažas supakuoja ir paskirsto „Laisvės Varpą“ ...

Vakara parvyksta ir Gegutis, kuris buvo išvykęs dieną praleisti kitur. nes dėl lietaus ir atalydė
 vandens visiems būtų buvę dar sunkiau. Pavalgoma vakarienė. Staiga pranešama, kad visai vakaram pasirodė netaliesje palyginus aoy -
 linkėje rusai ir Tigras buk tai giružėje visiškai netaliesie kaž ką kalbant. Jis išsina iš namų, namų ir priža da nesant pavajaus max
 persėpti. Dėl žv. nieks neatvyksta. Smarkiai lija šue ir iš kity reiškinij aiškiai spėjama netaliesie esant rusus.

Įgali būti dvi išėitys: 1/ Rusai laško V. arba išdėvinas, ners tue nei vienas iš „namų gyventojų ne-
 linkę tikėti. Taip neatiktai geresiai susilant praleidiama visa nakts. Naktinčiai laidama neįjina ką naštėniamaj rytejaus.
 Neatvykimas Tigro sutrukdė ir paruošė spaudos išėjimą. Tačiau dėl to per daug nesirūpinama, nes taip gi jau Dievo buvo paskirta.
 Miegas sunkiai lerdėjai. akis - Salta - Gegutis ypač vargiai praleidžia visą naktį, nes miega ant siaurūfio
 suvaltie. Į rytą susikabinėja jau geriau platesniais guoliais paruošdamas Vanažo dešėtkę ir Tigrą karabiną, ant kurio drauge ir
 suvalkie patiesiama ošlinė. Šiuose namuose šią naktį drauge praleidžia su Kuz. Vanažo Gegutis ir Strachis ir Trečiakas.

1946. III. 3 d. Sekmadienis.

Įpirštama: „Draugai. Reikia viskas tvarkyti. Pranešama, kad Tigras praėjai nakčiai buvo iš namų
 pasilapinę. Ir pranešėja giružėjai kaž ką tūmė kalbant. Jų šeimeje visų naktį kėpintasi ir turėta nemažai baimės. Rytė niekur rusų
 nesimatė ir tue visas pavajus pastūgė.

Ore pašalų ir sausiau. „Namuose „nebevarva ir jauku. Nustaika visų puiki. Ypač žinoma kai
 sukantai visiškai puikus pusryčiai.

Čia pat ir užgavėnė. Vanažas su save vyrails ruošia suve namų ners ir pavėluetas prikištynas...

140a. kava mēn. 4d. Pirmdienis. / Kazimieris Svētais /

Kazimieraitis rūdīnājis jēkļiem. Jau pasīrūdi padeda ir Vanagas taip pat ir Vanag vprai yāš Gēgūtis, kuris atlika kelis žygius, kad Kazimieraitis būtu aprūpintas tīnkams dekumētāis.

Vanagas parāš dar septynis eņzerpiļerius partizanų vadovavins ir rikietās nurodymų. Kaip tik tas metu lyveta Vanagai ir is dalies kaip paskiau pasīkšje ir Kazimieraičiū nemelanis dalykas. Juvu tiesiog lyg ir susigināja. Ir tai dēļ pap - rasliasia dalyka ūfent: Lygiuk! kamandis paraudājime. Kazimieraitis save nurodymuse parāš lygiuēd., kaip kad būva darva vaktieļi karjuseņoje ya Vanagas pasīkše tas momentis kad pakankami gražiāi ir partizanų gyvenime priēitinas tik senasis šis termis paraudājime, kaip kad ir būv paskutiniaisliāis Lietovas karjuseņās gyvavins netais naudejans.

Kazimieraitis yra vis vien svarkiāi ūsīspyrja ir niekades nenusiēdēia, nesūkiņa su kite nūmans, jaēja jau vienāo yra rūsēstata. Čia jis ūsīspūgēhāt Vanaga kas jis taip ilgai su jom gināja. Vanagas būva svarkiāi te pavērtas, nes šis būva paprasliānais dalykas e Kazimieraiēis uve pasīkarēlieta. Vanagas Kazimieraiēis atīprāš, nes taip ir tika jūnēnias padryfi, Kazimieraitis pasīkšē kad ja nēvāi svarkiāi vāryj ir jis dūžnā pasīkarēlieta teņkon gal ir paprasliāis dalyk ir nēvāliņj taip deryti. Kazimieraitis padavē Vanagai rānkā ir teliaū darbas vyke kaip nīkūm nīkē nēvāy. Anē ja, taip ir turē bīti, nes pa nēvāis visuēt būnā gīera.

Vakarē Kazimieraitis taigja tvarkytis ir Gēgūde palydinas iēkēlija svarbiān kalēnēn.

140b. kava mēn. 5d. Antradienis. / Ūzavēnēis. /

Gēgūtis parkēliāuja apie šv ryte. Visq prasēit vakarq būva tvarkēni namē krikštynēms. Rūsēnā ir vārina - mē. Šandien gē darus tīskams teliaū. Pervārkēnē jaujē radē padējime prailgēnē stālas ir tē.

Šandien turēty čia būti apie 14/15ka sveļiņ / Viskas parēngiānā ir atrādē viskas iēis gerā, jai tik Dievas te nūrē 0 jis yra partizanams latāi geras. Šandien nēvāi parēkoti pagarus ir padēkoti vāļiņj metu glābējams, kurie tiek dūgē partizanų gyvenimēi yra padējē. Šandien rūdīnājis kaip Dievs yra nurodējis tīnkamai sūikti gāvūis it ja priēnānā, kāp tika tīnkams katālikams pralēisti.

Tīkrai visas vakarus pralēidziamas nēvāirēnānē mētais. Čia sava sūstirēnq visi tie, kurie tīkrai vāļi

tōv žēnq ir kīkvianu momentu pasīrēj ir save gyyvōis ū jē pāukoti.

140c. kava mēn. 6d. Trešdadienis. / Palēnq diēnā. /

Šandien prānēdēnā apie gen. Bertāšēnē jskakm, īsleitiq vasēris mēn. 25 d., naty, pa te, kaip aiēkiāi jaitikine, kad jis yra pralēiņj ir kad tautai pavērti nepakanka terore ir grysiniņ ūēl geriausių lietuvy seimē īstrēnēj. Šis paskutinū save jskū šis kraugerys, kuris net nāi viēnē žēdiē nēbēnka Lietuvīkai, jskā sūiti visas partizanų Seimas ir jas īstrēti.

Vakar būva pasakēta per radē Čerčilis kalū, kuria pasl sakē priē bēlēvīkus ir atrādē kad ta kalū padarē pasauliūi dīelēs jtkos, Gailla, kad jau skumūlātoribus visiēkal sūigīasti. Vanagas laukia parvykstant Kazimieraiēis.

1946. gada mēn. 19d. / Sestdienis./

Vanagas su Kazimieračiū palieka tušāus „namus“, ir Tigre lidmašīna iekārtāja susitīkti su Sliava. Kalienē bave gan sunki, nes reikēje gerakal bristi onleju Vīnek kalienē sekōsi putkai. Kallaujant bave aptikta nauja ugnisviēte. Bave panarūta kad tai rusj. Pīdōsakai ēje jū kallaujama kryptiān ir jais sekant bave nūēita net īki vīstai kur pastade bave apstiejejs ēriēdis. Āa susitīkta ir su Sliava, kuris Vanagud padarē labal gerj īsōdij, nes āj kartj tai bave pīrūstins judēbējū susitīkims. Pasimētyta ir su sūdsistu Žilvīčiū kuris jauēlasi dar ne vīstikai gerai. Jj pasirēdē glēcēja ēriēdis. Gaušana nēnabē kiekis pepteres ir su šia nūēta vīst patekinti iekārtāja j „namus“.

1946. gada mēn. 2a - 24dienu.

Šiēnis diēnēnis bave tvarkams laikrakstālis, spausdīnānes praklāmācījas ir kit. Darōs bave labal dēug ir sku aus. Mēlīcās jau bāvētēti. Spausvētē vis dar netvarkēje. Pāgēnīnāma labal dēug palygīnāus su kifais kartais laikrakstālis „Lais - vis Varp“, - 3200 sēj. Tālp pat pāgēnīnāma 15 000ēg. praklāmācījū. Parvīksta vyvri ir vīnu diēna vīskas pasīēskai pūkaiān ir grāt īkslūstīnāti. Reikēja rīnkīnāms sūbēkēhātī pākryje vīskas kas tūc forpu bave jnānāma. Tāl te vīst Kazimieračiū ir Vanagas labal patekinti.

1946. gada mēn. 25d. / Piektdienis./

Vanagas nekārtāja pas „E“, su Gēgūčiū. Kēlējē susitīkims nenūgalīny klīdij ir prīvērti pūkaiān apstīēti. Vanagas susīrūpīngs susitīkīnu, kuris turēje jvykti. Tačīau vīskās īēšīna gerai nes nērims sūtīkti sōmē atvīksta apstīējtē vīēn. Āa īšōna aptē 48 valēdēs. Vanagud jās tēpa nēpūmīrīnēs. Sekāncīj diēnī praslēnka aptē šīntas īstretīētalī, kuris tālkīntīkājū partīzānēs pāētyti pē valēdīs. Tāne pat īkyje „Kur Vanagas „Gēputis ir sūtīktas sōmē rāndai dērua krāt. Vīnek lānīngai vīskas atgīslas. Partīzānī līēka „Tālp jau Apvalzīdī lēmtant, nūgalīstī. Pē te vakarē nūyktānā ir pas „E“. Tē īšōnāma tālp pat aptē 48 val. Pē te iekārtājusā.

Artēja rīnkīnāi.

PARTIZANŪ
darbnyvas

aut. äänis. ⁻²⁻ Kõltsi müüsi viin loas, tuo ⁻¹⁷⁻ (172-24)
annu. Tavo sooty valig aiinistng. 1920

Stai ail pönisido. lildendip, bet greit nutido.
Süo metu jän 14¹³ v.

Lapantat lokis iigyevenimai. Lgairnisi iirlyta,
mablemika, bet jet, suni kaupus ii po. Lga lai-
ka kappo goluini vaizduvolyje atkunt. Todil
ii ii haudau sij ulg iigyevening feliinoto loas,
kaup jii ii liho ypa.

Te koto imogaur mekatis gyvenimasa jii
krapessii vii stilyt ii viin kuta.

Stai laik potakuvemii diinomi kunte
vilinimii valaudomii po Lgi daugitau.

Stai iig minuty veskas goli suljieti ii
ii kulelor valaudy jän gyelet iimutau
gataijt kelierviky pajivhai.

ii müng münta kooa tui laigtis peryola,
nu me. koo jänne vii tikig laisog, sicuty
pömuviias betar iig myflety lilejiniig.

Süo metu jän 14¹³ v. Suukciassia, kai est

Tokijs padēdži, kaola nebežali sekto pūšā
ir uzklyptam nira nē mažiausios rēķis vā-
gelbēt. Tokis gra ir mūsy trīzj sūno metu
padētis. Tuo jē ir yprāē jdomi drauzj ir etiā-
ri.

Tokij momenty man lēko jās nē ir nos
ūgyventi. Pauasīs sūans buvo jās trīs, o
kitt soliose apykrōz, kad buvo galimybē
gūtis ir uzklyptam dōr kovoti ir gelbētis.
Sūno metu negali spēt kols pūšā skaisāns, nor
jē etiā ir lētēs mety. Sūno metu solāns sias
ir 20-15 mety.

Sūno metu pas mus lēk. Sūchis nē
manu plūnkons ēāējimas. Pradētā sūno pū-
šas buvo stārgi ir pūšidējs 13²⁵v. Pāvōjās
lēkōnys ir dēkas, kē jē atēdo pūšidējs, ir
vai gūdivi ir rēstūmij.

Sūnā nēpūšidējs itaip īsmeijās

Šis ^{ēā} f. arko ir mēs eti.

Lēkas jās 14²⁶/₅

h. luvoo potarta visirkai gerinti svare, nes luo-
 jikis no. N. svare eymiai sumanau, bet dar
 palikau, nes tikis, kad kuki kvadraty ketimos
 luo isprueto, vironu ar kitou puciu.

(1733)

Tiesa, svare pausosi iuru alisti. Laboo 14²⁰-o.
 Pkyriausis lauki mo laiko.

Lacimeraite klausio, ar nerizidijo nau-
 jy kunkly. is atokiuu, kad luo lounu ne. Laboo 14³³

Es kas jolomiansis, kad lokis atvija, kada
 muktis svedis jiu beuosi deuoja smogy, muktis
 vis vien bair, laivna aras plasnoja. Jo oboboo
 luo, kas man brangy. Jo muktis dar elisnie,
 doc miktis. Es visuri, jizu muktis au gerai
 valdyti plukono, gacitaj, is dany perasy otaj,
 bet daja is negaitis viltis po sia plukono, ko
 manysi jau ctari.

Vaius bloja is luo, kad ne isin guli souyto,
 nei gal is belis miktis jiu, aris po ma-
 mo lounu skaitis puciu.

Boiserite, ne gali sovo jizu mu, is pmas
 kvoj pot suuaitueto, bet nei pleris luo eime.

Gal, jei išėjus iš vienos šalies gyvenimo amaly, ~~kuris~~
atitinkantis ir nepakeliamas susidomėjimas diena.

Gal mano gyvenimas, jei ne šis, būtų laisvas,
be normų, susidomėjimas ir šis porininkas kelias yra
išėjus.

Siuo metu laisvą kalbą aut susidomėjimas ir va-
mi esanti, nes ta kalba, kurią jie atvirai kalbi
em porininkas ir atvirai, jis porininkas kras-
jis šio yra šiuo.

Vienas mano kareivis, kuris gal ois pat ar
kuris doi abity mane šioj kovoj porininkas, visis
onano traukos ir laisvas, kuris susidomėjimas ar mi-
reiknis savo selponomis emogaus. Jis ois šiuo
šiuo šiuo dides nei gorkis ir emonijis gorkis.

Siuo metu yra 145³ u. Rusai vis dar eia pat.
Pileupis paplėm. dar ne kiek nebeatolugo.

Mūsų manau ^{in gencij 1024} pradėti kovas.

Lozimeraitis su Šarada atsigulys kovoj.
Pati jau ois emonijis, kuris krasis, minijis.
Sajon 1456. šiuo dades ar ois krasis. Kuris gi
darsi krasis krasis manau šiuo po du porininkas manau.

174 gto. - 7 -
Aptilo. Lingskai nesigirdi. Mačo minuty. kova nu
kon. Saker lygiai 15⁰⁰/_v.

Taigi auic issties out loco, o ar pui stakis
plunkona. Padeties kitasp pakeisti situ metis ne
bejmanama. Jeigu ros mitis, jeigu ne-oil visus tra
kor. Tok pies pacojus pacicia buvo pabrakmo
lyto. Saker vs. darbas surtoje. Leticis lylias lat
tytis, ne primygtinai paskartijo pavojes, kad galim
buti roit. Siuo x nauuosi jau antro los isgy
venimas. Tok tomet, kai buvo kritiskiau sis
minutis, nisa nesinojome, o kai potineis pavoju, jau
buvo pacijusis pavoja pui sis minutis. Taki
pat pavojus gava greit prashita.

Sar buty kritiskiau, jeigu rusai cia pot ap
• zator vis nevyry. Bet ar nenorticiai tiket.
Cie jeius masivay maisto, non gudnai galejo jau
jei jau senai golejo mus pauvrai superstom
u. Saker jau 15⁰⁰/_v.

Taip pat man atrodo, kad siem momentais
buty sunkiausiai pryzocuanu, jeigi jei po va-

1720

1735

manus gyverisimo stargiat unalupty. Sabet you
 draugybi tuita. poverjy-diotelnis is manus nely
 taj, emogus pnpante. Taj, is baib, nuo baite
 Isgundi vis selticiau gelvoti is laikytas, v. l. l., kaip prak.
 lita, poverdo tik; naudy iserna.

Del saugos asmeniskai golician, lide poversti.
 to mariaus kivanu lobai baibes. Molyktoje is net
 quinnorjese neturijau net surjesimys su obaugais.
 Paraulsimas-molytoje. Kovy poverjai, nolitastis-
 gini, kuriaus svaitydavau apnarymuose mane kas
 yindava.

Siva metu qia taj. Kie kurinas sivy is
 pima schvide mane jiveris kaip elektos energija
 drauge to pat vito sspudeio poldov eandis, man-
 jay, bet po to jau ramus is sooties kai idomus.
 Taj qia is silo momentu. Pstolators kolo
 dem. atstis nuo manus. Ypin pverclimas jau
 vadovytis puer metas. Sesm tuki is quincio
 sam pat cia. Gyvo mane svauctiu o is alisty
 nuprimis, nebeyt litoriau te somones. gupis
 cinas is net voverjisi, kad korimergit evole
 is postu nelys, no

175 Soida
yra šellesni, nequ ⁻⁹⁻ca galitj pauangti.

Sei juo nemai lievan lemai šeritiskui, poan-
ty ir ji neu galimas švairduoti sulciausis
kairu manis isgelbeja. Sievas ir nel pauoiejs, koo ju
oistj kolaij, gal ir siuo metu vo pauois.

Padeltis šekia, pat ji man šeris, glakinto. Nait-
heciau, kad luitj idaromas, bet šeris galis
mozdaup animpinets. Ta mes int eram manatj.

Tuo ir šio poverpus dydis reanimacija. Dabar 15²⁴
Tyla, tik šerelis šeris ir šeris, bet nešeris darys.
Dabar yra 15³²v

Taip šeris šeris, šeris protarbiai.

lyj ir isgonis, an ir oit šeris šeris. Kadaugi jau pre-
ty barcas, atrikelia k ir šeris drauge paverisome pietis.
Nors atohigis ir nejan eivama, bet lai ka 16³⁰v. roo's, kad
krata turisj paribaigti. Šeris šeris daber veikis ir
šeris mano šeris darys. šeris atriketa, bet šeris šeris
vy eivis nuy neisidi. Tik viena aistis, kad pavo-
jus dar neperisj, nes tuo j luitj pamaneta, apie
šeris.

... un...
 ...
 ...

Taip...
 ...
 ...
 ...

Skyle jau...
 ...

...
 ...
 ...

Taip...
 ...

...
 ...
 ...

...
 ...
 ...

Vanaga

1946. III. 24.

172-10

Šiaudienų ypatingai diena, ros rami sia pat. Giedėjosi štai prieš 40 minučių su ringoniak - kaip arti jie buvo. Sabar jie vėl artinasi.

Šiuo metu yra 14⁰⁰. Tokių valandų nedaug imo- gaus amsiui. Šiuo metu spraudėiasi. Gyventi ar mirti. Ir kai tuomet, kai imogus jaunas, pilnas energijos, kūrybos, pasiaukojimo nematolaumas šaltis mielo dietos laimisi gernei atsiėias.

Mano kasimieraiėio ir švardo šiuo metu gyoylis šiuo rauton. Jis jis man yra antikos, jis šuni leis atiuoti, jėgu jame stijo laikas.

Šios minutes yra ilgos ir kirtos. Tuomet, kai imogus esi visiskai sveikas, puikiai protauji ir šaltai svarbai, kas bus už kelis ar kelisdešimt minučių.

Šiūty šiuo metu su molėda švardo per kuticrausjį, kaip ir visomet mūsų pravoje pil- nauo gyvenime.

Šiote, tavo švardo velia šeris kaip daugij, pap

46m. gegužės mėn. 20 d. (pirmadienis)

Prašinko jau daug laiko. Dienoraštis liko kaip ir pamiřtas.

Tačiau visa tai įvyko ne dėl šios priežasties. Kazi - mieraščiui apsigyvenus Vanago vadovietėje visi pareigūnai buvo perkrauti darbu. Jorininkas buvo nuolatiniams žygių. Doktoras savo nevykusioje kelionėje. Tuo būdu Vanagas paliko vienintėliu Kazimieraščiui pagalbininku. Tuo būdu apie dienoraštį netuvo kada ir pagalvoti.

Vėliau, kad ir Kazimieraščiui išvykus, įvairios kelionės ir darbai neleido prieštis prie dienoraščio.

Dabar vėl sugrižtama prie dienoraščio. Bus stengiamasi pagal galimybę bent kai kas užrašyti ir iš praleisto laikotarpio. Atrodo, kad dienoraščiai rašyti tikrai dabar yra susidariusios daug palankesnės sąlygos, nes pas Vanagą šiuo metu gyvena p. Jorininkas Vanagas tuo labai patenkintas, nes darbas virte pradėjo virti. Jorininkas Vanagui pasirodė nenulstamu darbininku. Antra vertus Vanagas dabar turi didesnę draugų su kuriuo gali net ir opiausiai ir subtiliausiai klausimais ir mintimis pasidalinti.

Dabar gimsta kasdien vis nauji planai ir užsimojimai, kuriuos, Apvaizdai padedant, tikimasi kuo greičiausiai įgyvendinti.

46m. gegužės mėn. 22 d. (trečiadienis).

Šios dvi dienos prašinko darbo įkarštyje.

Pirmąją dieną teko rašyti. Be to buvom smarkiai sujudinti rašto gaubo iš ankščiau, kur bereikalingai buvo ieškoma priekabių. Reikėjo tinkamai atsakyti. Buvo įtemptai galvojama.

Antrąją dieną buvo tyrkomasias "Aldona." Toks darbas reikalauja daug energijos, krakstymosi, bet vėliau džiugu ir malonu. darbo vaisiais pasidžiaugti ir pasinaudoti. Vanagas išvyksta į žygi organizaciniais reikalais. Jorininkas lieka, nes koja nuo nutry - nimo jau ketvirta diena smarkiai sutinusi ir negalima apsiauti.

46 m. gegužės mėn. 23 d. (ketvirtadienis).

Išaušo daug žadanti diena. Saulutė skaidriai įspindėjo į "Alaonca" langelį. Spindulys iškrieja ir pasiekia miegančiųjų veidus. Akys prisiverčia. Tuoj šokama iš lovos, nes darbas laukia; darbas, kuris daug pasišventimo ir išvermės reikalauja.

O lauke pavasariškas gražumas. Mėlyna šaisti dangaus oravė, kurioje spindi saulutė, šildydama po nakties žygių žemę. Paukšteliai įvairiausiai balsais sveikina rytą. Toli girdyti žarių varlių kurkimas, kuris ir nelabai derinasi su paukštelių diubiesių, bet prianda gamtai savotiško žavingumo. Pūsy stovi tiesios ir lyg stiebiasi į saulę, gal siekdamos viena kitą pralenkti. Visa gamta atbunda. Bet ne, nevisa. Yra ir nemėgstančių saulės, būtent: baltos samanėlės, kurios, saulei pradėjus kaitinti, apmiršta. Jos sustingėja ir, per jas einant, lažta. Jos mums sukelia nemažą

galvosnio ir rūpesčių, kaip išvengti pėdaakų. Tačiau vienas nu- galima.

Taip miela būtų atsigulti prieš saulutą, maloniai pasikaitinti, bet darbas laukia.

Užtenka ganta gėrėlis. Prasideda mašinėlės stukse- nimas: viena val., kita. Štai ir pusrėdžiai. Skanus, šilti ir laukti, nes po darbo malonus ir valgis. Kažkas išsitarė; "Kai aš nevalgęs, negaliu idealiai galvoti."

Vėl mašinėlė stukseną. Vėl bėga raidės viena po ki- tos, kol susidėsto žodžiai, sakiniai, Vieniems jie neša suramini- mą, paguodą ir dar daug daug ką, gi kitiems - primena besiarči- nandį, balta skraiste prisidengusią ir su dalgiu rankoje, giltinę. Dalgis vis labiau ir labiau riediasi aplink jų kaklus ir...

Vėl slenka valandos. Užėjo saulę debesys. Žemėje pa- sidarė tamsiau. Pakilo vėjas. Linguoja medžių šakos ir ošdamos lyg pasakoja kažką šiurpulingo, baisaus. Klausais to pasakojimo, kuris, atrodo, plaukia iš pažįstos ir nuakriaustos sielos. Plaukia, ošia meš ių viršūnėmis, nukresdamas kiekvieną sykį iki širdies gelmių. Pasakoja kažką baisaus ir kruvino, kažką siaubingo ir nesupranta- mo. O anksčiau to nebūdavo. Miškas ošdavo sau ramiai, nors ir pas- laptingai, bet ramiančiai ir glostončiai. Miškan eidavo susiraminimo ieškodami, norėdami džiaugamą išlieti vienumą atrasti, pykti nuslo- pinti. Dabar visai kas kita...

Krūpteliu: šaka traiktelėjo. Klausau. Ne, nieko. Tai vėjo laužiama šaka. Sudžia, sušlama. Drebulys pereina per kū- ną.

Ir vėl stukseną mašinėle, kaip automatas, didėję lapų krūva. Bus išskleista plačiai, plačiai. Ne viena tuksi mašinėle. Prie jos sėdi žmogus. Jis nieko negalvoja. Jo akys begioja nuo vieno žodžio prie kito. Pavargę akys. Įsitępia nervai. Atsina kita žmogus, pakeičia. O mašinėle vis kala ir kala.

Štai ir vakaras. Artinasi laikas, kai visi suklaū- piam gegužinėms pamaldoms. Siunčiam aukščiausiajam padėkos mal- das, kad duoda mums tiek išvermes ir kantrybę nešti šią sun- kią pareigą ir prašome, kad kuo greičiausiai prašyvistų mūsų Te- vnyje laisves saulutę, kad pamatytumėm vel visi laisvą žmogų, savimi patenkintą ir trokšiantį gyventi.

Malda pasibaigia. Laikas būtų poilsio. Bet ne. Rei- kia ruošti žygiui. Duonos nebėra, o valgyti vis tiek reikia.

Tad, gudiev, "Aladon", mes išvykštam, bet ir vėl greit sugrišim. Užgros vėl armonika. Vėl bus linkama. Skambės juokas ir dainos, vėl stukseną tankiai ir trūkčiojamai mašinėle ir iš nuovargio merkais akys nakties poilsui.

1946m. gegužės mėn. 24 d. (penktadienis)

(35 prisiminimų)

Tuo metu, kai balsavimų subkoteravino klausinėjama buvo pradėtas svarstyti, Kazimieraitis vyveno pas Vanagą. Vanagas gerai prisimena anas svarstymo valandas. Jos buvo sunkios ir gana skaudios. Dar taip neseniai įvykęs štabo bunkerio išdavimas, kuris pareikalavo aukų, o taip pat turėta ir medžiaginio nuostolio. Balsavimų sėkmingesniajam subkoteravimui buvo būtina reikalinga inteligentinių pajėgų. Jų kaip tik tuo metu ypač pasigėsta.

Jūrininkas buvo žygyje. Žiemos metu žygiai jau iš viso yra labai sunkūs. Čia sunkinančia aplinkybe buvo dar ir tai, kad tas žygis buvo tolimas ir reikėjo keliauti per svetimas erdves, kurių niekas nepažino ir nebuvo galima rasti tinkamesnio vadovo. Apie sausio mėnesio vidurį Vanagas buvo susitikęs Jūrininką ir buvo su kitais vadais nuvykta pas Vanagą vadovietėn, tačiau tas tetruko vos pora dienų. Šias dienas Jūrininkas patalpininkavo bendram darbe parašydamas "Laisvės Varpą", bet tuoj vėl iškeliavo. Paliko tik Vanagą su Kazimieraičiu. Tačiau ir šis trumpas Jūrininko paviešėjimas su kitais vadais t.y. Žaibu ir Rugiu davė teigiamą rezultatą. Pradedama vis daugiau tikėti, kad balsavimų boikotas turi pavykti, nes visos tautos nusistatymas vienodas.

Kazimieraitis papasakoja Vanagai apie K. asmeninį pasikalbėjimą su Paberžiu ir Alseika. Alseika - karininkas, kuris kaip tik turėjo parodyti pasiaukojimo pavyzdį, jau iš pašaukimo apimtas neviltingas ir pasidirbęs dokumentus, pasitraukė neparibingai iš kovos lauko. Paberžis moraliai sukrėstas dėl šeimos persekiojimo iš rusų pusės šilno žiemos miegui.

Daktaras išvykęs kelionėn su labai svarbiu uždaviniu, tačiau tikslo nepasiekęs susvyravo. Iš kelionės nesiskubino grįžti. Atsirado tik keletai mėnesių prasilinkus t.y. jau po balsavimų subkoteravimo.

Dėl Daktaro kelionės nepasisekimo Kazimieraitis buvo smarkiai sujaudintas. Čia dar to pasakoja gautas raštas iš Ažuolių.

Vanagą šie alyvrai tiesioginiai mažai žiedė, todėl jis tapo mažiau sujaudintas. Kazimieraitis pareiškė: "Gal Dievas taip nori". Todėl dar su didesniu pasiryžimu imama dirbti, kad laiku visas darbas būtų baigtas.

Buvo nutarta: Kuo daugiausiai pagaminti antirinkiminės spaudos ir suorganizuoti darnų visoje Apygardos erdvėje partizaninį veikimą.

Išvadoje buvo pagaminta: 3200 egz. "Laisvės Varpą" nemint jau kitų numerių, kuriuose taip pat jau tilpo po rinkiminį straipsnį. Taip pat 27000 atsisaukimų.

Naktį prieš balsavimus ir balsavimo dieną buvo planingai iššaudytos rinkiminės bustinės kad tuo turėtų žmonės pasiteisinimą prieš rinkimų metu kaimuose argistojusius NKVD pareigbūnus, iatribitelius ir kt.

Viso šio darbo ir tris mėn pasiekti puikūs rezultatai. Boikotas puikiai pasisekė. Balsavimai buvo 97% subkoteruoti. Visu tuo džiaugėsi lietuvių tauta, nes atvirai pasisakė prieš bolševizmo vergiją.

MSBų stovykla triumfavo kaip niekuomet. Priešas gi keikė ir spinaudė. Jiems beliko viena išėjtis, kuria ir pasinaudojo. Jie sukles-tojo balsavimų duomenis taip, kaip pasaulis iki šiol dar nėra girdėjęs.

Tačiau visa tai savo laiku turės pasiekėti. Tai negali pradipti, nes šiūomi buvo pareikšta visos tautos valia - vieningai pasipriešinta ir pasisakyta prieš bolševizmą. V.

177

1946 m. gegužės mėn. 24 d. (penktadienis).

Sakoma, kad oras veikia į nuotaiką. Ir tikrai. Šiandien nuotaika nekokia - oras taip pat negražus: nematyti nei gaulės, ne sigirdi nei paukštelių čiulbėjimo, tik vejas smarkiai pučia. Dren -
gia visą dieną.

Nors dirbam įtemptai, bet mintys tokios lėgnos ir neramios pinasi galvoje. Atrodo, norėtum dainuoti liūdnai, liūdnai. Su asaronis akyse sakytum visiems, kas tavo sieloje dedasi. Bet kas joje yra - nežinau. Tik liūdna ir grandu.

Akumulatoriai nepakrauti. Mažai ką galima teišgirati. Bet kas tai? Neiginori tikėti. Vanagas išgirsta, nors neįsai su atsidėjimu klausosi, kad lyg tai Taikos Konferencija atidėta laukri -
šio mėnesiui. Nuotaika blogėja. Žvelgiam į ateitį: tokią neaiškią ir nieko gero nežadančią. Prieinam net kraštutinių išvadų. Bet vel susiraminam, gal negerai nugirdo, gal neatidėjo. Jeigu atidėjo, išvada: jokių staigmenų (karo) nebus, nes pasaulis bijo komunizmo ir tuo leidžia jam dar daugiau išsigaleti. O bolševizmas vis daugiau ir daugiau glėžis po savo ilgais pirštais. Tada tikrai parodys savo, kraujo trėkštanti, veidą.

Mintys viena po kitos skrieja galvoje. Jos tokios sumnios, tokios nemalonios... Tačiau jų išvengti neįmanoma.

1946 m. gegužės mėn. 25 d. /šeštadienis/.

Atvyksta tigras ir viesulas. Tai labai geri ir nuoširdūs vyriukai, kurie atlieka viską, kas jiems pavesta ir daug patarnauja mums. Jų atvykimas, "aldonoje" įneša daug gyvumo ir pilnumo. Jie pasakoja daug daug kasdieniška dalykelių, bet taip nuoširdžiai ir itikinamai, kad nenoroms priduoti jų pasakojimams daug reikšmės. Išvykdam, atrodo, išsineša dalį "aldonos". Tuo čiu ir nykia pas mus.

Jau kelintą dieną kelia susirūpinimą Gendro neatvykimas. Žadėjo atvykti prieš savaitę, bet jau kuris laikas, o jo vis nėra. Gal jam atsitiko kokia nelaimė, gal jo namose kas nors įvyko? Gal tikrai kas nors bloga? Pradeda rūpėti. Gal ir mūsų nuotaikai tai buvo priežastis. O jis tūri atnešti svarbių tarnybinių laiškų ir gal asmeniškai pradžiuginti širdis. Tačiau jo nėra. Nekantradami laukiame.

Aplie pietus išvyksta Taugirdas, o pavakareje jo nuėjimo linkme pasigirsta smarkūs šūduymas. Mūsų širdys neramios. Galėjo Taugirdas ar Gegutis užkliūti. Ne miegas neima. Laukiame atbėgunt ko nors. Vis nieko nėra. Jaudinamės.

Prieš rytą atšygiuoja Gegutis ir praneša, kad "sutaršė" mašiną. Paimtos visos vežtos gėrybės. Atsileido nervai. Viskas vėl gerai. Be to, pranešė, kad sutaskė prieš parą kitą mašiną. Tai didelis laimikis. Matysim kas iš to bus. Gali ir smarkiau palandžioti, bet toks jau mūsų gyvenimas, kad atlaikytum viską: lieta, šaltį, badą, tiek rusų siutejimą. Dieve, padėk laimingai.

1946m. gegužes mēn. 25 d. (Šeštadienis).

(Ēs prisiminājumi)

Kazimieraiņi pranešama, ka jā atviek vadaļ iē Tauro Apy g. Jie nori susitiktī. Kazimieraitis, Vanagas ir Jūrininkas iēkeliauga susi - tikimo vieton.

Sniego danga didelē. Pakeliui uēzūkama i N. kaimē pasētei - rauti arie padētī. Norina pasēinti pastotis, nes kelianti pēdšionis lahai sunku.

Vanagui ēis kaimas kiek daugiau paēystatas. Jis su Jūrininku ir Kazimieraiņiu uēzūka pas vienā geiēskirstygo kaimeliē Okininkā. Vos perēngus slenkstī iē Okininko ēmonai atpazīnus Vanagā, iyyksta staig - mena. Moteris bāisai iēsigēsta ir tiesjog stundama Vanagā pro dūris sako: " Vyrāi, kaimas pilnas rusu. Vakare masinomis privaēliavo " Pasirodo, kad gretinoj pirkoj uē 5m. atstumo taip pat apsiatoja rusai.

Iē kaimo pasitraukiama laimīgi. Žygis toliau nutarīama tē - ti pēdšionis, nes kitaip jau neējanoma.

Susitarton vieton atvīkstatama gana pavēluotai., taēiau apsiēāia ēiams, nes vyrāi dar laukia.

Susitīkimas iyyksta, taēiau pasitarīmams jau per maēā laiko. Nutarīama nukelianti pas Sīaubā.

Vykstatama roēēnis, Pakyla bāisi pūga. Tokia, kuri priskaitona prie didēiausiu. Keliē visiēkai nesimato, nes pūga ir uēneētas. Keliēnē tampa lahai sunki ir vūrginanti. Dugiau klampiojama sniege negu vāziuojama. Arkliai geri, taēisū lahai daēnai pagineria sniege. Ši pūga šiaudis iēti - sē parā ir tuo leide, dienos metu maēāi kam pastēdētiens kelianti. Pas Sīaubā pragyvenoma ari paras. Visas laikas bemaē iēimtīnai paēyēstas po - sēdēiams. Vakarais atēigauama. Sīaubas surengia sveēiams vaiēis, kuriose ēdalyvauja ir kaiko jaunimas.

Sekanti vakarā Kazimieraitis su Vanagu lydimi dvieju vyrū, iēvāziuoja. Dar tik tensta. Pakeliui vienas iē vyrū atēidēiams, nes nenūjauēdīama rimto pavojaus. Pakeliui vāziuojant norima uēstuti iē N. mo - kyklē. Galvojama ēslankyti mokytoja, pavakarēnīauti ir susiēilti,

ēia ir iyyksta taikas rētai pasitālo.

Kazimieraitis ir Vanagas buvo apsilvīkē sunkionis sernēgonis. Uēzūkama iē kionā. Pastatomi arkliai ir ēinama iē namā.

Vanagui kyta ēia pat jau iētarīmas. Iē ēluono neēti ēiaudai, bet pēdsakas ne iē tvartus, bet iē mokyklē. Iēvada - gali bēti rusai.

Kadangi pakeliui niekas neperspējo arie pavojū, ļaudīamasi ne taip jau atē - sargiai. Vanagas priēina prie vieno lango, Vyturyē prie kito pasivālygti, kas yra vidū. Kambarys tuēdīas. Vyturyē jau pradējo bēsti lango, kai ētuo pat metu iē uēketes iēēoka rusū sargybinis, ēkuris tyēia taip arti prisilēido ir nemanē, kad taip anksti galēty partizanai atvāziuoti.

Pastēbējas ēinklus ir tik trīs ēsmenis pareiēalavo pasidūoti. Pavojaus ēenklan sargybinis iēšovē t Kazimieraitis turējo ne prātē nando - rusiēka desantīnā automatinā pistoletā, taēiau juo nebuvo prātē nando - tis ir tik pakeliui atēitiktīnai pasēēmas, ēi padarē klistī, ēi nebuvo pasājinta ir pistoletas nebeveikē. Vyturyē iēšovē i sargybini vienā ēē - vi, nes tuo metu jau ēkrito automato barabanas. Vanagas turējo rusiē - kē automatinā sautuvā, kuris buvo sunkiai kabliuku nuleidēiamas. Firmā - ēi ēoviai paspānūs ēakelā neēvyko ir sargybinis pradējo bēgti. Vanagas dar pāleido du ēāvīus, kurie āprodo gerai klydē, nes sargybinis buvo sūdējats iē rankā, ir iē pilvā. Po to buvo pradēta skūbiēi trāuktis. Sargybinis vis tik pribēgo prie lango ir sautuvo. Buoēē iēnūsē stiklus ēau - dāmas " banditai ".

Maēdaug po minutēs laukē iēsipylē lē - ka kariū - NKVD pareiē - ņū ir atidēngē iē besitraukiandēius stipriā ugnī.

49
(4)

Besitraukiantiems labai bloga pozicija. Lyguma kaip ant delno. Vienintele priedanga artimiausias ukininkas. Jo linkui ir traukiamasi. Išlikti gyviems visiškai mažai buvo belikę vilties. Matomumas iki 400m. Iki užsargos teko trauktis apie 200m. Kulipkos zvimbe čia pat pro sia. Kazimieraitis ir Vanagas nusimete sermegas, nes jomis ant mišnių buvo apsilvika ir labai trukde pasitraukimui. Pasitraukimas buvo išimtinai tegalimas tik žingsniu, nes sniego danga buvo iki kelių ir sukščiau.

Labiausiai nusilpo Kazimieraitis. Pasiekiamas pirmasis uki - ninkas laimingai nesužeistems. Kazimieraitis toliau traukti jau nebe - galejo. Jis įlindo į ukininko daržinę ir galimai užsimaskavo.

Priešas vijosi pėsčiais. Pradžioje pamano, kad bus visų pa - sislepta pirmame kluone. Jį apžiurejo. Iki to laiko Vanagas su Vyturiu spejo kiek toliau atsipalaiduoti. Priešas tuoj pastebėjo pasitraukimo kryptį, iš pėsčakų ir leidosi toliau vyti. Vanagas stengesi sumetyti pėsčakus. Buvo išleista į kelią, vėligu į kitą. Pasiektas vienas uki - ninkas. Paimama jo pastotis ir visiškai atsipalaiduojama nuo priešo. Kazimieraitis, priešui nusivijus Vanagą su Vyturiu, taip pat laimingai pasitraukia.

Po 2 val. vel visi t.y. Kazimieraitis, Vanagas ir Vyturys vienose rogeše keliauja toliau. Vyturys paliekamas, kaip palydėjas iki reikiamos vietos.

Jau visiškai švinta. Kazimierasčiui ir Vanagai reikia persi - kelti per vieną upę, kuri be maž pasiau teka. Persikelimui jokių priemo - nių nebuvo. Teko pasiryžti rizikuoti. Susirasts ilga šaka ir gulom, atsiremiant iš dalies pečiaiis ginklais, nes atsiremus ranka, ji tuoj išmukdavo iki alkunes. Visiškai šlapi, bet laimingai persikelama ir užeinama pas Tigrą. Ši šeima, nuolat gyvenanti ir iš vakaro mačiu - si visas aplinkybes persikelimui, joku būdu nenorėjo tikėti, kad K. ir Vanagas galejo per upę persikelti. Veliau jau laimingai pasiekiamas tikslas. Dievas leme, kad šie asmenys dar liktų gyvi. Iš to Vanagas ir Kazimieraitis padaro išvadą, kad gyventi dar lenta. Tuo būdu reikia ir dirbti. V.

1946 m. gegužės mėn. 26 d. /sekmadienis/.

"Nusijotas visas kelias", praneša atejęs, kuris apžiūrėjo milto pėdsaką. Nors ir tikimasi, kad pavojaus nėra, bet tas jau nelabai gerai.

Saulė po truputį pradėjo aptemti. Slinko sunkūs ir pilni lietus debesys. Geru laikui Pradėjo smarkiau vėjas pūsti ir nešioti nuo pušų dulkeles. Visas miškas dulkėse paskendo. Prapliupo lyti. Dideli lašai krito žemėn, atgaivindami visą gamtą. Mes sėdim pas "Aldoną". Stebim lietu, kuris smarkiai parąkia. Galvojame: kaip gera, kad ant mūsų neužlyja.

Butą liūdnai gyventi vienam. Kas kada aš likau vienas. Taip nyku, nešmagu. O jeigu reikėtų, kitaip visą laiką žmogus turėtų sukvaillioti. Dabar liekam dviese. Taip smagu. Yra su kuo pasikalbėti, pasitarti. O mes taip gerai suprantam vienas kitą. Pasidalijam išpūdziais, prisiminimais.

Sėdim prieš ugniakurą. Ugnis rausva šviesa nušviečia visą "Aldonos vidų. Retkarčiais įmetamas į krosnį vienas, kitas pagalys. Savotiška vakaro nuotaika. Tyla.

Mezgasi pokalbis apie praeitį: tokią gražią, idomią. Visokie prisiminimai atnaujinami, iškeliami į paviršių. Dažnas juokas aidai "Aldonoje".

Juk dviem daug lengviau vargti visus vargus, negu vienam.

Ugnelė blėsta. Tyla kalbos ir juokai. Akys nejučiomis merkiiasi. Pasineriam sapnų karalijon. O sapnuojam tokius neramus ir varginančius sapnus: sandorės, begam per įvairiausias pavojus.

Gali kas nors atsitikti. Bet... Dievo valia.

1946 m. gegužės mėn. 27 d. / pirmadienis/.

Mielą saulutę jau pradeda skęsti pušų viršūnėse. "Aldonoje" jaučiamas darbo atoslūgis. Įtemptai dirbama iki vidurdienio. Veliu buvo patikrinti darbo rezultatai. Jie visiškai geri.

Popietis pašvenčiamas ruošai. Susitvarkoma, nes saulutei paskendus pušyne bus iškeliama. Kelionė truks šią naktį, o gal tris ar keturias paras. Todėl kelionei paruošiama visiškai kruopščiai. Norima aplankyti delinius. Juos pertvarkyti ir paruošti ofensyvai.....

Laimingai sugrižo ir Taugirdas. Jis Vanagą ir Juri - ninką palydęs iki pirmojo susitikimo.

Belieka "Aldonoje" susikalbėti gegužinės maldos ir sudie "Aldut",

Dieve, padėk ir laimink mus kelioneje, kaip iki šiol kad yra buvę.....

Nuvykom į "Žagarius". Numatytas susitikimas neįvyksta. Tečiau kelionė neudings. Parsinešama apie 20 kg popieriaus. Atvyksta Gegutis. Jis paaiskina Gandro neatvykimo priežastį: nieko ypatingo.

Grįžtam.

1946 m. gegužės mėn. 28 d. /sentradienis/.

Gaunam įdomią instrukciją iš A.A. Vado. Reikia daug rašyti mašinėle. Rasom pasikeisdami net sušilą.

Vakare vykstam į numatytą, gana tolimą ir pavojingą, kelioną. Nuvykstam į sutartą vietą. Ten turėję laukti ryšininkas. Jo nėra. Laukiame, bet vis jo nėra. Einam ieškoti. Laukiame kitoje vietoje. Dar neatvyksta...

Vakaras toks gražus. Toli vienoje puseje girdisi smagi sutartinė, kitoje - smarkus sūnų lojimas. Ten yra rusų.

Mes pėdim po gražiais medžiais ant suololio. Jokio vejelio. Retkarčiais atsklinda vienas kitas nesuprantamas garsas.

Dejuojam. Tyliai plaukia mūsų daina virš medžių. Pasiskleidžia po tuscius laukus. Išnyksta. Bet toks suraminimas širdies, tokia svajinga nuotaika. Jaučiamas giria ir dėkoja. Prašo dar.

Neatvyksta. Jau velus laikas. Nuvykti nespėjome. Piktą truputį, kad nestėjo. Sugriuvo visi planai. Truksta pareigos supratimo.

Žygiuojam atgal. Nešmės 10 kg popieriaus. Didelis laimikis.

Švinta... ir namie.

1946 m. birželio mėn. 6 d. /ketvirtadienis/.

Pagaliam gegužės mėn. 29 d. išvykstam. Išvykstam, turėdami norą, kaip galima geriau ir greičiau sutvarkyti tą burį, kuris anksčiau buvo pavyzdgingas, kaip kiti ir iš kurio visi kiti eme pavyzdį.

Vykstam pro Šnekutį. Jį kviečiam ateiti. Jis visai išsiskleidžia. Nenori ateiti kelių simtų metrų. Bet vis tiek iškrūpsto jį išguolio. Ir tai buv. burio vadai! Sedi užsimaskavęs: nei jis nori ką matyti, nei nori, kad jį kas matytų. Pasilieka jis labai sugėdintas.

Jau kelyje siekia mus gandai apie išvykusias vestuves ir ten žuvusį partizaną. Atvyksta ten buvusių partizanų. Jie šias žinias patvirtina: gegužės mėn. 25 d. žuvo "erkinis" Bn Vadas Gailius. Gaila vyro, nes buvo drąsus ir turejo autoritetą tarp partizanų. Tačiau pats kaltas.

Juo keliaujam artyn, pasiekia vis blogesni gandai apie vyrus. Skaudu.

Prisideda vis naujų vyrų. Tarp jų du geri ryšininkai, drąsus ir energingi: Karvelis ir Genys. Šie gi vyrai dirba su noru ir pasiūventimu.

Šeštines. Vykstam keliu ir susitinkam jaunimo būrelį. Veliui prisideda dar daugiau. Dar gana sviesu. Susėdam ant vejos. Kalbame groja armonika. Ji atnešama čia. Renkasi dar daugiau jaunimo. Visi jie tikisi, kad čia leisim pašokti. Dėliamsingais veidais stebi mus. Pamėnėjus Gailių, verkia, bet ir tuoj vel nori šokti. Visai negalvoja apie esamą padėtį. Nekontroliuoja. Bet koks nusivylimas! Paskaitom visuomenei išskymą, kuriuo drandžiama linksmintis. Kalbama tema. Gal ir supranta, bet kai kurių veideliai nepatenkinti. Ką padarysi?

Dar porą dienų vyrai renkasi. Atvyksta vis daugiau. Neatvyksta tik Šnaperis su keliais vyrais. Jų nesulaukiame.

buvo pradėtos, kaip partizanai veliau kelbėję, "rekolek-
cijos". Buvo iškeliškos visos partizanų ydos, visos jų dero-
mos blogybės. Surenkami duomenys apie nusikaltimus ir tuos
nusikaltimus padariusius asmenis. Kero lauko teismas dviem par-
tizanom. Susvelnina splinkybes ir mirties bausmė netaikoma,
jei veliau nepasikartos koks nusizengimas.

"Rekolekcioms" pasiekama gerų rezultatų. Visas būrys pa-
sižada visiškai nevertoti degtines. Galutinai sutvarkoma vado-
vybė ir paskirama galutinai veikimo ribos.

Atvyksta ir Snajperis. Su juo turėjami atskirai. Jis su-
tinka priimti uždėtas pareigas ir pasižada kiek galėdamas dirb-
ti.

Grižtam keliolika vyrų. Nutariam ant plento suruošti pasa-
las. Apziūrim vietą. Pastebim gulinti žmogų. Retkarčiai jis pa-
kelia galvą, apsidairo ir vel išsikniaubia. O atsigulęs tokioje ^{xi}
vietoje, kur labai toli aplinkui matyti apklausinėjam. Pasiro-
do jog tai snipas, specialiai puliktas sekti. Laimė, kad apsi-
žiūrėjom.

Išsidadom ir pradėdam apsikasti. Tačiau atbėga keli vy-
rai ir praneša, kad pastebeta du ginkluoti vyrai, kurie, gal
būt, ir juos pastebėję.

Nesiseka. Turim eiti ir išsiaiškinti. Prislėnkam. Aiškiai
matyti. Keli vyrai nepastebėti persėka plentą ir juos staigiai
užpuola. Vienas pasiduoda, o kitas metamasutuvą ir mlinę -
pradėda bėgti. Jį apšaudo, bet tas dingtą krūmose. Tai buvo
plešikų, kurie partizanų vardu plėšdavo žmones. Tai jiems pa-
moka.

Pasitraukiam, nes dabar jau pasalas ruošti nebegalima.
Grižtam per vieną kaimą. Žmogus padovanoja: Vanagai butną, sa-
kydamas, kaip gali vadas vaikščioti basas, o Jurinink. svirką.

Grižtam geroje nuotaikoje, jog viskas taip gerai ir lai-
mingai pasibaigė. Ypatingsi patenkintas Vanagas, nes čia jo gy-
vybinis klausimas: čia jo pirmas žingsnis į vadovaviną, čia
tiek dirbęs to burio laimui. Ir dabar, kai pasiektas toks laimė-
jimas, galima suprasti koks džiugsmas jo širdy rusens.

Pervykstam namo. Koks seldus poilsis savame "bute" po to-
kios kelionės ir koks jis malonus, nes ta kelionė atnešė daug
naudos.

1946 m. birželio mėn. 11 d. /antradienis/.

Birželio mėn. 7 d. iškeliavom pas E. Ten geroje nuotaiko-
je praleidom šventes. Kas gali aprašyti visa tai, kaip mes šias
dienes praleidom. Tai laimingiausios dienos, kokių labai maža
mūsų gyvenime tebūna.

Be to, parašom Garibaldžiui ir Apygardos Vadui raportą,
kuriamė išdėstom ruošiamą mūsų "ofensyvą" ir pageldivimus.

Kors Vanagas jaučiasi truputį nesveikas: kepenyse kažkas
netvarkoj, tačiau 11 d. vakarą iškeliavom.

Menulis toks didelis. Naktis šviesi. Kiek skimis apmatal-
-lyguma. Nuotaika pakilus.

Tik staiga visai netoli švial pasigirsta. Instinktyviai
prislėnkiam prie žemės. Bet nieko. Šaudo kita kryptim. Reiš-
kia ne į mus, bet savaime siūku yra rusų. Mums per ten reikia
vykti. Lenkiam truputį, bet kiekviename žingsnyje tikimes gau-
ti kulką lietais.

Jokio debesėlio. Menulis lyg šypsosi.

Keliavom. Už kelį km ūkaninkas. Užeinam paklusti. Du-
ru ilgai nestidaro. Išsina. "Nesibijot vaikščioti. Rusai lau-

185

kia", sako jis. O mūsų širdys: tuk, tuk...

Atsigeriam. Išsiaiškinkam, kad vakar gulejo pamiškėje, šiandien nežinia. Praeiti vis tiek reikia. Einam tyliai, tyliai. Aplinkui taip pat ne jokie garso. Prislėnkam plentą. Apsisivalgom. Greit metasės per jį. Niekur nieko. Tyla.

Atsidūstam ir žengiam toliau.

Grįžtam įvargę, negėjom smarkiai.

Idomu sužinoti kas šmadė ir i. ką.

Paaiškes.

Čia vėl nebloge. Tik gautas pranešimas, kad ryšis dėl asmeniškų nesutikimų nutrauktas. Vanagas labai įaudinasi: "Tiek dirbi, stengies, o ima kas nors ir sugriauša".

1946 m. birželio mėn. 12 d. /trečiadienis/.

Vanagas serga rimtai. Valgyti ne viską galima. Vaikščioti - taip pat. O šiandien susitikimas, kur reikia aptarti šali "ofenzivos" planą.

Vyksta Jurininkas su Taugirdu. Nešam ir apudą. Susitinka - aptaria. Viskas tvarkoje. Vytaas taip pat pasižadėjęs praves-ti.

Grįžtam.

Austa.

1946 m. birželio mėn. 13 d. /ketvirtadienis/.

Prieš akis "Laisvės Verpas" Nr. 7/9/. Žinios prastos. Ateit-is vis dar nebeaiški. Rytojusis diena dar tamsi. Laisvės smė-ra Lietuvos salelei dar tolima.

JAV - se ošacos. Komunistai per daug atstatę savo ragus. Puikiai įsapijūjami iš Sov. Sąjungos. Tai bebe bus pati di-džiausioji priežastis, dėl kurios mūsų miela salelė turi dar kentėti.

Yra ir geresnių prognozių. Padėtis įtempta. Visur tebėra kovos įkarštis. Birželio ir liepos mėn. mūsų laisvės dienas pagreitins arba žymiai nutolins.

Tokia yra Vanago nuomonė.

.....

Šią dieną nutarta suduoti priešui smagi, galutinai pra-vedant šnipų valymą. Tik ar pasiseks?

Vakaras. Dangus prado. Tik ne nuo besileidžiančio gsu-les, o nuo gaisrų, degančių komunistų trobesių. Girdisi savių... Tai pamoka bolševikų šnopams, kad užtenka juokų kresti, kad čis ne vaikų žaidimas.

1946 m. birželio mėn. 16 d. / Sekmadienis /.

Šiomis dienomis tikrai daug kas naujo įvyko. Visur ir vi-sų apie tai kalbama. Ir kitai negali būti, nes dar taip nese-nai praslinkusi tautos išgamoma baisioji iš-osios dienos nak-tis.

Tikrai tai naktis buvo baisi, bet tik tiems, kurie kase mūsų mietai tevynei pražuties duobą drauge su visos žmonijos duobkasisis NKVD pareigūnais ir istrebiteliais.

Patarle neveltui sako: " Nekask kitam duobes, nes pats įkrisi". Taip ši kartą ir atsitiko. Ne vienas šnipas, Tautos išgama, tą naktį nukeliavo ten, iš kur jau daugiam nebesugrįš-tams. Pas Abrosą juos ne vieną palydėjo ir prakeiktųjų iš-perų lizdai.

Tebyna tai pamoka pasilikusiems dvassinomis prostitute -
mis, bolševikų padlaižiams. Gal jie dabar atbus Lietuvai.
Nuo šio laiko beliko: "Dantis už danti, akis už aki".

Gana jau mūsų taurių partizanų nuogus kunus gatvėse
šunes privalkiojo. Gana juos prisparde, apspiaude ir visokiais
budais išniekino NKVD ir istrebiteliai bei tautos išgamos,
kurie prigyveno iki to, kad vienintelį išsigelbėjimą teturi
mieste po NKVD kruvinu sparnu.

Įki šiol partizanams kentejo dantis sukanda, nors tokie,
kad ir žuvusių kovoje partizanų lavonų išniekinimai, nėra iki
šiol girdėti kad ir laukinių tautų istorijoje.

Tačiau visa turi ribas. Prabilo ir partizanai. Ir tai
yra paskutinis perspejimo žodis.

Žinoma, dabar tikimasi masinio NKVD siautejimo. Tačiau
partizanai ir lietuvių tauta jau pakankamai atspari jų kru-
vinam terorui. Jie išlaikys iki garbingos pergalės. Pagaliau
kas kad ir tektų žuti, bet su ginklu rankose ir garbingoje,
kad ir nelygioje kovoje. Kiekviens partizano suka yra pas -
vasta už tėvynės laisvę. Tėvynės žemele juos priglaudžia
raciai ilsetis amžinu miegu. Jiems nėra ten sunku, nes liku -
sieji dar tvirčiau pasiryžę drąsiai žengia pirmyn nešdami
broliam ir sesems taip pasilgtą laisvę.

PARTIZANŲ

archyvas

1946 m. birželio mėn. 17 d. / pirmadienis/.

" Aldonoje gyvenimas kiek apmiręs. Jaučiamas darbo atoslūgis. Visų gyventojų veidai rimti. Visi susimąstę.

Gautas pranešimas, kad 1. Alytų atvyko 40 -mašinių NKVD. Sekmadienio vakare gauti šie pranešimai: 1. Merkiną atvažiavo dar 7 -nio mašinos NKVD; Šnekutis tikrai palintas gyvas. Merkinėje ant gatvės išniekintas guli partizanai.

Paskleistas gandas kad tai Vanagas. Kadangi jis čia, atrodo, kad tai bus mokytojas Jazminas. Todel ir maišoma su Vanago slaptyvardė.

Visiškai sutemus girdejojai išlaipinimas iš mašinių pašaloms, siuntejimui. Reiškia spaudimas prasideda.

Štai kodel "Aldonos" gyventojų veidai rimti.

Tačiau partizanai niekuomet per daug nenusimėna. Jis pakenkamai užgrudintas kovoje. Šypsena niekuomet visiškai nedingsta iš jo lūpų. Štai kad ir dabar. Vanagai kilo mintis paskaidrinti nuotaiką. Ji paskatino ir tai, kad ir Jurininkas nėra pesimistų luoma. Kaip bus, taip bus. Dievo valia. Nera čia per daug ko jaudintis. Liudesių padėtis nebus pagerinta. Taigi.

Vanagas sugalvoja ir ima rašyti "Aldonos" gyvenimo pasiras. Visa, kas pakliuva į humoristinėje formoje. Rašo iki matyti, o paskum prie spingsinčios lemputes paskaito "Aldonos" gyventojams. Juokiamasi kur ir kiek kam patinka.

Orag, mūsų akimis žiurint geras. Lynoja. Rusams ne taip jau malonu šlapiems slenkioti po miškus ir pan.

Laukiama naujų žinių. Jos turėtų kaip tik dabar buti. Dar vis nėra. Gal nėra laisvo priejimo. Taip buvo ir susiterpta.

Laukiama...

1946 m. birželio mėn. 25 d. / antradienis/.

Buvęs smarkus rusų siuntejimas dalinai baigėsi. Dauguma mašinių su rusais išvažiavo. Visi atsidūgom lengviau.

Siunteta buvo smarkiai. Privažiavo dešimtimis sunkvežimių gūseli, kurie vilnini ejo per miškus. Mums po pat nosimi buvo atvažiavę 17 mašinių rusų. Buvom visiškai apgulti, bet išlikom laimingai. Kitiems partizanams buvo įvairiausių atsitikimų: vienus vieto net kelis km., kiti negalėjo išlikti ne pavalgyti. Kelias dienas išbuvo nevalga. Auka pakliuvo tik partizanai Jazminas, kuris, rusams supant, buvo dar kambarėje. Jis išbėgo, bet buvo pastebetas ir apšaudytas. Kliuvo 1. kojas. Negaledamas bepagelti, nusišovė.

1946 m. birželio mėn. 27 d. /ketvirtadienis/.

Ši diena - nelaimėje laime. Buvo taip: Gavom pranešimą per ryšininką Tigrą, kad Petraitis turi svarbių žinių ir tik Vanagai gali šodžiu perduoti. Prašo pasimatyti. Trečiadienio vakare men, 5 partizanai, išvykom link Petraitio. Išsisiškinus visus svarbius klausimus, vykstam 1. Šturmo skyrį. Ji sutvarkius, ketvirtadienio pavakareje grįžtam atgal. Reikia vykti per T. kaimą. Iš tolo girdisi sunų lojimas. Galai bati rusų. Du pirmieji žvalgai išlanko

į kaimą, apsižvalge ir dave ženklą kitiems ateiti. Saejom į kaimą. Niekur nieko. Užejom pas ukininką. Seirinininkas išpejo, kad mate pavakareje du ginkluotus slenkencius paupiu. Mano, kad rusai, tačiau susireinama ir galvojama, kad tai bus buvę partizanai. Išgeriam pieno, dar padainuojam keleta dainelių ir iškeliujam apes link. Jau netoli upė. Prie kelio naujas kluonas...

Stalgaasutarska spyvos. Pro sąsis pradeda švilpti kulkos. Visi, kaip žąsiukai, prikrintam prie žemės, veliam neriem į rugius. Pasėjos. Rusai. Jurininkas bando atsakyti serija. Skelia tik pirmas soviniukas, o užvesti automata jau nera laiko. Pakrinam po rugius, slenkam mškę link. O kulkos tik zvimbia aplink...

Čia, vyrai, čia...- pasigirsta Vanag balsas. Visi renkasi balso link. Du, trys... visi. Ačiu Dievai, nekluvo niekam. Bet dar ne viskas. Greičiausiai kaimas ir paupys apgultas rusų. Reikia prasiveržti. Yra įvairių nuomonių ką daryti. Vanago lemiamas balsas ir nutariama bristi per upę, vietinių gerai žino- moje vietoje. Einam ta linkme. Po vieną, žąsela. Iki tos vietos apie 3 km. Pasiekiam brastą. Nusirengiam ir bandom, drabužius ir ginklus pasidėja ant galvų, bristi. Gilu. Siekia net burną. Reikia bristi kel's kartus, nes vienu kartu sunku viską pernešti. Kai kas net pasineria. Tigras susiesko mažą valtėlę. Kianra. Užkema skyles baltiniais ir lliusius daktus periria. Laimingai pasiekiam kitą krantą, apsirengiam ir parkeliam namo. Dekojam Dievai, kad leido dar mums gyventi, dirbant tevynes labai. Namie po nervinių sukretim, seldus poilsis.

1946 m. birželio mėn. 28 d. /penktadienis/.

Vanagas ir Jurininkas iškeliuja pas E. Aplinkui visur siuteja rusai. Grižti atgal pavojinga. Be to, laukiam žinių iš Apygardos Vadb. Čia tenka du kartus taip pat sleptis nuo rusų, nes ir tą namą aplanko.

Ruosiom naujam laikraščiui medžiaga. Eina gendas apie žuvusi. K. Liepos 13 d. gėnam svarbių žinių iš A. Vado. ir laišką, reikalingą pristatyti kuo skubiausiai p. Kazimieraičiui.

Tą patį vakarą išvykstat. Menulis taip aiškiai šviečia. Matyti viskas, kaip ant delno. Bet kelione sekasi. Grižtam laimigai.

1946 m. liepos mėh. 14 d. /sekmadienis/.

Randam skaudžių pranešimą:

1. Žuvas p. Kazimieraitis,
2. Žuva Toleikis ir Direktorius

Tai skaudus smagis partizanams, o dar labiau mums. Sunku tą ir beįsivaiduoti. Tas juntamai veikia į moralą, bet kartu ir paskatina dar daugiau atsidėti šiam darbu ir pateisinti tas brangias aukas.

Rūdom pranešimą, jog atvykęs "svočias iš užsienio" ir nori pasimatyti. Truputi baiminames, kad nebūtų provokacija. Nu- vykstat. Tačiau niekas neatvyksta. Nieko nelaimėja, grižtam atgal.

1946 m. liepos mėn. 20 d. /šeštadienis/.

Jau nuo antradienio už dviejų km apsiestoje 50 rugų. Pra- dejo lendžioti keliukais. Turim buti dieną užsimaškava. Džgnai truksta oro. Dege mažute lempele. Miegam, retkarčiais pažaisiam... Truputi dirbam.

Vanagas paruošia reikalingą siūsti raštus, Jurininkas

187

baigia rašyti straipsnelį į laikraštėlį.
Galvojam apie laikraštėlį. Išvadoje:

1. Antrašte "Mylek tėvyną".
2. Trys skyreliai: vedamasis, didvyrių, keliasis ir men linksmas.
3. Skiriamas partizanams.
4. Eirzasas 20 egz.

1946 m. liepos mėn. 21 d. /Sekmadienis/.

Kyšt galva į angą ir pranešimas: rusai išvažiavo. Tuoj išvedinamas "Aldonos" vidus. Prasidėjo darbas. Tą pačią dieną parašyta visi raštai ir išleista 4 egz. laikraštėlio. Dirbama net iki 2 val. ryto. Maloną pasižiūrėti į savo darbo vaisius, malonu justį, kad gali kitiems ką nors naudingo padirbti.

1946 m. liepos mėn. 31 d. /trečiadienis/

Ši diena ramus gyvenimo ir darbo. Ir vel siuntėjimas. Rusai apgulė visas apylinkes. Pradėjo kirsti miškus. Pas seimininkus į dieną laukesi kelis kartus. Porą kartų buvo apgula naktį. Prisidėjo Ausros išdavikas, kuris nužaudė stabų vietoves. Todėl nepaprastai stropiai ieskojo. Porą kartų stėjo Gegutis. Jis pasakojo, kad jų stovyklą išdavo. Išime - partizanai sukaiciau pasitrsuke. Tik pasme Tigro, Trečioko ir Taugirdo ginklus, kurie buvo paslepti bunkeryje. Rado visus jų padarytus bunkerius. Buvo pama netikėtai Taugardą, tačiau jis parodė padirbtus dokumentus ir paleido.

Šias apylinkes pradėjo ypatingai sekti. Pro "Aldoną" labai dažnai prasidavo rusai. Vieną kartą vežima net pro pat "Aldoną" pravažiavo. Daug buvo nervų ktempimo. Girdedavom kalbas, ginklą cerėkėjimą. Dieną uzidengdavom ir miegodavom, o naktį budedavom ir dirbdavom. Dieną brukdavom oro. Turėdavom vedinti. Kartono gabalu išveduodavom ir skubiai vel uzdengdavom. Truko maisto. Į dieną trims vyrams tebuvo 5 kiaušiniai ir tsi be duonos. Savertem dirzus. Truko ir vandens. Bijojom, kad neužpultų gyvių. Reikėjo nusiprausti. Prie namų ar šulinį prieiti negalima. Mišku nusilinkom prie vienos balos/ten ir darydavo paselas, kratas/, kur išsineudem. Buvo ir juoko. Deles laikabinavo.

Prasejo dvi savaites. Rusai išvyko kitur. Atsidusom.

1946 m. rugpiučio mėn. 1 d. /ketvirtadienis/.

Atvyko Tigras ir Taugirdas. Pasakojo savo išgyvenimus. Ir jie gyveno pusbadžiu: neturejo nei duonos, nei riebalų. Lsukuose prisikasdavo bulvių ir virdavo.

Rugpiučio mėn. 2 d. /penktadienis/.

Sisutejimas atslugoš Vanegas, Jurininkas ir Gegutis vyksta pas E. rysis reikais su apygardos vadu, kur tikimasi naują nurodymą ir informaciją. Atvykus dar nieko ypatingo nerandams. Nutarisma pasaukti. Gegutis grįsta. Liekų ti Vanegas su Jurininku. Laukiame pora dieną. Tik štai rusai. Atvažiavo ir apstotojo kluone. Išelti neįmanoma. Virš savaites prabuvom dideliu nervų ktempime. Rusai kratos čia nedare. Jie surasinojo gyventojus. Darydavo ir kž kratas. Smarkiai gere ir vagiliavo. Turėjom budeti. Viskas išsimir-

mingai. Įsivažiavo. Apylinkėse buvo, siautejo, naktimis pasilais-
rengė. Išvykimas buvo neįmanomas. Be darbo nebuvom. Vanagas
rašė Apygardos Vadui raportus ir kt. raštus, Jurininkas rašė 1,
"Mylek Tevyną" straipsni.

Poja dieną atidusom ir vel rušai. Taip keleta kartų.
Gaunam pranešimą, kad nori pasimatyti kažkoks karininkas. Kadan-
gi nepasakyta ne kas jis, ne kokiu tikslu nori matyti, ar parti-
zinas ar ne, nesusidomim.

1946 m. rugpjūčio mėn. 31 d. /sekmadienis/.

Rugpjūčio mėn. 28 d. atvyksta Gegutis. Atneša raštą nuo
Kovo, jog jis noris pasimatyti. Gegutis painformuoja apie jį. Be
to, atnese nuo kvairių vadų raštus. Nutariama vykti. Dar laukiam
paskutinio Apygardos Vado pranešimo. Laukiame.

Rugpjūčio mėn. 29 d. pasirodo rusai ir apsisotoja už
kilometro. Renge pasilais. Išėjimas vel sunkus.

Rugpjūčio mėn. 30 d. atvyksta Gandras su raštais iš Apy-
gardos Vado. Reikalas pribrendo išvykti. Ir nepasidydami, jog yra
rusų rugpjūčio mėn. 31 d. išvykstatam. Kelione vyksta laimingai.
Grįžtam į vadovietę, ir nors apie ją buvo visokių gandų, randama
viską tvarkoje.

1946 m. rugsejo mėn. 2 d. /antradienis/.

Vakar dieną tvarkingai raštą paragūšimą ir išsiuntimą.
Šiandien pytą gaunamas pranešimas, kad maždaug už 3 km buvo kre-
ciamas miškas - rusai eja vėlinim.

"Aldonai" susidare pavojus. Visą dieną stropiai budima.
Mašinele vis kala, nes sviesą turi išvysti "Mylek Tevyną" Nr.2.
Tigras su Gegučiu pargabena avi. Irgi geras dalykas.
Susiinom, kad Merkinėje privesčiava daug rusų.

Šiomis dienomis pradėjo dygti baravykai ir todėl visur
švaistosi grybautojai.

1946 m. rugsejo mėn. 3 d. /trečiadienis/.

Jau ketvirta diena kaip mes "Aldonoje". Darbas verda
Šiandien 21¹⁵ baigem rašyti. Viso 20 egz. Tik ką išsiuntim 1
pasto dežutę pirmuosius 12 egz.

Darbas buvo gana sunkus, nes dienos metu trukdė gry-
bautojai. Tačiau visą galimą laiką, ypač nakties metu, mašinele
kale dviem: Vanago ir Jurininko pamainomis.

Blogiausiai, kad Vanagai ir Jurininkui smarkiai skau-
da dantis. Tačiau visą galimą laiką, ypač nakties metu, mašinele
sutino net veidas, Vanagai jau savaite laiko skauda du dantis.

1946 m. rugsejo mėn. 6 d. /šeštadienis/.

Rugsejo mėn. 4 d. Vanagas, Jurininkas, lydimi Tigro, iš-
vyksta pas Putiną - pirmą dalinį - nuo kurio ir pradėsime kelioną
po dalinius.

Keliames per Merki. Iš vakaro pamerkiuose buvo rusų.
Truputį pavojinga. Kelione pavyksta laimingai. Atvykstatam 1 stovyk-
lą.

Rytą apšaurim vietą. Putino skyriuje tvarka. Visi pasi-
statą palapines, sargybą eina. Pas jį prabuvom visą dieną.

Vanagas c-arakterizuoja praejusiu metu Rinktines veikla. Nušviecia tarptautina padeti. Partizanai nutikti teigiamai ir patenkinti musu atvykima.

Rugsejo men. 6 d. išvykatom link Daugardo dalinio per Lokie stovykla. Pas Lokie pabuyem pasidieni ir kelisjam toliau. Atvykstam i Daugirdo dalini. Cia gyvena II Bn vadas Petraitis.

1946 m. rugsejo men. 13 d. /šeštadienis/.

Sužinojog, kad Bn vado adjutantas Tauras išvykęs su Kova ir tuoju turi grizti. Leukiam Tuoji grizta Tauras tik be Kovo. Kovas butinai reikalingas, todėl siungiam Taurą, kad jis kuo greičiausiai parsivesu Kova. Tauras išvyksta, o mes laukiam. Leukti tenka ilgai. Rugsejo men. 12 d. atvyksta ir Kovas. Rugsejo men. 13 d. išvyksta pasitarimas. Dalyvauja Vanagas, Kovas/Viktoras/ ir Jurininkas. Pasitarimo metu Viktoras padare pranesima apie PLP Štabo stovl. Jam pavyka susitikti su Antanaičiu ir Doktoru, bet paskirai. Jam buvo paskirta data ir vieta visu triju susitikimui, bet neatvyksta Doktoras. Doktoras po Kazimieraičio mirties neguteras su Antanaičiu. Antanaitis gyvenas visiskai atskirai ir rysio su Doktoru neturejas. Doktoras padavęs Antanaičiui atsisatydinimo raporta, kurio dar del tikrai nežinoma aplinkybiu Antanaitis nepatenkino. Po kiek laiko pas Doktorą atvykęs is Vilniaus kažkoks asmuo ir su juo Doktoras kažkur išvykęs, buk tai, i JVL. Ar Doktoras sugrizis nora žinoma. Minejo, jog Doktoras perdavinejas savo mandiruota ir butas, ketindamas išvykti. Buk tai, Doktoras Siaubui mingjas, kad grizis, ar tai tik rysis palaikysias. Tik tik tiek esa aisku, kad Antanaitis gavas nuo Doktoro antga raporta, kuriame pranesas, kad atsisako pareigu remdamasis kažkokiu pranesimu is JVL ar pan. Viktorui to neteka skaityti. Doktoras rastu apie išvykimo tiksla, laika ir vieta niekam nera pranesas.

Kovas su Antanaičiu turejas ilga tarnybini pasikalbejima, kuris priedevas net prie susikirtima. Antanaitis Kovą, atrodo, neręjas paskirti "Laisvos Varpo" redaktoriumi, ar tai II Skyriaus Virsininku, bet del teisiu nedara ribu. Kovas reikalavas platesniu teisiu, pastatas kai kuriu reikalavimu, kuriu nepatenkinus state principe klausima, kad nepradesias darbo. Galutinai paskyrimo rastu dar nera gavas, bet tikisi tuoju gausias. /Idomu, kad Kovas dar nepradesias darbo pradejo nuo reikalavimu. Taip pat laike triju partizanavimo savacoiu trečia kartą pakeiciama slapyvardė/. Užklaustas, ar yra anksčiau partizanavas, pareiške, kad praeitu metu vasara turejas buri Marijampoles apskr., bet rudenio p vyras užsiregistrava ir iki šiol prabuvęs bunkeryje. Keistai atrode ir tai, kad visa laika neturejas ryšio su partizanais, nors gyvenas partizanų judejimo erdvej. Ginklo taip pat jokio nestinesas. Vanagas Kovą/Viktora/ psizine Karo Mokykloje ir prāvciam gyvenime apie 1 m. laiko. Nieko bloga nera pastebejas. Su Jurininku nutare, kad Viktoru galima pilnai pasitiketi, ir bus labai džiugu, jeigu Viktoras bent pora tu minciu realiai igyvendins, kurias jis pasitarime isdeste.

Vanagas Viktora užklause: "Ar jis pasiryžęs pradeti kovą vesti iki pergales ir ar artejanti ziema nenuvays je vel užsidarius praeisti ziema". Viktoras atsake, kad jis kovos iki galo. Visas pasikalbejimas vyko draugiskoje atmosferoje ir is Vanaگو puses statomus subtilius klausimus Viktoras atsakinejo teigiamai. Visa tai Vanagai ir Jurininkai sukole dideli pasitenkinima: naujo bendradarbio is inteligentijos puses atsiradimu. Dar ypac svarbu tai, kad Viktoras yra ats. j. leitn.

Viktoras toliau psizinejo, kad Antanaitis taip pat kažkur išvyko tik linka, paminejas. Savo vietoje palikas Aukstul. PLP Štabo subypejimo reiskiniai labai neigiamai paveika partizanus, kai kur jenciamas nusilylimas.

Sekantiu pasitarimo punktu ejo "Laisves Varpo" atgailvinimo reikalas. Vanago pasiulyma ir pilna Jurininko pritarimu buvo sumanyta PLP spautuoya perkelti i Merkio Rinktines erdve, nes si erdve paliko neaprupinta spauda, kai tuo tarpu anksciau ypac ja daug mito. Viktoras nusidziauge, nes cia atrode ~~kazukiskai~~ jam saugiausia. Prieita sprendimo, kad Viktoras vykata atgal ir renka priemonas, ir laukia is Vanago pranesimo, kur reikes vykti. Darbininkus, vieta parinks Vanagas ir jeigu tik nebus priestaravimo is Antenscio puses tuoj pradeti darba. Buvo pasidalinta mintimis del darbininku siem darbu parinkimo. Nutarta tuo tarpu visa laikyti paslepty, kad prietas nesusektu persikelimu.

Vanagas Viktorui pareiske, kad jis numato Viktoru paskirti III Bn Vado pareigomis. Viktoras atsake, kad su tuo mielai sutiktu. Sis klausimas galutina bus issprastas, kai Vanagas apkeliams paskyrimui atitinkama erdve ir gaus nurodyma is Dainavos Apygardos Vado.

Tuo baigesi apie 3 val tasasis posedis.

Veliau tasiamas vada: Vanago, Jurininko, Petraitcio, Banajcio, Tauru, Sakalo, Daugirdo, dalyvaujant ir Viktorui, pasitarimas. Jame aptariama PLP Stabo veikla, ziemoji mo klausimas, spautuvei vietos parinkimo klausimas, zenklu nesiojimo ir kt. klausimai.

Isvykstant tarnybini pranesima ir atsisveikinimo zodi, taria Vanagas. Vanagas nusistatęs laikytis atviros politikos. Tas atsispindi visame pranesime. Viešai ir visu kovotoju silyvaioje c-arakterizuojama visa Merkio Rinktines veikla. Neiskiriamas ne Daugirdo skyrius. Iskeliamas visos ydos ir nekilangumai, kurie partizanavimui metu buvo iskila. Kalboje paliecia partizanavimui pradijoje jungiamasi i burius ir didesnius vienetus, iskelia a.s. Kazimierajcio veikla, Merkio Rinktines nuveiktus darbus: Merkines puolimas, balsavimo subokotavimas ir kt.

Baigdamas prisimena zuvusius ginklo draugus, kuriu pedomis pazidedama eiti iki tol bus pasiektas laimejimas.

Ta paia diena isvykstam link Stumbro burio. Lydi Bn Vadas Petraitis su keliais vyrais.

Nuykta randam pavyzdinga tverka. Visu tverkingai gustatytos palapines, stalas, aplink lauza suolai, paruostas sulnis ir kt. Visi vyrai tverkingi, mata daug vargo, patyre kalejimo kancias.

Surogiam vakaro lauzo programa. Ivaizniai vaizdellai, eilerasciai, pasakojimai, daineles ir kt. labai nuotelie vyrai. Visiems ilko lapudis didelis visam laikui, nes tokio dalyko dar partizanavimo laike nebuvo.

Manegas nušviecia tarptautina padeti, primindamas, kad reikia tureti vilties dabar daug daugiau, negu seniau, nes politine padetis dabar yra ypatingai itempta. Be te, taip pat c-arakterizuoja Merkio Rinktines veikla.

Jurininkas kalba del bendros tvarkos. Paliecia partizanavimui susiklausyma, drausminguma, tverkinguma, zmoniu nuteikima ir politini nusimenyma. Pasiskina "Mylek Tevyna" uzdavinius ir rasyma i ja.

1946 m. rugsejo men. 18 d. /pirmadienis/.

Ryta po Vanago atsisveikinimo kalbos, kurioje jis palinki visiems laimes ir sekmes darbe, isvykstama toliau - link Aro stovyklos. Dar kiek palydi Bn Vadas, veliau atsisveikna ir griata. Mes, vedami Aro, vykstam pas ja.

Vykstam pro X kaimą. Praneša, kad yra daug rusų. Priešingam prie pat kaimo. Pasigirsta keli šūviai. Iškūriame kol išvažiuos, nes reikėjo eiti per lygumas. Štai važiuoja rusai. Jų buvo tik 10 istrebitelių. Labai išdriusino. Reikia geros pamokos.

Keliamam toliau. Kelio dang - 30 km. Vakare susiduriam su Aro vyrais, besikeliančiais į naują stovyklą. Vykstam kartu į naują stovyklą. Tuoj sukuriamas laizas, kasamas sulinys. Vyrų netingus.

Rytą Vanagas su Jurininku pakalba atskirai su partizanais, norėdami išsiskinti visus nesklendimus, pasitaikancius partizanų tarpe.

Suruosiam taip pat lauzo programą. Programa prasina idomiai. Vyrų patenkinti. Ypač savo komiznu pasizymi Kisikis. //

Vanagas vel nusviečia tarptautinę padetį, o charakterizuoja Merkio Rinktinės veiklą, o Jurininkas - dėl bendros tvarkos. Veliam Vanago atsiveikininimo žodis ir keliamam toliau.

Pradedama saltesnes darytis naktys. Mus kai kurie vyrų buvo apsirengę vasariniai, todėl sušalo ir atleido grįžti į savo stovyklas.

1946 m. rugsejo men. 17 d. /trečiadienis/.

Tangirdas ir Tigras, nepaisydami šalčių, mus lydi toliau. Palydėti prisideda ir Linas su Aro. Tada išvykstam. Kelio apie 25 km. Šiek tiek pavargstam, nes žygiuojam be kelio - per miškus. Žemėnos ir pasitelkamas smelis "iškabina" sveikatą. Nepasistemę duonos, todėl kelyje valgom tik mėsą. Tenka birsti per upę. Idomas toks bridimas. Vanduo šaltas, kojas galvina. Po išsimsudymo net sveikiam ir smagiau keliamti.

Pasiekiam Vyto stovyklą. Čia randam tik part. Povą. Atsiranda ir part. Planeta, kuris sužeistas nuo gruodžio 16 d. dar tebesigydo. Kąžkas jam kojoje netvarkoj. Gal kamalas puva? Nera priemonių, o svarbiausiai gydytojo, kuris atliktų jam operaciją. Apie tai pagalvosim. Kiti partizanai išvyka žygin.

Vyrų grįžta. Užsimezga pokalbis. Seniai nesigėcius, atsiranda ir kalbos. Vyrų pasakoja apie savo vargus, išgyvenimus, skaitęjant rusams. Kiek teko pakelti, kai išvaikė iš stovyklų, sunku ir pagalvoti.

1946 m. rugsejo men. 18 d. /ketvirtadienis/.

Niekur nevykstam, ilsimes. Iškurena pirtį. Išsi-prausiam. Pirtis atgaivina. Nuovargio visai nesijaučia. Vel nevykstam į tuos geruosius žmones, kurie tiek daug išgyveno ir apie kurių likimą mes daug blogiau galvojom. Tačiau jie vel linksmi, vel džiaugiasi partizanų užejimą, lyg nieko nebutų buvę. Okiek jie gavo nuo rusų mirt?

1946 m. rugsejo men. 19 d. /penktadienis/.

Navykstam pas ryšininką, kuris žino apie ginklus. praneša, jog ginklų jau nebera, nes jau išėmę. Tačiau, kad paeiti sūtikrinta tikrai ar nebera, dar kartą navyko pažiurati. Nusistanciam Rūgūl laišku, kuriame nurodom vieta, kur jie turi atvykti. Grįžtam. Uželnam pas žmones, padainuojam. O Vanagas su Jurininku visą laiką begyvendami gerai "susidainava". Todėl žmonems lieka išpuolis. Jie ilgai gyvena ta nuostika, ku-

rią mes į ją kasdienišką pilką gyvenimą įnešam.

192

1946 m. rugsejo mėn. 21 d. /sekmadienis/.

Išvyksta į tą vietą, kurioje tuosim susitikti su Ragiu, Šarunu, Šturmu, Baru ir kt. Nukeliaujam B. kaimam. Čia apelskvojam. Išsilunčiam rysininkus pas Barą ir pas Valkininką vyrus. Sekanti rytą vyksta į P. kaimą, kur turi susirinkti minėti vaikai su savo vyrais.

Vakare atvyksta Rugys su Šarunu bei keliais savo vyrais, Šturmas su keliais vyrais ir Naras su keliais vyrais. Smagu, kad visi atvyko. Kiek lėpužiu, kiek žiaungsmo! Rogos, ne miegoti nereikia. Išsiniagam kluone, o rytą vyksta į mišką. Čia išvyksta pasitarimai. Vanagas visą dieną be pertraukos net ir nevalgas tariasi su kiekvienu vadu atskirai. Išsiaiškina visus tarn. keblumus ir kt. Jurininkas pasiškina Ragio ir Valkininkų vyrams apie "Myšak Tėvyną" reikimą, ragina kuo daugiau rašyti į ją. Be to, ruošia vakaro programą, kuri tuos išvykti prie lauko, sutemas. O Vanagas vis dar posedžiama. Pavyksta sutvarkyti daug reikalų ir išgildinti daug klausimų.

Vakare užkuriamas didelis laužas. Vanagas dar padeda paruošti programą ir jam. Vanagas charakterizuoja Merkio Rinktinės veiklą. Pradedama vakaro programa. Ji tarsi apie 2 val. Lėpužis nepaprastai didelis. Nuotaika pakili. Prie lauko 32 partizanai ir 8 civiliai - rysininkai. Jie dar sito nega dar meta pas partizanus. Jie stobisi nuotaika, entuziasma, išplėskiamis partizanu. Jie ausiading išvyksta, širdyje pasiryždami dar uoliau stikiti toos uždavinius, kuriuos jiems usėes part. Vadovybe.

Atsiveikinant nuviečia Vanagas politinę padetį ir išsiskirstom.

1946 m. rugsejo mėn. 22 d. /pirmadienis/.

Keliaujam atgal pas Vyta į vadovieta. Pakeliui sužinojom, kad iš Varenos į Rudnią turi grįžti istrebiteliai. Nutariam suruošti pasalas. O lietus lyja. Mes visi šlapi, bet nuotaika gera. Sigulag ant šlapių samenu. Vahdu sunkiasi į visą kuną. Drebulys krecia kuną. Itempi raumenis, lyg netaip selta. Pasiju dinti negerei, nes dar labiau buna selta. Tad sustira laukiam. Laikiam visą popietę. Jau toliau, tue labiau niaukiasi visų veidai, nes dar nevaziuoja. Resulaukiam. Visi vyksta į Vyto etovyklą. Lietus vis pila. Pavyksta. Čia taip pat "ne pyragai". Vieni šlapi sumega, kiti šlapi taip džiulvinasi prie lauko, nors lietus vis dar lyja. Po pusianakcio lietus nuatoja. Laužas labiau išliupsnoja. Brabusiai džiulsta. Jau nuaidi juokas. Sumiegam.

1946 m. rugsejo mėn. 23 d. /antradienis/.

Vyksta į vadovieta, Kelione pasiseka laimingai. Iki upes palydi Vytas su keliais vyrais, o toliau mus tik lydi Tigra su Teugirdu. Pakelyje užsiuagam sąsiuvinį. Vakare parkeliaujam. Čia paruošiam išsilunčiam rastas, sutvarkom ir s, mėn. 26 d. išvyksta pas B. Lydi Gegutis. Pakeliui užaukam į Vetroso stovyklą. Vanagas nuviečia politinę padetį. Vyrų nuotaika gera. Keliaujam toliau. ~~ar kiek palydi ant tiepe su Baru. Atsiskiriam nuo jų.~~ Kelione pasiseka laimingai. Nuvyka jau randam daug idonių rastų ir pranesimų.

1946 m. spalio mėn. 5 d. /ketvirtadienis/.

Grįžom iš E. Ten išbuvom visą savaitę. Visą laiką vyko susirašinėjimas su Apygardos Vadu. Suvo gauta daug svarbių raštų: dėl įstojimo iš PFP Štabo priklausomybos ir kt. Vanagas koregavo ir rašė raštus PFP Vadamui ir Apygardos Vadamui. Jurininkas peržiūrėjo ir sutvarkė medžiagą į "Mylek Tevyną". Gegutis 28 d. rugsėjo mėn. išvyko su raštu p. Viktorui, kad tas kuo greičiausiai atvyktų ir stotų dirbti. Grįžom laimingai.

1946 m. spalio mėn. 11 d. /penktadienis/.

Šią savaitę dirbom be poilsio. Rašom "Mylek Tevyną" 3 nr. Mašinėle turejo poilsio kol pavalgydavom. Naktį tik dvi valandas niekas ja nerase. Šiip visą laiką Vanagas su Jurininku paminomis "kalė". Kuris mašinėle nerase, tas raštus rasydavo, tvarkydavo bylas, registruodavo raštus, tvarkydavo bylas. Suvo sugalvota pasiūlyminti "Mylek Tevyną" viršeli, kad nebūtų tik tuscias lapas po užrašu "Mylek Tevyną". Jurininkas nuplėše skydelį, stilizuotą ir Nr. 3, o Vanagas išpauoste medyje. Veliam užstapavom ant virselio. Išleidom 26 egz. Be to, po 5 egz. padidinom pirmąjį numerį tiražą. Šis numeris išėjo idonus. Ideta, svarbiausia, pačių partizanų kuryba. Išėjo pilnas 3 lapų laikraštėlis. Per šias dienas manė miegojom ir pavargom. Tačiau ką reiškia nuovargis, kai jauti darbo vaisius, kai jauti, jog patenkini partizanus, kurie nekentrudami laukia "Mylek Tevyną" pasirodant ir skubiai varto jos lapus.

Ši vakarbą Gegutis išvyko į pasto degutą su A. V. Laukiam nekentrudami, nes turi atnešti paskutines žinias iš Apygardos Vado ir atsakymą iš E., dėl pasidarymo bunkerio žiemėjimui. Joligu sutiktų, tai mes gautum labai gerai susitvarkyti ir tuo pagiau turėtum geriausias sąlygas dirbti. Nepaprastai gerai susitvarkytų rėsis.

11 val. grįžta Gegutis. Iš A. V. atneša naujausias politines žinias. Žinios neblogos. Tarpautine padėtis lėtėpta.

E. parrašėsi maldą. Malda labai graži. Nutarim perduoti visiems partizanams.

O dėl bunkerio pasidarymo gauname "abejingą". Tas kiek nuostabią sudrumscia.

Beť reikia vykti kelionen po dalinius ir pasitikti Viktorą, ir sutvarkyti spoustaves reikala. Dar yra paskirtas pasimatymas su Sibusu. Išvykdamį pirmą kartą sukalbem naująją maldą.

Vykstam per Gegučio burio erdvę. Prie upes laukia jo keli vyrai, kurie palydi į stovyklą.

1946 m. spalio mėn. 12 d. /šeštadienis/.

Vanagas ir Jurininkas, lydini Gegučio, Tigro ir kt. vyrų, vyksta į X vietovę, kur renkasi II burio vyrai. Čia be susirinkusių vyrų atvyksta iš Sibuso atstovai: Savukas ir Kergis. Jis painformuoja, kad pas Sibusą yra Taurio Apyg. Vado pavad. Rytas, Saruno Rinklines Vadas Mindaugas ir kad laukia atvykstant iš JV atstovo, su kuriuo turesiā pasitarimā. Tėd Sibusas negalejas atvykti,

Su Gegučio vyrais reikia trumpai kalbėti, nes nutarim vykti pas Sibusą. Greitai apklausinejami vyrai, kurie pasitėdė asteityje pavyzdgingiau tvarkytis, prisakdinama keli partizanai. Vanagas iškėlia visas ydas, blygbes, kurios atsitiko tarp jų. Jis tikisi, kad dabar jis savo pažėdā laikys ir tolied tokie daly kai nebeprisikartos.

194

Po pietu Vanagas ir Jurininkas, lydimi Savuko ir Margio, išvyksta pas Siubą. Kelio daug. Reikia vykti lygumomis, kada aplinkui kaimuose apsistoja daug rusų. Vykimas pavojingas. Pakeičiui užgukome pas vieną gyventoją. Čia buvo parodytas jo begalinis nuosirdumas mums. Tokių žmonių reta. Padainuojam. Palikę lapudį, keliaujam toliau. Nuvykstam į sutartą vietą. Čia jų nėra. Esam pavargę. Todėl nutarim pasilseti, nes jau esam padarę apie 30 km. Rytą dar žygiuojam 6 km ir pasiekiam vyrus.

1946 m. spalio mėn. 13 d. /seksmdienis/.

Susitinkam su Rytu, Mindaugu, Šarbu. Praneša, kad atvykę į kaimyninį kaimą istrebitečiai. Vyrui juokiasi: "Kada tik Jurininkas - tuoji kautynes". Vyrų daug: apie 40. Nori istrebitečius "paveisinti". O mes norim grįžti atgal. Todėl Siubas pavadovauti Skiedrai ir Butageidžiui, o mes liekam pasitarti.

Pasitarimas vyksta. Nutarta, kadangi nėra PIP štabo, kreiptis į Dainavos apygardos Vadą, kad jis jį sudarytu, ir pats pasiimtų jam vadovauti. ~~XXXXXXXX~~ Jeigu pats nesimtu vadovauti, tai turėtų susausti vadų susirinkimą tam klausimui spręsti. Tuo reikalu igaliojotes tartis Vanagas.

Rytas parodo laikraštėli "Vienybe", kurį leidžia Vienybės Komitetas ir DKR Štabas/Atrodo Vilniuje/. Jis, aiškino Rytas, yra sudarytas iš partizanų vadų/ tuo tarpu Vilnijos ir Lukštaitijos/ susitarimo pagrindu. Pagrindė imama partizanų vadų deklaracija.

Kai atvyks atstovas iš Vilniaus, tartis su juo igaliojames Vanagas. Jem apie atvykimą bus pranešta.

"Laisves Varpo" leidimas pavedamas Vanagai "L. V." leidžiamas N Štabo vardu. Spaustuvės priemonės Siubas kuo greičiau- siai turi perduoti Vanagai.

Kai vyrui nuvyko, istrebitečiai jau buvo išvažiavę. Vijo- si net iki Seirijų, bet nepasivijo.

Tą pačią naktį grįžtam. Reikės keliauti apie 35 km., todėl kur netaip pavojingai, važiuojam. Mėnesiena, smarkiai pašalę. Važiuojam vieškeliu. Arkliai lekia kiek ikebindami. Vieškelis darė, kad net už kelių km matyti. Kur prasideda pavojingesnės vietos, einam pesti, o vėliau vel važiuojam. Grįžtam laimingai pas Smilgą. Pernakvojam.

1946 m. spalio mėn. 14 d. /pirmadienis/.

Keliaujam link Petraičio. Vykstam per Lokio stovyklą. Iki čia 10 km. Nakvojam. K kaime iskurenam pirtį ir išsipraus- siam. Tam pačiam kaime sumiegam. Užėja pas kelis gyventojus, padainavom. Proga padainuoti niekur nepraleidžiam, nes zinom to reikimą.

1946 m. spalio mėn. 17 d. /ketvirtadienis/.

Iš Petraičio stovyklos vykstam, lydimi Bn Vado, pas Stamb- ra.

..... pasirodo, Viktoras neatvykas. Susirgas, o, be to, dar ru- sai smarkiai siaucia. Grįžo į teviską ir nežinia ar kada pasiro- dys. Truputį juo nusivilim. Vanagas paraso Benačiui igaliojima atsilinti priemonės. Vyksta, mums dalyvaujant, II Bn Vadų pasita- rimas.

Vanagas pallečia dabarties aktualija, kalba organizaciniams reikalams, pallečia sukatesniau štabu susiorganizavimą ir laikraščelio "Vienybe" reikama.

Nutarta "Laisves Varpo" leidimą pradėti tik tada, kai bus jau tinkamai sutvarkyta vieta ir priemonės.

Vanagas ir Jurininkas pasižada išleisti dainas.

Nutarta tvarkyti ryšį, ziema per civilius gyventojus, uždrausti medžioti, sukas rinkti nutarta tik pagal vadovybes nustatytus blankus. Korespondencija į "Men Linksmą" skyrių siųsti be vadų cenzūros. Pallestas klausimas dėl teismo procedūros vadams, kurie išdevikliskai pabego.

Petraitis programos nebuvo suruošęs, nors anksčiau buvo žadėjęs. Vanagas ir Jurininkas vel sukombinavo programą, kuri praėjusiam vakarė labai sklandžiai praėjo.

.....
Iškeliaujam. Su mumis dar keliančia Petraitis, Sakalas, Kiškis. Naktį pasiekiam Stumbro stovyklą. Klampojam po balas, kol pasiekiam. Stovyklą randam tuscia. "Struklus grizta vyras iš žygio

1946 m. spalio men. 16 d. /penktadienis/.

Stumbros praneša apie Eglis pasielgimą, kuris, girtas budamas, mete kitiems partizanams po kojomis granatą. Granata nesprogo. Vanagas skiria partizanų karą lauko teisma.

Stumbros painformuoja, kad su Aru ir Linu bus galima susitikti tik už savaites. Todėl nutagiam vykti pas Vyta kitu keliu, nes reikia vyrus apdovanoti kol užsigs. O Stumbrą išpareigojam pranešti "inui, kad mes galės pas Vyta rasti iki 18 d.

Po pasiterimo iškeliaujam iki geležinkelio palydi dar du Stumbro vyras. Kelyje susinom, kad K kaime yra rusų. Keliaujam iš tiesiai per miškus. Sakalas veda gerai. Pasinaudodami kompasu, patikom tiesiog stovyklon. Stovykloje randame tik Lapina. Nera kur ne atsiguoti. Vieną dar gaminasi valgyti, kiti anaudzia. Šiaip taip išmiegam. Sašiam smarkiai.

1946 m. spalio men. 19 d. /šeštadienis/.

Pasigeminą pusryčius, Vanagas ir Jurininkas, lydini Sakalo ir Kiškio išvyksta. Petraitis lieka vienas stovykloje ir žada pasinaudodamas Jurininko kompasu pataikyti savo stovyklon.

Mus kiek palydi Lapinas. Su juo vergina eiti, nes visiskai negirdi. Po kiek laiko is grizta atgal, o mes keliaujam toliau tik kompasu vedini. Kelione vyksta gerai. Kompassa peneluoja pereja kelis kaimes, vakare pasiekiam reikiama vstovę. Čia nieko nerandam. Turim nakvoti. Tik atsiguilus stvyksta Vyto vyras: Vanagas ir Mindaugas, Partizanai kiekvieną vakarą atsideva, nes tikejosi musą sulaukti. Mes užmiegam, o jie lieka sargyboje. Po dviejų dienu keliones nuovergio, kur buvo padaryta virš 40 km., miegas saldus.

1946 m. spalio men. 20 d. /sekmadienis/.

Jurininko batų uoliai visiškai suplyšo ir švarko tik vienos skylės beliko, Mat, batų buvo blogai išdirbta oda, Tiesiog ga da pasirodyti su tekiu apavu.

Pasiekiam Vyto vyrus. Jie dar tebegyvena tam bunkeryje, kur buvo ir išgama Agsra. Musai jo nerado. Bet vis tik rizikinga, nes daug civiliu jį zino. Vyto vyras nuosirdžiai priima. Vytas

Išvykęs į I kaimą tarnybiniais reikalais.

Vakara Vanagas su Jurininku, lydimi kelių vyrų, nuvyksta į M kaimą. Užkelias pas mokytoją, kuri jau seniai yra mūsų pažįstama. Ją užverbuojam, kad dirbtų mums. Grįžta ir Vytaas. Užkeliam pas kelis ukininkus. Viename namo susirinkę jaunimas. Padainuojam /Vytaas labai linkamas vyrukas/. Iškeliaujam į stovyklą.

1946 m. spalio mėn. 21 d. /pirmadienis/.

Vyrai išvyksta baigti ruošti žiemai bunkerį. Diek susitvėrka, apie pietus nuvyksta ir mes su Vytu bunkerio apžiūreti. Bunkeris pirmos rūšies: didelis, su langais ir kt. patogumais. Vyrai išvyksta su įvairiais uždaviniais ir mumsa pranešimą Ruginiui, kad mes esam atvykę. Grįžtam. Vyto vyrų nuotaika gera. Labai drausmingi. Žygin išvykdami, sąrgybon išeidami bei grįždami, raportuoja, kas rodo didelį susiklausymą.

1946 m. spalio mėn. 22 d. /antradienis/.

Vyrai darbą baigę, todėl iškurenama pirtis. Mes taip pat nuo to ne atsisakom. Išsiprausiam, padainuojam, palinksimam žmones. Jie patenkinti.

1946 m. spalio mėn. 23 d. /trečiadienis/.

Iškeliaujam į autarą susirinkimui vieta. Pasiekiam I kaimą. Dainomis patraukiam žmoniją širdis. Rūgio nesulaukiam. Atvyko tik Šturmās, kuris praneša, kad vieną jo vyrą /Sakalą/ rusai pėmę gyvą. Per naktį laukiame kaimė.

1946 m. spalio mėn. 24 d. /ketvirtadienis/.

Rytą išeinam į mišką. Sukuriam laužą ir ruošiamės apdovanojimo iškilimams. Vanagas dar tariasi su partizanų vadais atskirai. Jurininkas padeda Vyto vyrams sukombinuoti vakaro programą. Atvyko keleta ryšininkų. Išvyksta apdovanojimas.

Buryš išrikiuotas su velisva priegėsky. Atvyksta Vanagas ir Jurininkas. Vytaas raportuoja. Vanagės pasako keleta žodžių: paaiškina apdovanojimo reikšmę. Ip, kaip jo a. a. Kazimieraičio Igaaliotas, išeikia apdovanojimo pažymejimus. Po apdovanojimo Vytaas padėkoja ir iškilmes baigiamos, Kazimieraičio atminimui, giesmė "Marija, Marija" ir Lietuvos bei partizanų himnais.

Prie laužo mus pasveikino ir partizanas Nagas, linkedamas laimes ir sekmes darbe. Seka vakaro programa. Vanagas nori įvesti imtynes, Jurininkas tam abejingas. Taciau Vanagas imtynes praveda jos praejo labai entuziastingai. Visi susijaudina. Vyksta lažybos iš sovinieliu. Idomas Kiškio manevrai ir Mindaugo gudrybes. Mindaugas pagarbėjo "vertimui per koją". Pagaliau imtynes baigtos. Čempionas - Šturmās. Vertas to vardo, nes stiprūs, kaip meškinas.

Tasienā toliau vakaro programą. Vanagas, kaip ir visada, per "radiją" paskaito savo keleto parasytu žumoro dalykeliu. Padeklisuoja keleta eilėrašciu. Per kolionā susiorganizavęs atstovū žponiū o-reliā padainuoja keleta daineliu. Jurininkas buvo paruosęs net keturiais balsais daineliu. "Ar ilgai vyksta įvairūs pasakojimai. Kaip žumoristai pasirodo Kiškis ir Liepa. Ryšininkai pakilioje nuotakoje išvyksta. O mes liekam prie laužo ir dar laukiame Rūgio. Baltis kyla. Visi sugulam aplink laužą.

Miegas nelįmanomas. Vienas šonas labai iškaišta, o kitas atšąla. Šiap taip sulaukia Ryto. Rugio vis nera. Ryte pavalgom ir grižtam į Vyto atovyklą.

197

1946 m. spalio mėn. 25 d. /penktadienis/.

Pas Vyta gaunam žinia, kad atvykęs Linas, Ula ir Samis. Jiet turi kažką iš Vilniaus. Labai skubu. Vykstam į kaimą ir laukiam. Linas žadėjęs grįžti ryt ryte. Nakvojam. Išeikiama keli apdovanojimai ryšininkams. Dainos, linksmas, smagu.

Vytas labai nuoširdus ir draugiškas. Pamsta, kad Venago batus "šiap sau", tai nusimove nuo kojų ir padovanoja naujus kromo batus. Kadangi Vytas negali apsilauti Venago batais, tai Jurininkas duoda savo batus apsilauti, o pats pasiima Venago batus. Verte vienoda, tačiau sie maži ir gražios kojos. Be to, Jurininkui prižada taip pat greitai laiku prisistati batus ir iš Jurininko duoto švarko sukombinuoti persiuvimą.

1946 m. spalio mėn. 26 d. /šeštadienis/.

Atvyksta Linas ir praneša, kad paruošą spūstuvei pirmos rusies bunkerį. Tačiau bus sunku ten, nes arteja žiema, jo bunkeris miške. Pedsakai trukdys judėti, Linas pasižada pasirupinti bunkeriu pas gyventojus. Iš viso jis labai energingas visko ima, net džiugu. Vytas ir Beržas pažada taip pat tuo pasirupinti. Iš Vilniaus praneša tik Pukas, kad turi susiorganizavus būrelį partizanų ir laukia konkrečių nurodymų.

Nuturiam vykti į savo vadovietą. Bus daug darbo, iškelisjam. Beržas ir Liepa palydi netoki vadovietes. Po to vieni pešdami 10 kg popieriaus, kuri "sukombinuvo" Vytas, grįžtam patenkinti, jog atlikom laimingai 200 km. žygį.

Agis, Dievi, iki šiol viskas sekasi laimingai. Gal ir toliau sėkmingai bus laikys.

1946 m. spalio mėn. 30 d. /trečiadienis/.

Neseniai grįžą į vadovietą. Čis randam daug raštų, pranešimų. Darbo daug: reikia paruošti raštus Apygardos Vado ir kitus raštus dalinia vadams. Parasytas išakymas, malda ir kt. raštai. Parasyta daug egzempliorių. Rašem ir naktimis.

Artinasi žiema. Dar neturim kar gyventi. Kreipiamės į Remanelio tėvus. Po ilgų derybų ir prašymų - sutinka. Tik reikia pradėti dirbti. Pasakom Remaneliui Remaneliui kokius jis turi darbus atlikti: paruošti medžiagą. Mes su reikalais vykti pas E., kad paįntam raštus iš Apygardos Vado.

1946 m. spalio mėn. 31 d. /ketvirtadienis/.

Vykstam pas B. Kellone sekasi laimingai, tik Jurininkui nugrąžie kojas. Penktadienį atvyksta ryšininkas, kuris atneša svarbių raštų: Sižabo pervedimas Merklo Ėinklines Vado žinion, del Antanaičio "kapituliacijos". Jis prasoi pas mās gyventi.

Jurininkas sutvarko daineles ir siunčia Garig. pataisyti. Vanagas ruošia atsakymus į Apygardos Vado raštus. Pasitaikie susitikti su "stambiu" viršininku, su kuriuo užmezgam ryšį. Prisiškindinom ir davim Baravyko šlapvyvardą. Sutvarkom medžiagą į "Vylek Teyna", Vanagas paruošia "Man linkama" skyrell.

VZ

1946 m. lapkričio mėn. 4 d. /pirmadienis/.

198

Iškeliujam į vadovybę. Parejus žinios: 6 partizanai išiveržė į Merkina. Ten nušovė vieną istrebitelį ir vieną NKVD. Be to, sunaikino du šnipus, pabėgusius iš kaimo. Rusai per masinę miškų krata rado Švilgos partizanų bunkerį. Iš jo paėmė 30 kg popieriaus, kuris buvo tik ką pargabentas iš snapus Nemuno. Lapkričio mėn. 1 d. Puvocių kaimo paėmė gyvą Trečioką. Rusai buvo parengę pasalę. Ypačingai žiauriai buvo kankinamas: muše buožeris per galvą, lauže rankas, lupo nagus iš kt. Laikosi kantriai. Parodė tik senas stovyklas.

Vanagas paskirtas D. Apygardos Vado pavaduotoju. Užvedam bylas nauju principu.

1946 m. lapkričio mėn. 8 d. /penktadienis/.

Šiomis dienomis buvo stejės Tigras ir Tangirdas. Jie abu susitara drauge žiemoti. Prižadėjo atgabenti bekoną, kuri bus iki pusiaukelio atgabena Boržas ir Liepa.

Dienomis tvarkoms ir išsiuntinėjoms raštus, o nekti ketvirtadienio kaseme bunkerį. Nors kaseme daugeliess, bet kasent pavargom. Kietas molis sunkino kasimą. Padejo kasti ir Gegutis. Iškasim tik patį bunkerį. Iško iškastį anga 7 m. ilgio. /Pats bunkeris turi 3 m. ilgio, 1,80 m. pločio ir 1,80 aukčio/. Angos kasti mes negalėjom, nes reikėjo vykkti pas E. Šitą darbą padaryti pavedom Geguciui ir Remaneliui.

Vakare vykctam pas E.

1946 m. lapkričio mėn. 14 d. /ketvirtadienis/.

Visą laiką pas E. leukem žinių iš Apygardos Vado. Grb. prašo sutvarkyti greitai žiemos ryši. /Jau tvarkomas/. "Kombinuojam naują "Mylek Tevyną" antrastą. Jurininkas nupiešia naują "Mylek Tevyną" antrastą ir "NB.4".

Pasnigo ir todėl negalėjom greitai sugrižti. Mat, bunkeris pas gyventoją nepadarytas, o į mišką eitinegalima, nes liktų pėdsakas. Turim laukti kol nuleis.

Grižo E. Praneša, kad žinios jau išsiustos ir su jomis apsilenke. Nelabai gerai. Butų buvė labai svarbu.

Sniegą nuleido. Grižtam. Iš tolo jau girdime, kad prie bunkerio darbuojasi. Jau daug smagiau, kad dirba. Randam Remaneli, kuris tvarko skylą. Anga jau prieš sniegą padarytą. Dar smagiau, nes gali vel pasnigti.

1946 m. lapkričio mėn. 16 d. /penktadienis/.

Vanagas piassto "Nr.4", o Jurininkas tvarko seną arc-tyvą. Tvarkom naują bunkerio vidų. Sutvarkom lovą, sukalam staliuką, lentynas ir sudedam grindis. Darbo daug. Dirbam per visą nektį. Ne nepajuntam, kad jau rytas. Grižtam į mišką mėgotti. Gauname žinią, kad žada atvykti Doktoras. Apšidziugom, kad dar jis dirba ir neužmiršo mūsų. Tiek nesimačius, būtų džiugsmingas susitikimas.

1946 m. lapkričio mėn. 17 d. /sekmadienis/.

Išvyktam į aną pusę. Mus pasitinka Putinas ir Šermukėnis

Keliasojam pas J1 i žemes bunkerį. Iš ten vykaim pas Petraitį. Bunkeris padarytas geras. Išsinegss.

199

1946 m. lapkričio mėn. 18 d. /pirmadienis/.

Iškeliuojam i X kaimą, kur tikimes rasti Petraitį. Vakaro pasiekime. "Kankas ginkluotas vaikščioja", sako Vanagas. "Vel lyg kas moja", priduria Jurininkas. Galį buti ir rusai. Apieinas iš ki- tos pusės kalno. Mleko. Binais i kaimą. Čia tik ką buta Ju. Žmones vejas. Prisisaukia ir jie grįsta. Laimingai susitikom. Kitaip ne butam surada.

Daktaras neatvykas. Visi raštai išsiušta jau mums. Orištam. Viso padarem 20 km kelio.

1946 m. lapkričio mėn. 20 d. /trečiadienis/.

Orišus iš Petraitčio, pasnigo. Išėiti nelįjanom be pedsako. Laukiam, kol nuleis. Mleko neveikiam. Labai nusibosta. Sanku butų išgyventi be darbo. Galetum sukvalifioti. Bet gal iprastus. Sniego muleidiziant nesulaukiam. Žmones važingio i mišką malku, todėl padare pedsaką. "ais pedsakais ir mes išeinam. Mus palydi. Pasaitinka Tigras su Tangirdu. Užeinam pas Tigro tėvus. Linksmi ir smagu, nes daug laiko jau nesimatam.

Parvyčiuojam i savo bunkerį. Manog rasti viduj sutvarkytą naujviliam. Viduj šlapis, šalta. Nera ne simadų. Viakas taip kaip pulikom loidam. Truputį pikta, kad Remanelis nesirupina. Tadien jo toks budas. Mlekur nesiskubina.

1946 m. lapkričio mėn. 23 d. /šeštadienis/.

Nera noro dirbti, nes šalta ir šlapis. Apaluosto sienas, iškalam popieriais. Jau daug sukiam pasidaro. Musu padaryta ventilia visai nekeičia oro. XXXI Binau pritrakom visaiskai oro. Sanku kviepuoti. Lempa irgi nebedega.

Sniega nuleido. Atvyksta Gegutis. Su juo kartu išsike- liam i "Biruta". Kada nera sniego, visiškal gera čia gyventi. Pasinam medžiaga i "Mylek Tevyna", ras. masinėlą ir keleta rasta, i kurliuos bus reikalinga atsakyti.

1946 m. lapkričio mėn. 26 d. /antradienis/.

Visą laiką rašom "Mylek Tevyna". Vanagas buvo padaras viršelius. Išleidom 30 egz. po tris lapus. Rašom pamašnomis. Labai gerai sutinkam rasyti. Vanagas nori geriam miego vakare, o Jurininkas - ryte. Todėl masinele rašom beveik visą laiką.

Truksta žibalo. Keliasojam pas Remanelį papsinešti. Pake- liui užsukam pas ryšininką Girinį, kuris perduoda Papercičiui, o tas Grb. Vyrukas atrodo labai geras. Išsiuščiam ir "Mylek Tevyna".

Navykstan pas R. J1 randam namie. Bunkeryje apsitvarkas. Pasinam kas reikia ir išeinam. Užsukam dar pas vieną gyventoją. Paveisina. Paduinojiam.

1946 m. lapkričio mėn. 27 d. /trečiadienis/.

Šiandien Jurininkas rašo dienoraštį, kuris jau daug laiko buvo nerasytas. Vanagas piaušto "Mylek Tevyna" antraštą bei kore- guoja sukū rinkimo taisykles. Taruostas siuntimui laiskas Baravy- tui per Vyč ir ryšininką Plieną.

200

1946 m. lapkričio mėn. 28 d. /ketvirtadienis/.

Jurininkas piešia "Nr. 5" ir "metus", Vanagas juos piasusto medyje. Paruošiamos suką rinkimo taisyklės. Vanagas rėšo Iškakmą Nr. 9. Dabar Iškakmose jau pradėmas skelbti moliuciusius, apalieidusius bei nusikaltusius partizanus. Tas labai veikia. Galvoja: "Atelty tai gali atsiliepti!"

Link Subartonių, Daugų buvo užgriuvę rusai. Atvažiavo su tanketėmis. Krete labai smėkiai miškus ir gyventojus. Bijojom, kad ir čia neužgulta.

Atejo Tigras. Buvo atejęs ir vakar. Smagu, kad ir kiti mumis rupinasi. Taugirdas jau rečiau mus aplenka. Šiandien Gegutis susitara su Tigru, jog rytoj eis pargabenti mums maisto. O žiema čia pat. Maisto dar visiškai neturim.

Gegutis gavęs naują švarką. Jo nenešioja, nes geras dar tas, kuri devi. Vanago tuo tarpu visai apibrizgas. Jurininkas įm apie tai užsimine. Gegutis ne iš tolo. Argi ne egoizmas?

Vakar buvo ateję ir šeimninkai pavakaroti. Linksmoj nuotalkoj praleidom kelias valandas.

Darbo turim daug. Nera kada apie bet ką pagalvoti. Išėiti be reikalo visiškai neišėimam. Pailgstam žmonių. Kai aplenke mus, džiaugemes. Gegutis vel kalbejo su Egle, kuri sutinka toliu dirbti.

Bansitis atsiunte laišką, kuriame raso, jog jeigu Jurininkui reikis košimū bei pirštiniū, tai pasirupins. Kur nereiks! Jurininkas džiaugiasi, kad rupinasi.

LEPARIZANŪ

1946 m. lapkričio mėn. 30 d. /šeštadienis/.

Vakar Vanagas su Jurininku aptare sukoma rinkti taisykles. Parašytas atitinkamas rėstas. Be to, Vanagas paruoše daug raštū dalinū vadams. Jurininkas pieše mažesnę pirmam puslapiai "Mylek Tevyną" ant-rėstą.

Vakare ilgai svarstom ar užėiti pas šeimninkus ar ne. Užėjom. Žmones tą labai įvertina. Šeimninkai patenkinti.

Šiandien ruosom naujus žiniū lapus, nes senieji nelabai praktiški. Be to, buvo ir blogai užpildyti.

Vakare mes /Vanagas ir Jurininkas/ ir Gegutis nuejom į K kaimą. Ten be Tigro ir Taugirdo dar susitikom Gegužą, Jurginą ir Stėzėdę. Jie jaučia savo kaltą už įvairius "šposus". Todel labai geri. Nežinojo kaip gali išėiti. Padovanoja Vanagui kišeninį laikrodį, ir pirštines. Be to, paėmė paremti maistū.

Užpykom ant Gegučio už įvairius jo netaktiškumus. Kartais jau išveda iš kantrybes.

1946 m. gruodžio mėn. 1 d. /sekmadienis/.

Gegutis padave raportą Vanagai, kad atleisti iš pareigū. Be to prašo gražinti radžio aparatą. Bus bloga. Liksim visai be aparato. Nuspręsta šiu jo prasymus patenkinti. Rasom žiniū lapus. Parašyti reikis daug.

Vykstam į K kaimą. Susitinkam Tigrą. Atneša iš Bansičio pra-nešimą, kad nutars su Siaubu susitikimą ir, be to, Jurininkui Bansičio dovana: kojines ir pirštines.

Grįždami užsukam pas "Birutes" šeimninkus. Linksmoj nuotalkoj praėina vakaras.

1946 m. gruodžio mėn. 3 d. /antradienis/.

Vakar pašem partizanu žiniū lapus. Atvyko Tigras su Taugirdu.

201

Jie nuojo sutvarkyti ryši su Vytu ir parnešti pašta.
Mes nuvykom pas "Aldonos" šeimininkus. Sužinojom, kad Remune-
lis bereikalingai siiruojasi. Bijom, kad nepakliuotų. Tačiau vel per-
žvelgus iš kitos pusės: ir jam liudna vienam likus.

Partisineam armonika, kurią tuoj atiduosim savininkui. Mat ar-
monika partizenu buvo paimta už bausmę, kad grojo pasilinkeminie.

Grišta Taugirdas ir Tigras. Parneša daug laišku. Gauname ži-
nią, Gelež. Wilko Grupės Vadas Žalbas nori su mumis susitikti, kad su-
tvarkyti ryši su Apygardos Vadu. Reikės vykti. Jurininkui parneše ba-
tus. Patalsyta tuo, kad ant seną galvą uždėti nelėšdirbtos odos sulai.

Šiandien vykstam pas Siarubą susitikimui. Nukelisuojam iki N kei-
mo, kur pasako, kad susitikimo vietoj yra daug rusų. Ką daryti? Reikia
grįžti atgal. Grištam. K kaime susitinkam su skyrininku Audra bei par-
tizanis Upe ir Sturmanu. Su jais aptarta ryšis ir organizacija, Gegu-
čiui pasitraukus. Iškeliuojam į vadovietą.

1946 m. gruodžio mėn. 4 d. /trečiasdienis/.

Kelisuojam susitikimui su Žalbu. Atsiveiklinam "Birutes" šeimi-
ninkus. Paliukam mašinėlą, o dokumentus nunesam pas "Aldonos" šeimi-
ninkus. Ieškom apdovanojimo pažymejam. Kol suradim ir vakarss. Šku-
bum.

"Žagriuose" susitinkam Audros vyrus. Be to, yra atvykęs III
En Vado Pavadootojas Vyta su Planeta ir Bersu. Aptariam daug reikalų
Sužinom, kad jau pakrauti skumulatoriai. Turim būtarejų ir skumuliatu
rių - nera radijo. Vis ko nors truksta ir negalim klausyti. Vyksta
pasitarimas dėl skyriaus organizacijos. Vėnagas iškelia kai kuriuos a
nesklendimus ir pamoko, kas turi būti darytina ateityje, kad to išveng-
ti.

Šią dieną sueina lygiai metai, kaip žuvo Gelež. Wilko Rinkti-
nes Vadas Bernas su Burio Vadu Jurginu ir part. Kardiū, ir Vedeju.
Tuojau pat surengiamas minėjimas. Minėjimo dalyvuja: Mėrkio Rinkti-
nes Vadas Vėnagas, Rinktinės Vado Pavadootojas Jurininkas, III En Vado
Pavadootojas Vyta, ir part. Beržs ir Planetas, I En II Burio burini-
kas Šturmanas, skyrininkas Audra, partizani: Liepa, Ledas, Uosis,
Žvirblis, Dainius, Upe, Beržas, Sapnas.

Kelėtą žodžių apie Šerno ir jo draugų žuvimą pasako Vėnagas.
Paskaitoma Vakarine Malda, giesmė "Marija, Marija!" ir minėjimas u-
darytas.

Nutarim pas Žalbą vykti per Beržą. Tad neilgai truka, Vėn-
gas ir Jurininkas, lydimi Vyto, Beržo, Planetos ir Dainiaus pasukom
į Beržo gyvenamą vietovę. Klek palydejas, Dainius grįšta. Atkelisuojam
pas Beržą. Jis gerai išitaisas. Bunkeris apkurenamas. Visi eina poil-
sio. Tik Jurininkas su Bersu dar nuvyksta pas part. Genl. apžiureti
padarytą bunkerį ir nuslūsti pranešimą III En Vadiui Rūgliui, kad atvyk-
tų pasitikti. Genio neranda namie. Jurininkas apžiuri vietovę. Maska-
vims geras, tik mažai vietos. Laukiam Genio. Jis atvyksta. Iduodam
laišką ir jis tuoj neša.

Grištam. Jau rytas. Parvykęs jau ir part. Bezras.

1946 m. gruodžio mėn. 5 d. /ketvirtadienis/.

Pavakareje nueinam pas Beržo šeimininkus. Ten randam atbegu-
sį partizaną Rytą, kuris naktį su Teveliu buvo spūsdytas rusų. Kaip
tik išbėgo. NKVD-istai padėjo kluoną ukininko. Čia iškurena pirtį.
Išsprausiam. Tik sutemus kelisuojam. D kaime susitinkam atvykusį Ru-
gį su Klevu ir Asuolu. Rūgys papasakoja apie Rakatanskų kautynes, apie
Sturmo žuvimą, kuris pasirodęs nepaprastai drąsiai.

Nuvykstatam. Su mumis vyko ir Vyta. Rūgio gyvenimo sąlygos blo-
gesnės. Turį gyventi daug daugiau susispaudę. Miškai mažai. Negalima

ne ugnies sukurti. Laiškas Žaibui jau pasiūstas. Belieka tik jo lauk-
ti.

202

1946 m. gruodžio mėn. 6 d. /penktadienis/.

Išsimes. Vakare nuvykstem pas Rugio patikimiausią ryšininką. Išteikiama dviems ryšininkams už uolumą pažymėjimai. Venagas pasako keleta žodžių ir išteikia pažymėjimus. Jurininkas keliais žodžiais juos pasveikina. Sadaisnuojam: "Ilgiausių Metų".

Grįžtant jau Jurininkui Rugio partizanas pasakoja apie jų Vaganui paduotą raportą, kuriuo nori, kad Rugys būtų atleistas iš paretgų. Tas labai nemalonu girdėti. Organizaciniam darbe tokie dalykai yra labai nepageidaujami.

Prieš rytą atkeliauja Šarunas su vyrais ir Baly su vyrais. Baly buvo sužeistas per Rakatanskų kautynes. Dar rankos valdyti negali.

1946 m. gruodžio mėn. 7 d. /šeštadienis/.

Iš ryto vyrai pareiškė norą pasikalbėti dėl Rugio. Venagas su Jurininku nueina į bunkerį, kur buvo susirinkę vyrai. Reikalinga vyrus atskirai apklausinėti. Kad greičiau eitu, Venagas ir Jurininkas klausinoja atskirai, pasikviesdami po vieną vyrą. Vyrų puolimai rimti, todėl dalykas nepaprastai komplikavosi. Tačiau jau popietei ir reikia apdovanoti. Apklausinėjimas pertraukiamas. Įvyksta apdovanojimo iškilmes. Vyrai išrinkti. Atvyksta Venagas ir Jurininkas. Rugys raportuoja. Vyrų - 25. Venagas pasako išanginę kalbą ir išteikia apdovanojimus. Jurininkas ir Vytaas keliais žodžiais pasveikina apdovanojuosius, o Rugys dėkoja už apdovanojimą. Sugiedamas Lietuvos himnas, išsimeša vėliava ir iškilmes baigtos. Vakare nutarima išeiti į kaimą ir suruošti linksną vakaro programą. Dar iki vakaro laiko yra. Intynės. Megejai susikimba. Idomus III Bn part. Vaganas mane vėrai. Rugys, Šarunas ir Klone stiprus vyras. Sutemo. Keliaujam. Nuvykstem pas vieną ryšininką. Čia Venagas parašo radijo žinias, kurios sykelia daug juoko. Padėkla muoja, padainuoja, juokingai partizanas pašoka ir kt. Vakarąs linksmas, nuotaika gera.

Baigėsi vakaras. Vel partizanas prisimens savo norą. Rytąj reikia baigti šis reikalas tvarkyti.

1946 m. gruodžio mėn. 8 d. /sekmadienis/.

Anketi švintant atvyksta Žaibas su savo Ukio Viršininku Lodu. Malonu tiek laiko nesimačius susitikti. Žaibas simpatiškas vyras. Vaganui ir Jurininkui labai patinka. Daug kalbamasi.

Ryte vėl vykstama pas vyrus. Daug kalbama su jais vienis, su Rugiu atskirai, pagaliau kartu. Viens ir antrai pusei padarius nuolaidą, siap taip pavyksta rasti kompromisą. Rugys lieka savo pareigose, Šarunas skiriamas to burio Vedu, kuris turės tiesioginiai su buriu tvarkytis.

Vakare vel vykstam į kaimą. Svečių Žaibui norim parodyti vakaro programą, suruoštą per keliolika minučių. Vel skaitomos "radijo" žinios, dainos, juokingi šokiai, eileraščiai, armonika. Atrodo, kad ir Žaibas patenkintas.

Apdovanojama trys ryšininkai.

Grįžtam į bunkerį, su pakelta nuotaika.

1946 m. gruodžio mėn. 9 d. /pirmadienis/.

Tarimės su Žaibu. Sutarim gera ryši. Ribas galutiniai sutvarkom. Jm perleidžiam tą dalį Alovės valsc., kuri priklauso mums, kar-

tu pervedant jo priklausomyben Šnaperi su Tarzeno skyriumi. Nors gal- la, bet ką padarysi. Bendras labas to reikalauja.

Vakare mus palydi grįštent link vadovietės Rugys, Klone ir Špo- kas. Užeinam ir apdovanojam dar vieną ryšininką. Keliaujam. Pasitinka mus Bežias, Planeta ir Bezas. Atvykstam pas Berzą, Randam ir Iliepą. Jis su Berzu mus palydės link Vyto, nes rytdieną nutariam dar pasukti į Vy- tą.

1946 m. gruodžio mėn. 10 d. /antradienis/.

Vakare keliaujam pas Vyta. Užsukam pas "Žagarių" ryšininką. Su- sitinkam Šturmaną. Suzinom, kad š. mėn. 8 d. pas ukininką paimtas gy- vas mūsų ryšininkas partizanas Tigras, ir namuose be ginklo part. II Bn Bitinas. Buvo pakliuvas ir Taugirdas. Bet jis laikosi šalta. Pis- toletą pasliepa užpabaliniame kišenėje ir parodo padirbtus dokumentus. Paleido. Tigras daug žino. Jeigu išduotu, būtų blogai. Tačiau juo pasit- tikim. Jis neišduos. Nevykstam į vadovietę kraustyti, bet pas Vyta. Iliepa kiek palydėjęs grįšta. Berzas keliauja net vieton. Pas jį gyve- nimas geras. Erdvu. Šilta.

1946 m. gruodžio mėn. 11 d. /trečiadienis/.

Moterys suredo a. a. Liepos lavoną. Vieni Vyto vyrai išvyksta karsto dirbti, kiti - pargabenti lavoną. Po pietų ir mes vykstem į M kaimo kapus. Atgabena lavoną. Išvyksta laidotuves. Buryš išrinktuotes prie duobės. Įnešamas karstas. Sukalbama melda ir karstas leidžiamas į dugną. Atbega tėvai ir gesuo. Iš duobės dar iškollama pasiūlurėti. Leidžiama duoben. Keleta kodžių pasako Vytas, Jurininkas, Vanagas.

Giedams "Viespaties Angelas". Užberiams žemėmis ir laidotuves baigtos. Keliaujam į P kaimą. Vanagas, Jurininkas ir Vytas užėina pas Šaltinį. Jis painformuoja plačiau apie suėmimus, tačiau tikrų žinių ne- turi.

1946 m. gruodžio mėn. 12 d. /ketvirtadienis/.

Dieną pirtis. Keliaujam pas Audrą. M kaime pasitinka Šturma- nas, Upe ir Audra. Atsisveikinam su Vytu ir keliaujam pas Audrą.

1946 m. gruodžio mėn. 13 d. /penktadienis/.

Vanagas dieną su vyrais turi tarnybini pasikalbėjimą apie tvarką, drausmą ir kt.

Vakare keliaujam susitikti su Karveliu. Atvyksta skyrininkas Karvelis, Genys, Žalgiris, Bevardis, Šturmas.

Tarnybinis pasikalbėjimas. Aptariamas ryšis ir nupasakojama apie burlo vadovybes pakeitima, apie Alovos valsč. perleidimą Žaibui. Įpareigojam apie tai painformuoti skyr. Useli, kad jis paliekamas Merkio Rinktinės ribose. Kelyje atgal susitinkam Gegutį.

Užeinam pas E ryšininką. Ten nieko nežino. Iliepa įpareigojam sutvarkyti ryšį su Žaibu, per kur tuos eiti į Apyg. Vadą. Ryšiai už- verguojam Pusi.

Grįštam pas Audrą.

1946 m. gruodžio mėn. 14 d. /šeštadienis/.

Keliaujam į vadovietę. Vanagas parkeliauja daug kuo apdovano- tas: Balyš - naują miliną, Ledas - naują diginalo švarką, Bezas - ke- parą žiemną, Rugys - prozektoria. Iš Vyto taip pat gavom siltas kel-

nes ir 12 m. baltiniams medžiagos, Grišą radom viską tvarkoje. Tigras nieko neišdave. Laikosi didvyriškai. 204

Gegutis iš "Birutes" parneše 1 "Aldoną" mašinelę. Darbo prieš akis daug, nes tiek laiko keliuota.

1946 m. gruodžio mėn. 18 d. /trečiadienis/.

Visas šias dienas smarkiai dirbom. Tvarkome raštus, rašom "Mylek Tevyną" Nr.5. Jurininkas koreguoja Apyg. Vydui žinias ir rašo dienoraštį, kurį jau seniai berasyta. Vanagas - kitus raštus. "Mylek Tevyną" dar šiandien jokių būdu nebaigsim.

Vakarais išleidavom ryšio reikalais: pas Trilapį, Girinį ir pas "Birutes" šeiminkus. Jie buvo išsigandę dėl Tigro paėmimo, tačiau dabar jau nieko.

Vakar turėjom susitikti su Šermukšniu. Buvo pasnigę. Ateja prie kaimo, radom daug pedesakų ir girdejojai smarkus sunų lojimas. Po tokių suomimų, ten eiti nelabai atsargu, todėl grįžom.

Šiandien buvom nutarę iškelti pas E. E. suome. Tai mums nepaprastai skaudus smūgis: kaip a.a. Kazimieračio netekimas iš partizanų tarpo, taip E. netekimas iš civilių asmenų. Jis mums buvo viskas: ryšininkas, globėjas. Iš jo grįšą mes jausdavomes, kaip iš maloniasių atostogų. Dabar viskas zuvo...

1946 m. gruodžio mėn. 20 d. /penktadienis/.

Baigem ir sutverkem "Mylek Tevyną". Išleidom 30 egz. Paskirstem.

Kaip skaudu. Trys mūsų svarbiausieji šūlai suimti/E. Part., Garb./ Jiems siūsdavom laikraštelius. Lieka trys jiems skirti egz. Kiekvienas žingsnis mums juos mums primena.

Buvo atėjęs Gegutis. Jis siūlo mums nuo pieno betoną. Jurininkas su juo išėjo parnešti. Gegutis lieka. Jurininkas parėngia vienas.

Sekančią dieną Vanagas ir Jurininkas su juo susitiko ir idave paštą nunešti pas Petraitį. Gegutis prisėda sutvarkyti ryšį su Petraitiu. Nepaprastai geras?

Šiandien iškeliuojam pas Audrą. Nuvykstam. Vyrai išvykė. Grišta kiek vėliau.

1946 m. gruodžio mėn. 21 d. /šeštadienis/.

Vykstam su Audra ir Štārmanu pas Pušį. Jai iduodem laiškus ir Rugi ir prašom, kad užeitų pas E. namiškį, kad paklaustų ar galima pas juos užeiti ar ne. Atsakymo žadėjom užeiti po švenčių.

1946 m. gruodžio mėn. 22 d. /seksmdienis/.

Šiandien tarnybinis posėdis, pagal jam prisiūstą pavyzdį. Vanagas pirmininkauja, Jurininkas sekretoriauja. Audra supažindina su Merkio Rinktinės Štabo rasta, Jurininkas kalba apie drausmą, tvarką, pareigas ir kt., Vanagas - ištelia keleta dalykelių dėl Audros skyriaus je išvykusių nesklaidurų.

Toliau keleta paskaitelių aktualiomis temomis ir posėdis uždaromas. Jūs p sejo sklaidžiai ir idiomiai.

1946 m. gruodžio mėn. 23 d. /pirmadienis/.

Pirtis. Vanagas lieka, o Jurininkas išvyksta su vyrais pasime-

tyti su Karveliu. Aptariama del Kučiu vakarienes ir kt. dalykai. Keliaujama atgal.

1946 m. gruodžio men. 24 d. /KUČIOS/.

Kučios. Jos nepaprastai isp dingos, nes bunkeryje. Jas praleisti nutarim pas Audrą. Susirenka jo visas skyrius - dvylika žmonių ir mes du.

Kučių Vakariena pradeda Vanagas, kreipdamasis į visus ir linkdamas sulaukti kitų Kučių jau kitokioje aplinkoje. Meldžiamasi ir po giesmes "Marija, Marija!" laužoma plotkele ir delijamasi.

Vakariene. Jos metu kalba Jurininkas. Jis savo kalboje prisimena a.a. Kazimieraitį, kurio stabe jam teko dirbti 9 men. ir asmens /adjutantu a.a. Kazimieraičio išbuti 7 men. Jis trumpai iškelia jo pareigingumą, darbštumą, kovingumą, nuosirdumą. Palinki sekti jo pavyzdžiui. Audra padekoja mums už atsilankymą. Ledas primena a.a. Žvalgą, Paukstys - Berną ir Jurginą.

Vakariene baigta. Vanagas dar kelias žodžiais sveikina visus. Plokšteles: Kaledą giesmes. Visi pakilioje nuotaikeje pakyla nuo stalo.

1946 m. gruodžio men. 25-26 d. /KALEDOS/.

Kaledos. Džiugsmo švente. Partizanus sveikina linksmomis veidais, bet širdys verkia. Prisimenam vargą E., kuris kenčia kalejime, išvairzduojam tas šventes, kurias mes kartu butumem praleidę. Kaip būtų buvę džiugsmas. Taciau šventes vis šventes. Veidai prašyskaidrina. Malonu, kad tenka su partizanais jas švasti. Partizanai neiskencia. Vakaras ir drožia į vaises.

Antrą dieną ir mes keliaujam. Bene ką sužinosim apie Enamiškius Sužinom, kad galima pasimatyti. Susitinkam. Koks malonus, nors drauge ir skaudus susitikimas. Pasikalbam. Keliaujam atgal.

Vanagas vyksta į vadovietę. Jurininkas lieka dar pas Audrą. Dieną Jurininkas kalbasi su mūsų kaltusiais partizanais. Jie viešai viso skyrius atsiprašo ir pasižada daugiam taip nebodaryti.

1946 m. gruodžio men. 28 d. /šeštadienis/.

Jurininkas dar kartą mociu pas E. namiškius. Išpasakoja jam visus vargus, nelaimes.

Diena pas Berną. Iš jo gauna Berno ir Bezo nupirktą radijo aparatą.

1946 m. gruodžio men. 30 d. /pirmadienis/.

Vakar Jurininkas, lydimas Paukščio, Gaigalo ir Uosio stvyksta pas Audrą, drauge nešdamiesi ir radijo aparatą.

Šiandien Jurininkas susikreuna į veimą du radijo aparatus, tris skumuliatorius, ras. medžiag., padovanotą maisto produktų ir atgabena į vadovietę. Pastoti reikia nuvaryti atgal. Todėl jis grįžta. Dar dieną pas Audrą ir parkeliamą į vadovietę.

1946 m. gruodžio men. 31 d. /antradienis/.

Jurininkas grįžta. Vakare linksmas susitikimas Naujųjų Metų. Visa šeimnininko šeima taip pat su mamie sutinka Naujus Metus. Nuotais gėra. Jurininkas liudi. Jo mintys kitar. Jis to neparodo. Dainuoja ir juokiasi kartu su kitaie. Seiminiai parodo ypatingą nuosirdumą, visi sutikdami su mamie Naujus Metus bunkeryje.